

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 278 (12.910)

Trst, četrtek, 26. novembra 1984

P 559
(linije)
1
5723
7096 AA
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. BA
66001 KOPER

Na dan glasovanja o zaupnici obnovljeni vladi

Uspela vsedržavna splošna stavka za korenite gospodarske reforme

Množična udeležba predvsem v industrijskem sektorju in v javnih prevozih

SANDOR TENCE

RIM — Včerajšnja splošna stavka je sodeč po vesteh, ki prihajajo iz sindikalnih vrst, dobro uspela. Sindikalni zvezi CGIL, CISL in UIL je okrog protesta proti vladni gospodarski politiki uspelo ustvariti širok konsenz ljudskih množic, ki so torej spet enotno prekrižale roke. Zadnja splošna stavka je bila pred šestimi leti, nakar je sindikalno gibanje zašlo v globoko krizo ter se ob referendumu o druginjski dokladi celo politično razbilo. Izhod iz krize predstavlja daljnoročni proces in torej ni še za vogalom, z včerajšnjo protestno akcijo pa so sindikati pokazali, da niso mrtvi ali preživeli družbeni dejavniki, ampak velika socialna komponenta, ki nekaj pomeni ter hoče vplivati na razvoj gojdanj v državi. S tem v zvezi je imela splošna stavka dvojni namen. Odjeknila je kot glasno opozorilo vladi, da se delavci, uradniki in upokojenci ne strinjajo z vsebino finančnega zakona, sindikatu pa je vliha samozavest v ostri polemiki z avtonomnimi sindikalnimi skupinami (tako imenovani COBAS), ki si utirajo

pot zlasti v šolstvu ter v javnih prevozih.

Podatki, ki jih je sinoči posredovala enotna sindikalna zveza, kažejo, da je splošna stavka žela največ uspeha v industrijskem sektorju, ki je že po tradiciji zelo občutljiv za sindikalni ter za splošni razredni boj. V tem sektorju je stavkalo približno 85 odst. vseh zaposlenih (75 odst. uradnikov in kar 90 odst. delavcev). V javnem sektorju (državna telesa, krajevne uprave itd.) je prekrižalo roke 60 odst. uslužbencev, nekoliko slabše vesti pa prihajajo iz šolskega sektorja, kjer je stavkalo nekaj nad 40 odst. učnega osebja. Ta podatek priča o določeni krizi šolskih organizacij CGIL, CISL in UIL ter o vplivu, ki ga imajo med učitelji in profesorji tako tradicionalni avtonomni sindikati kot skupine COBAS. Včerajšnji protest proti vladni ekonomski usmeritvi je dobro uspel med železničarji in med uslužbenci avtobusnih podjetij (približno 80 odst.), nekoliko manj pa v zdravstvenem sektorju, kjer je po sindikalnih podatkih prekrižalo roke približno 60 odst. vseh zaposlenih. Protestno akcijo so množično podprli upokojenci in tudi mladi, ki v veliki večini primerov niso šli v šolo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Splošna stavka v Trstu

Kot v številnih drugih središčih po vsej državi so sindikati CGIL, CISL in UIL ob včerajšnji splošni stavki priredili enotno manifestacijo v Trstu

NA 4. STRANI

Silvano Sau o manjšinskih težavah

Na svečanosti založbe EDIT je bil prisoten tudi predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko Silvano Sau, ki najbolj pozna trenutne težave Unije in vanjo vključenih organizacij. Zato smo ga zaprosili za pojasnila, za kakšne težave v bistvu gre in kakšne so možne rešitve.

Silvano Sau pravi, da je Unija popolnoma brez sredstev za normalno delovanje organizacije in, kar je še huje, da je zaradi tega tudi popolnoma ustavljeno kulturno in drugo delo, to pa povzroča nepopravljivo in trajno škodo. Stvari so tako kritične, da so bili prisiljeni odpovedati občni zbor, na katerem bi morali med drugim izvoliti vodstvene organe Unije, pregledati in oceniti delovanje.

Težave niso ne trenutne ne kratkotrajne. Z njimi se spopadajo že dobrih šest let, odkar se prispevka, ki jih Unija prejme od SR Slovenije in SR Hrvaške, sicer nekoliko povečujeta, toda bistveno manj, kot znaša razvrednotenje dinarja. Zato je sredstev vsako leto manj, letošnja pa so že v celoti izkoristili. Zaradi tega so bili prisiljeni krepko zmanjšati zlasti kulturno dejavnost, tako da dosega komaj dobro četrtino tega, kar so zmogli še pred šestimi leti. Trenutno sta obe republiki zagotovili sredstva za plače maloštevilnega osebja, vendar je treba problem rešiti trajno in korenito, saj gre za relativno majhna sredstva (5-6 milijard starih dinarjev), ki za obe republiki niti v sedanjem gospodarskem stanju ne morejo biti resen

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Diplomatski uspeh ženevskih predpriprav na vrh ZDA-SZ Shultz in Ševardnadze dosegla končni sporazum o evroraketah

ŽENEVA — »Diplomatskega maratonskega pogajanja je konec. Kar smo dosegli je sporazum zgodovinskega pomena«. Sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze je tako zaobjel bistvo sporazuma o odpravi raket INF, za katerega sta se sporazumela z ameriškim državnim tajnikom Georgeom Shultzom. Ševardnadze je večkrat ponovil besedi »fizično odpraviti« in v tem pojmu dejansko tiči zgodovinski pomen dokumenta. Po šestih letih bolj ali manj uspešnih pogajanj, so se ZDA in SZ sporazumele ne le za krčenje jedsrskega arzenala, pač pa predvsem za uničenje obstoječih evroraket. Prvič v atomskem veku sta se velesili sporazumeli za popolno odpravo ene vrste jedsrskega orožja.

Vodja ameriške delegacije v Ženevi George Shultz je doseg sporazuma sicer predstavil kot »triumf predsednika Reagana in zahodnega sveta« in »uspeh ničelne opcije, za katero se je Reagan zavzemal od leta 1981 dalje«. Obe velesili si bosta kajpak lastili očetovstvo sporazuma o INF, ki pa ga še nista podpisali. Predsednik Reagan in sovjetski voditelj Gorbačov bi ga morala podpisati 8. decembra v Washingtonu. Ameriški senat bo moral pred tem datumom sprejeti dokument, šele nato ga bo lahko Reagan podpisal. Formalno je birokratski iter kar zapleten, nihče pa resnično ne dvomi v podpis in nadaljnjo ratifikacijo sporazuma.

Po podpisu sporazuma bo SZ odpravila svoje rakete SS-20, SS-23 in SS-12/22, skupno približno 1.500 jedsrskih konic, ZDA pa bodo uničile svoje persinge in rakete cruise (350 jedsrskih konic). Pomembna sporazumna točka je tudi usta-

novitev posebnih strokovnih komisij, ki bodo nadzorovale »likvidacijo« raket. Te komisije bodo tri leta skrbela za uničenje jedsrskih konic, drugih deset let pa bodo morale preverjati, če velesili spoštujeta predpise o odpravi INF.

V dokumentu, ki ga bosta voditelja obeh velesil podpisala v Washingtonu, je točno določeno, kako bodo uničevali jedsrske konic. Konic bodo najprej ločili od nosilnih raket - te bodo uničili na licu mesta - jedsrske konic pa bodo lahko prepeljali v državo, ki jih je proizvedla.

Obstajali bosta tudi dve stalni komisiji, ki bosta nadzorovali tovarne orožja. Američani bodo gostje v Votinsku, kjer gradijo strateške rakete SS-25, sovjetski tehniki pa bodo nadzorovali ameriške arzenale. Za nadzorstvo bodo skrbeli tudi sateliti, ki bodo stalno fotografirali arzenale s ptičje perspektive, zato pa bodo morale tovarne »odpreti« svoje strehe.

Sporočilo o srečnem zaključku ženevskih pogajanj so države članice NATO dobro sprejele (NATO je med drugim odločil, da ne bo namestil že pripravljenih evroraket), manj navdušenja so izrazili kitajski viri javnega obveščanja. Italija se je pridružila skupini navdušencev, senatna komisija za zunanje zadeve pa je odločila, da bo preverila politični odmev sporazuma o INF.

Zdaj se v ZDA vročično pripravljajo na prihod Gorbačova, predsednik Reagan pa je že skvaril ozračje z izjavo, da so vesoljska orožja preveč pomembna, da bi lahko z njimi barantali.

Ob koncu dolgočasne in nezanimive razprave Včeraj tudi poslanci izglasovali zaupnico

RIM — »Razprava se je v teh dneh odvijala v nenavadnem vzdušju odmaknjenosti, nelagodnosti in nekakšnega skromnega sodelovanja ter nizke politične ravni.« Gorja je torej razočaran in tega ne prikriva. Prvič v zgodovini italijanske republike je bila razprava o zaupnici prekinjena zaradi »neopravičene odsotnosti« prijavljenih k razpravi in to je doletelo prav Gorio, torej človeka, ki ga znani karikaturist prikazuje brez obraza, češ da je »neobstoječ«; to je doletelo njega, ki je pravkar doživel nerazumljivo krizo, ki so jo mnogi označili za odvečno, nje-ga, ki je načelnik vlade, ki jo mnogi imajo za prehodno v pričakovanju kongresa krščanske demokracije oziroma sestave »močne vlade«.

V svojem odgovoru je včeraj sam Gorja spregovoril o tem stanju šibkosti svojega kabineta. »Izredno močno tveganje za vlado, za parlament in za verodostojnost vse italijanske politike je, da bi se najprej v tej dvorani in nato v vsej državi uveljavil občutek padca splošne odgovornosti v pričakovanju nekega mitičnega odločilnega

dogodka. Čedalje bolj se širi nenavada na klima negotovosti, v kateri se vse niti izgublja in vsakdo teži k delu v praznini, v pričakovanju zapadlosti dogodkov, ki bi morali rešiti probleme in ponovno priversti sistem k racionalnosti.« Po mnenju predsednika vlade je tu bistvo vprašanja pomanjkanje za-vezništva, ki bi bila določena za »dovolj dolgo obdobje«, torej, z drugimi besedami pomanjkanje strateške pet-strankarske koalicije, ki jo je De Mita večkrat zahteval, a je Craxi ni hotel nikoli sprejeti. Craxi namreč sedaj ponovno škil Natti; včeraj se je z njim pogovarjal in ga povabil na razgovor o reformi institucij in še zlasti o reformni volilnega sistema, začeni s prihodnjimi volitvami evropskega parlamenta. Craxi je to napravil v veliki veži palače Montecitorio, da so ga vsi videli. In prav tam se je dolgo in pristrano pogovarjal z leaderjem notranje opozicije in KD, Arnaldom Forlanijem.

Če naj se povrnemo k razpravi o zaupnici, za katero je glasovalo 368 po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes in jutri v Gorici skupno zasedanje trgovinske zbornice ITALJUG in JUGITAL

MARKO WALTRITSCH

GORICA — Nekaj sto italijanskih in jugoslovanskih poslovnih ljudi bo danes in jutri v Gorici na 54. skupnem zasedanju Italijansko-jugoslovanske mešane trgovinske zbornice ITALJUG in Jugoslovansko-italijanske mešane gospodarske zbornice JUGITAL. Prireditelji pričakujejo, da pridejo za to priložnost v Gorico ne le tisti gospodarstveniki, ki so direktno zainteresirani za trgovinsko menjavo med državama, marveč tudi funkcionarji javnih ustanov, ki imajo nalogo pospeševati menjavo. Napovedan je tudi prihod dveh ministrov za zunanjo trgovino: italijanskega Renata Ruggiera in jugoslovanskega Nenada Krekiča. Brez dvoma bosta velikega pomena govora predsednikov dveh mešanih zbornic Alda Romolija in Momira Vickoviča. V razpravo pa bodo segli tudi za-

stopniki zbornic iz naše dežele ter Slovenije in Hrvaške, ki so še posebej zainteresirane za neposredno menjavo čez mejo.

Zasedanje bo prvič v Gorici. To je znak priznanja komaj pred dvema letoma ustanovljeni goriški sekciji ITALJUG. Gorica ima važno mesto v trgovinski menjavi med sosedoma, tako v tisti splošnega značaja kot v tisti, ki se odvija po obmejnih sporazumih.

Gorica pa bo prisotnost tolikšnega števila gospodarstvenikov lahko izkoristila tudi tako, da poslovnim ljudem razkaže možnosti, ki jih nudi taki menjavi. To so predvsem sodobne naprave na meji, ki omogočajo hiter cestni tovorni promet. V sodelovanju med Gorico in Novo Gorico se tu ustvarja sodobno opremljen center za skladiščenje blaga. Govori se o skupni brezcarinski coni, ki bi dala novega zaleta gospodarstvu Gorice in

Nove Gorice. Še večje pa lahko postane zanimanje, saj pričakujemo skorajšnji pričetek gradbenih del za avtocestna kraka od Razdrtega proti italijanski meji, v smeri Nove Gorice ter Sezane. Predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriano Bisutti in izvršnega sveta Slovenije Dušan Šinigoj sta to realizacijo nakazala konec prejšnjega tedna na tiskovni konferenci slovenskim ter italijanskim novinarjem.

Skupno zasedanje obeh zbornic pa ima seveda pomen, ki je večji od tistega, ki zanimajo predvsem kraje ob meji. Vsi zainteresirani nakazujejo potrebo, da bi se trgovinska menjava med Italijo in Jugoslavijo povečala. Tudi Evropska gospodarska skupnost bi morala na stvar gledati z drugačnimi očmi. Italija in EGS bi morali omogočiti večji prodor jugoslovanskih izdelkov na zahodno tržišče.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nogomet: osmina finala pokala UEFA

Verona gladko premagala Sportul
Inter doma le remiziral s Španci

□ □ □

Smučanje: začetek svetovnega pokala

Danes v Sestrieru ženski slalom
Švicarke spet favoritinje

□ □ □

Šah: Kasparov - Karpov za svetovni naslov

Po zmagi izzivalca Karpova
stanje spet izenačeno (8:8)

nadaljevanja s 1. strani

● Splošna stavka

V vseh večjih mestih so bile v dopoldanskih urah na programu sindikalne manifestacije. Največje zborovanje je bilo jutraj v Milanu, kjer je pred res veliko množico ljudi govoril generalni tajnik CGIL Pizzinato. Sekretarja UIL in CISL, Benvenuto in Marini, pa sta govorila na shodih v Potenzi oziroma v Firencih. Vsi voditelji sindikalnega gibanja so poudarili pomen večerajšnje ljudske mobilizacije, ki je v marsikaterem primeru presegla celo najbolj optimistične napovedi. Štiriurna stavka je bila namenjena proti gospodarski politiki Goriove vlade in proti osnutku finančnega zakona, ki bo po mnenju sindikatov privedel državo v gospodarsko recesijo, na škodo odvisnih delavcev ter manj zaščitenih družbenih slojev. Vlada zahteva določene žrtve, pravijo sindikati, pozablja pa, da so prav odvisni delavci v vseh teh letih plačali na lastni koži neke vrste davke za izhod iz krize, kar je konec koncev v prvi vrsti koristilo le velike industrijske koncernne, kot jasno pričajo njihovi ogromni dobički.

Sindikati očitajo ministrskemu predsedniku Gorii, da se je izneveril obljubam glede »davčnega grabeža« ter da je oklestil izdatke za socialno skrbstvo in za zdravstvo, namesto da bi omejil neproduktivne stroške in tako resaniral državne blagajne. Petstrankarska večina še vedno koleba v boju proti davčnim utajalcem, medtem ko ne varčuje z novimi davki na račun odvisnih delavcev, upokojevcem in tudi obrtnikov ter malih trgovcev. Premalo je konkretnih posegov za razvoj južnih dežel in premalo je politične volje za reševanje kroničnega problema brezposelnosti.

● Silvano Sau

problem, kot je pravilno ugotovil na proslavi predstavnika SZDL Slovenije Jože Hartman.

Nashe bralce, in ne samo nje, zanima, kako je s sredstvi (dve milijardi štiristo milijonov lir), ki so najprej bila izven italijanskega finančnega zakona, nato so jih v finančnem zakonu pridružili predvidenim sredstvom za potrebe slovenske manjšine, končno pa so jih dali v proračun italijanskega zunanega ministrstva. Pri vsem tem pa je treba poudariti načelno uradno stališče obeh manjšin, tako Slovencev in Italijev kot Italijanov v Jugoslaviji, da sta vedno složno podpisali druga drugo in med njima nikoli ni bilo nobenih polemik.

Ob tem vprašanju Silvano Sau izhaja iz vzajemne solidarnosti. To so predstavniki Unije uradno povedali v več razgovorih s predstavniki italijanskega političnega in državnega življenja. Kako je italijanska država našla formalna kritja in kako zakonsko ureja to splošno znano in uradno dogovorjeno pomoč italijanski narodnostni skupnosti v Jugoslaviji, pa ni stvar narodnosti. S stališča Unije Italijanov za Istro in Reko gre za sporazum s tržaško ljudsko univerzo in za sredstva, ki jih porabijo za knjižnice, štipendije, seminarje in specializirane učne pripomočke za pouk italijanskega jezika in podobno. Resnični problem je povsem drugačen: vsota 2,4 milijarde lir je nespremenjena že deset let. V Italiji ni bilo in ni tako hude inflacije, kot je v Jugoslaviji, toda razvednotenje je običajno in pred nekaj leti je doseglo tudi do dvajset odstotkov na leto. Sredstva so se torej, realno vzeto, ne samo razpolovila, temveč morda dosega tretjino prej-

šnje vsote in še zdavnaj ne krijejo vseh stvarnih potreb italijanske skupnosti.

Tretji del razgovora pa se je nanašal na razpravo v jugoslovanskem zveznem parlamentu o ureditvi rabe manjšinskih jezikov in na polemike, do katerih je v tej zvezi prišlo.

Silvano Sau je pri teh razpravah sodeloval kot poslanec SR Slovenije in se jih je seveda v okviru slovenske delegacije aktivno udeležil. Problem so sprožili Srbi, ker imajo težave na Kosovu, kjer bi hoteli doseči dvojezičnost, in to ne s tankajšnjim potrebam prirejeno zakonodajo, temveč s splošno vsejugoslovansko normo, ki naj se nanaša na vse manjšine, ki žive v Jugoslaviji. S tem pa bi ostro zarezali v že obstoječe pravice italijanske skupnosti, ki ima pravico do rabe svojega materinega jezika v javnosti, kar je bilo zakonsko načelno vzorno urejeno v SR Sloveniji in SR Hrvaški. Med debato je prišlo do nekaterih čudnih stališč in celo do obtožb nacionalizma, ki so jih izrekli predstavniki osrednjega vodstva SZDL Jugoslavije. Na te obtožbe je Silvano Sau odgovoril s osebnim, človeško-družinskim primerom, ko on, žena in otroci uporabljajo tri jezike, pa se med seboj razumejo, spoštujejo in stalno gradijo takšno sožitje, ki ga je treba zgraditi in braniti v širši skupnosti. Njegova stališča in argumenti so močno odjeknili v osrednjem jugoslovanskem tisku, v Borbi in Politiki. Podprli so jih predstavniki Črne gore in drugih republik, tako da so v komisiji sklenili, da bo razprava potekala po bolj zapletenem postopku in da je treba temeljiteje preučiti celotno gradivo. Na noben način pa ni možna hitra rešitev, ali celo nezadovoljivo preglasovanje, ker bi se v takem primeru slovska parlamentarna delegacija poslužila ustavnega določila, ki omogoča zahtevo po soglasnosti in ne dopušča preglasovanja.

● Zaupnica

slancev, proti jih je bilo 233, vzdržal pa se je predstavnik Liste za Trst, naj omenimo, da je bila udeležba med razpravo zelo nizka. »Kako lepa predstava,« je komentiral tajnik PSI Bettino Craxi. Vendar si je tudi on prisluzil kritiko. Komunist Pajetta je namreč dejal, da je mislil, da sta se Craxi in Amato udeležila splošne stavke, kajti v dvorani ju ni videl. Vendar je Pajetta pretiral, saj sta tako Craxi kot Amato prišla v dvorano z zamudo, vsekakor potem ko je Gorja že končal svoj govor.

G. R.

● Danes in jutri

To bi bila konkretna pomoč jugoslovanskemu gospodarstvu, ki je v znanih težavah. Prav tako bi bilo treba, da se poveča možnost trgovanja po obmejnih sporazumih, za katere ne bi smele veljati omejitve po odstotkih, ki jih nakazujejo v Beogradu. Italijanske gospodarstvenike zanimajo tudi skupne naložbe v jugoslovansko industrijo, pri tem pa hočejo vedeti, za kaj točno gre.

Skratka, sedanje dvodnevno goriško zasedanje, na katerem bodo gospodarstveniki govorili o zelo konkretnih stvareh, bo nudilo možnost, da se marsikatero odprto vprašanje razčisti, da se odpravijo nesoglasja, da se sodelovanje še bolj razširi. V obojestransko korist, se najbolj pa v korist prebivalstva, ki živi v neposrednem stiku na obeh straneh meje.

Dvojezično šolstvo na Koroškem: protest sindikata in SZDL Slovenije

LJUBLJANA — Miha Ravnik, predsednik slovenskih sindikatov je predsedniku avstrijske sindikalne zveze za Koroško Erwinu Fruhbauerju poslal pismo, v katerem je izrazil veliko presenečenje in globoko zaskrbljenost ob sprejetju priporočil in modela treh avstrijskih strank o dvojezičnem šolstvu na Koroškem. V pismu je Miha Ravnik zapisal: »V preteklih letih ste nam v številnih pogovorih zagotavljali, da bo kakršnakoli odločitev manjšinskega šolstva na Koroškem sprejeta le skupaj s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti. Te izjave smo razumeli tudi kot željo po krepitvi položaja manjšine kot mostu povezovanja med Koroško in Slovenijo kot tudi med Jugoslavijo in Avstrijo.« Miha Ravnik je v pismu izrazil tudi prošnjo, naj avstrijska sindikalna zveza za Koroško v nadaljnjem postopku po svojih močeh stori vse, da bo šolski sistem na narodnostno mešanem območju zagotovil pogoje za enakopravno sožitje in medsebojno razumevanje manjšinskega in večinskega naroda, s tem pa tudi obstoj in neoviran razvoj slovenske narodnostne skupnosti.

V terek je bila v Ljubljani še zadnja seja republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL) Slovenije pred decembrskimi volitvami. Na njej so spremenili statut in poslovnik te najbolj množične, frontne družbenopolitične organizacije. Najpomembnejša novost je večja odprtost socialistične zveze za vse, ki delujejo v družbenih gibanjih ali kakršnakoli drugačni in nekonvencionalni obli-

ki združevanja. Druga novost pa je poudarjena in opredeljena vloga javne razprave v delu organizacije.

Na seji so tudi odpravili dveletni mandat za vodstvo, ki bo po novem izvoljeno za štiri leta, brez možnosti ponovne izvolitve. Programske seje socialistične zveze pa ne bodo več vsako leto, temveč vsaki dve leti. Skrčili so tudi predsedstvo - namesto sedanjih 65 bo imelo po novem 55 članov.

Na začetku seje je Željko Jeglič prebral protestno izjavo SZDL proti protislovanskemu sporazumu glavnih treh avstrijskih strank, ki bi rade ločile otroke na Koroškem, in ki med drugim pravi: »Ločevanje otrok po načelu učnega jezika bi pomnožilo ločevanje narodnostne skupnosti še za eno obliko in bi bilo v nasprotju s 7. členom avstrijske državne pogodbe, ki je v tem členu izhajala iz takratnega stanja dvojezičnega šolstva, ki pa se je v naslednjih letih postopno vedno bolj slabšalo v smeri prizadevanj za totalno asimilacijo slovenske narodnostne skupnosti.«

Na seji so govorili tudi o možnostih gospodarjenja v naslednjem letu. Od devetnajstih razpravljalcev ni niti eden našel lepe besede o vladinem protinflacijskem programu, vendar pa je prevladovalo spoznanje, da je temu navkljub potrebno narediti, kar se pač da.

Sejo je zaključil Ciril Zlobec s pozdravnimi besedami prihajajočemu državnemu prazniku, 29. novembra.

D. V.

V Belorusiji je neznanec z nožem ubil delavca iz Pasion di Prata

MOSKVA — V beloruskem mestu Žlobin je včeraj neznanec z nožem ubil 40-letnega delavca Walterja Collina iz kraja Pasion di Prato pri Vidmu. Walter Collino je v Žlobinu že tri mesece delal na gradbišču tovarne jeklenih vrvi, katero gradi družbi Danieli in Pirelli. Umrli je bil delavec gradbenega podjetja Soimi, ki je sodelovalo pri gradnji tega industrijskega objekta. Vseh 300 tujih delavcev, ki je gradilo tovarno, živi v naselju, ki so ga zgradili približno 10 kilometrov od mesta. Delavci so ponavadi odhajali v Žlobin le v večernih urah, od koder so telefonirali domov, ali pa so večer preživeli v kaki pivnici. Več kot 100

delavcev se je v zadnjem tednu že vrnilo domov, tovarno so namreč skorajda že končali, saj je bila v nedeljo že otvoritvena slovesnost.

Okoliščine umora še niso znane, saj so bile telefonske zveze z beloruskim mestom včeraj prekinjene. Kaže sicer, da je Walterja Collino z nožem zabol del še neidentificirani domačin, ko se je mož v družbi sodelavcev sprehajal po Žlobinu. Tudi vzrok napada ni znan.

Walter Collino zapušča ženo, 18-letnega sina in 15-letno hčer. V Pasion di Pratu je bil zadnjič pred enim mesecem, čez tri tedne pa bi se moral dokončno vrniti domov.

Parlamentarna interpelacija o sporazumu Ponteco-Publitalia

RIM — Komunistična poslanca Quercioli in Veltroni ter poslanec neodvisne levice Bassanini so včeraj vložili ministrskemu predsedniku in ministru za pošte in telekomunikacije interpelacijo v zvezi s pravkar sklenjenim sporazumom med TV Koper in Berlusconiem.

Trije parlamentarci sprašujejo, če je bila vlada predhodno seznanjena s sporazumom in menijo, da to predstavlja »korak v smeri monopolistične koncentracije na radiotelevizijskem področju«.

Srečanje Ženske in informacija

PALERMO — »Čemu služijo časopisi, oziroma kakšne informacije si želijo ženske?« Na to vprašanje, zastavljeno samo z navidezno naivnostjo, so skušale odgovorjati (nikakor pa ne odgovoriti) številne ženske, v dvojni vlogi operaterk in uporabnic v svetu informacije, ki so v terek popoldne in včeraj ves dan na glas razmišljale o odnosu med ženskami in zakoni množičnega obveščanja v današnjem svetu.

Srečanje, ki je že tretje tovrstno v relativno kratkem časovnem razdobju, je organizirala revija Noi donne, tokrat v sodelovanju s Koordinacijskim odborom sicilskih novinarov in Deželnim združenjem novinarjev Sicilije. Zelo aktivno sta nadalje pri organizaciji sodelovali še Zveza žensk - UDI in pa »Centro D come donna« (Ženski center), oba iz Palerma, medtem ko so se v razpravi oglasile še druge skupine domačink ter posameznice. In prav odločna zavzetost sicilskih žensk, ki je prišla do izraza tudi v zelo čustvenih ter ogorčenih tonih, sodi, po mojem mnenju, med najpomembnejše značilnosti palermškega srečanja. Istočasno pa velja podčrtati tudi izbiro kraja: kot so med drugim dejale predstavnice revije Noi donne tudi ženske postajajo »centrične« v smislu, da prirejajo vse pomembnejše pobude na relaciji Milan-Rim (kjer sta bili med drugim prejšnji srečanj) z manjšimi severno-centralnimi odniki.

Kot je že navada na vseh posvetih, in v tem ženske nismo izjema, so udeleženke načele vrsto vprašanj, ki jih je težko strniti. Bolj nenavadno, in to je ženska značilnost, pa je dejstvo, da so bili posegi precej sintetični in jim je občinstvo lahko dokaj zbrano sledilo. Vsekakor pa je večina udeleženk še vedno pretežno izhajala iz opisa obstoječega stanja v redakcijah in prikaza današnjih novinarskih »proizvodov«. Enotna in enoglasna je bila ocena, da ženske današ-

nja stvarnost ne more zadovoljevati, težje je seveda nakazati, kaj in kako je treba spremeniti.

Vendar pa se je prav v tem, v kopici včasih nasprotujočih si predlogov, palermsko srečanje razlikovalo od prejšnjega. Nobena ni hotela ne mogla dati receptov, toda vseeno je prevladala misel, da je treba ob obžalovanju in nela-godju zaradi obstoječega položaja nekaj ukreniti in se v zelo kratkem času lotiti tudi minimalnih sprememb, pa čeprav jih ne bi ocenile za optimalne.

Preenostavno pa bi bilo - in te napake v prvi vrsti ne smejo zagrešiti prav novinarke - ko naj bi v razpravi o odnosu med žensko in informacijo danes, govorile tudi o nasprotjih, oziroma o protislovjih, ki se porajajo v ženskem novinarskem svetu. V to poglavje sodijo odnos med strokovnostjo in poklicno uspešnostjo, razmerja v redakcijah in odnosi med novinarji, odpovedovanje ženskim značilnostim, oziroma pogledom na kompleksen in velikokrat krut planet današnjega sistema komunikacije.

Ob teh vprašanjih, ki so ključnega pomena, je bilo manj soglasja, točneje manj jasnosti. Kot so bila tudi mnenja o zavračanju (oziroma osvajanju) je klenih zakonov, ki dandanes urejajo in vodijo sredstva množičnega obveščanja, manj enotna. Srž vprašanja zatorej ostaja, če se ženske morajo in morejo prilagoditi obstoječim pravilom, ali če jih morajo in morejo spremeniti. Teža žensk v svetu informacije je večja, kot tudi postaja vidnejša prisotnost žensk vsepovsod. To ni dovolj, so odločno dejale udeleženke srečanja v Palači Normanov; vendar pa je bila pot v »kako naprej« zaenkrat samo bežno nakazana.

BREDA PAHOR

MOSKVA — »Večina bralcev pa na koncu postavlja eno in isto vprašanje: "Kdaj se bo že končala ta vojna?" Delavec Pavel Rudakov iz Moskve denimo piše takole: "Pravzaprav pogosto slišimo govoriti, češ da bi se vojna v Afganistanu že zdavnaj končala, če bi tja razen sinov delavcev, kolhoznikov in inteligence pošiljali tudi otroke vodilnih. Njih pa očitno varujejo, ne pošiljajo jih na vojno. Mar je to kakšna pravica?" - Ko večerajšnja Pravda citira v velikem pogovoru v bralci na bolečo temo Afganistana tudi tole pismo, uvodoma priznava, da »sovjetske ljudi globoko vznemirja "afganski problem" ter da mnogi bralci zaskrbljeno sprašujejo, kdaj neki se bo ta vojna sploh končala.

Afganistan je pravzaprav nenehna tema vseh sovjetskih sredstev množičnega obveščanja. Zlasti Komsomolskaja Pravda in glasilo obrambnega ministrstva Krasnaja zvezda sta polna reportaž z bojišč. Medtem ko so doslej le poveličevali hrabrost in nesebičnost mladeničev, ki po tukajšnjem besednjaku »izpolnjujejo internacionalistično dolžnost v Afganistanu«, pa je v zadnjem času opazen premik v bolj kritično obravnavanje te problematike.

Pravzaprav so se tudi na tem področju najprej izkazali književniki in filmski režiserji, ko so začeli polagati na usta svojim junakom, invalidom, povratnikom iz Afganistana, čedalje bolj nekonvencionalne besede. Najbolj kritični so v tem pogledu pribalstki publicisti. Tu so še zdavnaj javno zastavljali to vprašanje, ki se ga šele večerajšnja Pravda loteva na neposreden način.

Partijsko glasilo najprej na veliko kritizira državne in druge organe, češ da ne izkazujejo dolžne pozornosti tistim mladim fantom, ki se kot invalidi vračajo na svoje domove. Pri tem na

Sovjetsko časopisje kritično o afganistanski tabu temi

primerih kažejo brezbržnost, ko pohabljenim mladeničem ne najdejo primerne zaposlitve. Najhuje pa je s stanovanji. Vrste čakajočih so povsod dolge. »Afgance« ponekod postavljajo v kategorijo veteranov velike domovinske vojne, za »nagrado« pa zato čakajo še v daljši vrsti...

Nič manj hudi očitno niso čisto duševni problemi. Mnoga dekleta pozabljajo na svoje fante, ko odidejo v Afganistan. Ker se očitno preveč bojijo stisk, ki bi jih morale preživljati, če bi se jim vrnili kot invalidi. Komsomolskaja Pravda kar pogosto načena na to tematiko, včeraj pa je posvetila kar pol strani pismom bralcev in še zlasti bralk, ki se škandalizirajo nad takimi dekleti, ki izdajo svoje afganske junake, češ da s tem izdajajo tudi domovino: tisti vojak, ki ve, da mu je dekle zvesto, se lahko dosti bolj hrabro bojuje z »dušmanini«.

»Moje Serjoza je tudi služil v Afganistanu. Padel je, nagazil je na mino, kot je napisano v pismu iz njegove enote. Tako ga sploh nisem več dočakala. Ampak v meni še vedno tli rahlo upanje - nenadoma pa tole!« Lena K., ki iz moskovske oblasti piše v »Komsomolko«, se s tem zgraža nad svojimi nezvestimi vrstnicami, češ da »vojaka, ki ga čaka dekle, ni mogoče premagati«.

»Čakajte na fante, dekleta. Čakajte. Razumite iskreno resnico: čim bolj trdno bo njihovo zaupanje v vas, tem lažje jim bo služiti. Samo pomilovati pa je mogoče tiste, ki izdajajo svoja čustva ljubezni,« končuje komentator »Komsomolke« svoj zagreti poziv sovjetskim dekletom, naj z zvestobo pomagajo fantom izpolnjevati »internationalistični dolg v Afganistanu«.

»Skrivnost s sedmimi pečati« pa je za Pravdo vse dosedanje sprenevanje oblasti o grobovih padlih vojakov v Afganistanu. Po navodilu obrambnega ministrstva doslej namreč niso smeli na nagrobne spomenike napisati, da je ta in ta padel pri »izpolnjevanju internacionalistične dolžnosti v Afganistanu«, marveč so navadno pisali le letnici rojstva in smrti.

Ko pa Pravda zdaj zahteva, naj se takšna politika skrivnosti spremeni, v bistvu povzema le zahteve, ki so jih na nedavnem vsesovjetskem shodu izoblikovali v turkmenski prestolnici Ašhabadu bivši »afganci«, se pravi vojaki, ki so tam služili. Med drugim v svojem sklepnem dokumentu ostro kritizirajo stanje v sovjetski armadi, češ da je tu perestrojka šele na začetku, da pa glede vojaške vzgoje ostaja vse pri starem. Iz poročil o tem shodu je bilo mogoče razbrati, da se vojaški organi krčevito upirajo predati šolam in klubom za predvojaško vzgojo

kakršno koli resno orožje, in to celo tistega ne, ki je sicer že povsem nerabno. Mladi fantje se največ urijo na lesenih puškah; topov, brzostrelk ali tankov in podobnega resnega orožja pa sploh ne doživijo, preden ne pridejo v vojašnice. Čeprav tega niso naravnost povedali, pa je posredno mogoče razbrati ostro kritiko za hude žrtve, ki brez potrebe nastajajo na afganskih bojiščih prav zato, ker fantje ne dobijo poprej prave vojaške izurjenosti z orožjem.

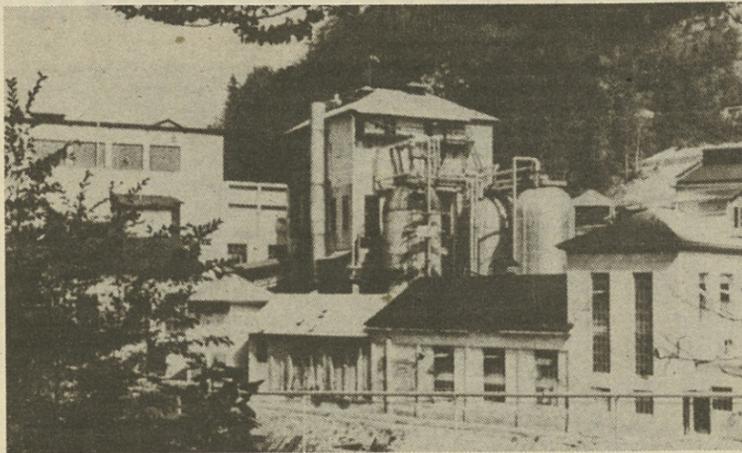
Kaj pa Pravda ponuja v odgovor na provokativno pismo Pavla Rudakova? Odgovarjati poskuša V. Boris, ki je v Afganistanu služil kot agitpropovec, zdaj pa opravlja funkcijo načelnika oddelka za organizacijsko-partijsko delo v CK KP Belorusije. »Pošteno povedano, o tem nisem nikoli razmišljal,« začena razlagati reči, češ da lahko le vojaški komisariati povedo, ali je to res. In v enem od rajonov Minska so mu povedali, da letošnjo jesen takih fantov zares niso poslali v Afganistan, po drugi plati pa je za vso Belorusijo navedel nekaj priimkov, ki naj bi potrjevali, da so tudi sinovi funkcionarjev v Afganistanu. Pač pa je res, da na bojišče pošiljajo tiste najbolj izurjene in močne fante, da pa se sinovi funkcionarjev pogosto izkažejo kot telesno manj odporni, pravi Boris. »Kakor pa je to zares čudno, je treba priznati, da so še do nedavnega močno pritiskali na vojaške komisariate, da bi oprostili njihove sinove od vojaške službe ali da bi jih v skrajnem primeru poslali kamor koli, kjer bi bili bližje domu. Moram pa poudariti, da letos takih primerov več ni bilo,« ponuja V. Boris v odgovor na skrajno občutljivo vprašanje o služenju vojaškega roka sinov »odličnikov« v Afganistanu.

ANTON RUPNIK

V Celovcu nov tristrankarski sklep: zdaj hočejo uničiti tovarno »Obir«

CELOVEC — Komaj nekaj dni po sklepu predsednikov avstrijskih strank SPOE, OEVP in FP, da hočejo uresničiti na Koroškem ločitveni model koroškega Heimatdiensta in nemškonacionalnih sil, so se člani koroške deželne vlade na svoji tor-kovi seji zmenili za nov udarec proti Južni Koroški, njenemu prebivalstvu in proti delovnemu ljudstvu te regije. Člani deželne vlade so namreč sklenili, da bodo dodelili tovarni celuloze v Magdalenu pri Beljaku še nadaljnjih 400 milijonov (s tem vsaj SPOE očitno hoče rešiti glavo svoja-ga namestnika deželnega glavarja Fruehbauerja), medtem ko tovarni celuloze »Obir« na Rebrci pri Železni Kapli ne bodo dali niti enega šilinga za uresničitev predloženega sanacijskega in izgraditvenega koncepta.

S tem sklepom vseh članov deželne vlade so le-ti izrekli tudi smrtno obsodbo za tovarno celulozo »Obir«, ki je večinsko v lasti Slovenija papirja. Pa ne le to: sklep deželne vlade pomeni, da bo morala v dobrih petih letih zapreti zadnja večja tovarna v tem delu Južne Koroške, da bo nad 200 ljudi pri tovarni »Obir« zaposlenih postalo brezposelnih ter da se bo tudi gospodarska situacija za mnoge male kmete, od katerih »Obir« doslej dobavlja les, znatno poslabšala. Pa tudi kapelska občina sama bo morala v bistvu kapitulirati, saj je prav tovarna celuloza »Obir« zanjo edini vir, iz katerega ima davčne dohodke, s tem pa tudi edini garant za to, da občina vsaj še od časa do časa uresniči tudi kako svojo komunalno storitev. Hkrati pa bo obupna situacija na področju delovnih mest privedla tudi do tega, da se bodo morali domačini odseliti

Tovarna celuloze »Obir« na Rebrci v bližini Železne Kaple

v kraje z boljše razvito industrijo, se pravi, da bo izumrla tudi ena izmed teh občin, v katerih so Slovenci še večina prebivalstva.

Da je bila tovarna »Obir« nemškonacionalnim silam že od vsega začetka trn v peti, je znano. Koroški Heimatdienst, ki je odigral svojo odločilno vlogo tudi v vsej diskusiji o bodočnosti dvojezičnega šolstva na Koroškem, je namreč proti »Obirju« navalil že v času, ko so komaj tekla prva pogajanja o prevzemu tovarne skozi podjetje Slovenija papir. Pa tudi v zadnjih letih so nemškonacionalne sile vedno znova skušale obrekovati to podjetje - seveda doslej brez uspeha, saj je »Obir« vsa ta leta dobro posloval in tudi investiral v ukrepe proti onesnaževanju okolja.

Očitno pa so prav te sile pridobile nove moči: v šolski razpravi so trenutno uspele, zdaj pa hočejo preprečiti nadaljnji obstoj tovarne »Obir«, še posebej v trenutku, ko je vodstvo tovarne pripravljeno doprinesiti k izgradnji in zaščiti okolja 500 milijonov šilingov, od deželne in zvezne vlade pa bi potrebovalo le - za to stroko navadne - subvencije oz. ugodne kredite.

Sklep deželne vlade je torej tudi narodnopolitično obarvan, hkrati pa sklep tudi kaže, da so politiki SPOE, OEVP in FP očitno pripravljene pozabiti vsakega posameznega delavca, da jim je obstoj in razvoj celotne regije deveta briga, če jo lahko mahnejo proti Slovincem, oz. proti podjetju z jugoslovansko udeležbo.

ANDREJ MOHAR

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Razmišljanja ob knjigi

GELLNERJEV MODEL NACIONALIZMA (2)

V prejšnjem prispevku, o knjigi E. Gellnerja, *Nacije in nacionalizem*, so bili podani osnovni obrisi avtorjeve diagnoze nacionalizma: človeštvo je prešlo iz agrarne faze razvoja v industrijsko. Agrarne družbe so bile toga razslojene in nedovzetne za spremembe, industrializacija pa rabi premično in zamenljivo delovno silo, kar skuša doseči predvsem z enotnim in obveznim šolskim sistemom, ki nudi homogeno kulturno osnovo vsem državljanom.

Industrijska doba ima zato svoje korenine v znanju, ki omogoča gospodarski razvoj. To znanje, ki sloni na Descartesovem načelu verovanja, je odprto vsem; nihče si ne more več lastiti vire resnice. Stare družbe so, obratno, slonele na ideologiji, ki je postavljala vse vire resnice kot monopol vladajočih slojev. V Evropi je ta prelom v veliki meri delo protestantske Reforme in sledečega Razsvetljenstva: razumništvu je postalo svetna zadeva in jezik se je vse močnejše poistovelil z narodom; oba elementa, razumništvo in jezik sta postajala vse manj vezana na vero ali na nek določen sloj.

V drugem delu knjige avtor razgrne svojo tipologijo nacionalizma in s tem tudi nekatere bistvene poteze svojega nazora. Predvsem svoje nasprotovanje marksistični razlagi odnosa med narodnostjo in razrednostjo. Gellner namreč trdi, da med sloji pride do konfliktov le ko so vidne etnične značilnosti, ki poudarjajo družbene neenakopravnosti in s tem ovirajo razvoj »industrializma« (tako namreč Avtor označuje zreli kapitalizem). Kontrola nad kapitalom je za Gellnerja dejavnik, katerega običajno pretirano poudarja; zanj je važnejši družbeni dejavnik, na primer, dostopnost do izobrazbe.

Zato je razumljivo, če najdemo dostopnost do izobrazbe med tremi bistvenimi dejavniki, s katerimi Gellner zgradi svoj sistem; poleg dostopa do oblasti in kulturne identitete.

Dostopnost do oblasti deli družbo v dva osnovna dela: v nosilce oblasti in v podložnike oblasti; tako Gellner ponostavi zapletenost odnosov v moderni družbi.

Dostopnost izobrazbe, drugi element, je treba razumeti kot dostopnost do moderne, vitalne, koristne izobrazbe, ki opremi posameznika, da lahko doseže najširši zaposlitveni razpon: da se nauči v tej družbi čim bolj uspešno »plavati«. Gellner loči tu štiri možnosti glede na to, kdo ima dostop do take izobrazbe; samo nosilci oblasti, samo podložniki, oboji ali nihče od obeh. Vse štiri kombinacije so možne v realnosti, čeprav se nekatere lahko zdijo čudne: nosilci oblasti se lahko izključijo iz primernega kulturnega razvoja, če degenerirajo kot razred; v stagnirajočih družbah, pa se lahko zgodi, da se ujamejo v brezplodni sistem obredov oboji, podložniki in oblastniki.

Tretji element, kulturno identiteto, ali enostavno »kulturo« je treba razumeti, kot sistem obnašanja in komuniciranja neke družbene skupnosti, ne pa kot prisotnost ali odsotnost neke šolske izobrazbe.

S temi tremi spremenljivkami avtor razvije osem možnih kombinacij, osem možnih razvojov neke družbe v teku industrializacije, ki so tu strnjeno ponazorjene v obliki, ki je prilagojena časopisnemu stolpcu.

V petih situacijah ni pogojev za razvoj nacionalizma. Te so:

št. 1.: »klasični industrializem«; oblast in dostop do izobrazbe sta v rokah elite, ki pa se kljub temu kulturno ne loči od ostalih, zato ni konflikta;

Dostop do izobrazbe	Dostop do oblasti		Kultura obeh delov družbe je:
	Ima	Nima	
Dostop do izobrazbe	IMA	NIMA	1. Enaka 2. Različna
	IMA	IMA	3. Enaka 4. Različna
	NIMA	IMA	5. Enaka 6. Različna
	NIMA	NIMA	7. Enaka 8. Različna

št. 3.: »zreli industrializem«; enaka kultura in enak dostop do izobrazbe tudi tu, po Gellnerjevem mnenju, zanikajo smisel konflikta, kajti »če ljudje izhajajo iz istih stališč, ni važno v kakšnem jeziku jih izražajo«;

št. 5.: zaradi kulturega neizstopanja, vodilna skupina ni zanavna in se zato tudi izgone konflikta;

št. 7. in 8.: problem dostopnosti, do višje kulture se tudi tu ne more postavljati v obliki konflikta, ker take kulture ni. V takih pogojih se nahajajo agrarne družbe, v prednacionalnem obdobju (v primeru 7 ni sploh nobene diferenciacije, v primeru 8, pa ima vodilni sloj neko posebno kulturo).

Preostajajo torej tri oblike nacionalizma, primeri št. 2, 4 in 6. Prvi dve sta glavni.

Št. 2 je »klasična habsburška oblika nacionalizma«. Sloj na oblasti si lasti tudi monopol nad vodilno kulturo. Za podrejene plasti je edina možna pot v tem, da razvijejo svoje lastne kulture na višjo raven in jim dajo samostojen državni okvir.

Primer št. 4, pa avtor označuje, kot »poenotevalni nacionalizem« in ga ponazarja z gibanji, ki sta v prejšnjem stoletju privedli Italijo in Nemčijo do državne neodvisnosti. Oba naroda sta imela svoj visoko razviti jezik in enakopravno možnost izobraževanja; manjkala je le »politična straha« nad kulturo in gospodarstvom. Italijanski in nemški nacionalizem sta se borila za ta cilj in ga razmeroma kmalu dosegla.

Razlika med drugim in četrtem primerom, ki ju avtor označuje tudi kot »vzhodni« in »zahodni« nacionalizem je poleg drugega, v tem, (kot dokazujejo zgodovinski primeri nekdanjih habsburških narodnosti), da so morali prvi poleg nove, višje kulture, graditi tudi celotno novo družbeno strukturo, v pogojih, ko so bili industrializacija in njeni učinki veliko manj razviti kot v Italiji ali v Nemčiji.

Primer št. 6, končno, avtor imenuje »nacionalizem diaspore«. V predindustrijski družbi so obstajale nekatere specializacije (denarništvo, obdelava kovin, vojaštvo); oblast je skušala te potrebne skupine nevtalirati tako, da jim je odvzela vsako politično moč. Ob prehodu v moderno družbo so te skupnosti, na pr. Židje, ohranili svojo kulturno identiteto in razvitejši gospodarski položaj, a tudi veliko politično izpostavljenost. Avtor postavlja židovski primer, kot opomin vsem skupnostim, ki so politično nezaščitene, pa čeprav kulturno in gospodarsko še tako opremljene.

Na koncu si avtor sam postavi neizbežno vprašanje: »Kakšna bo vloga nacionalizma v bodočnosti?« Odgovor je treba vzeti s tisto mero previdnosti in kritičnosti, o kateri pravi avtor, da je tipična za našo dobo in ki velja za celotno njegovo teorijo (odgovor se glasi): »zreli industrializem« družba, bo ohranila nacionalizem v tišji, blažji obliki - seveda če bo človeštvo preživelo«.

SANDOR TENCE

pismo uredništvu

Še o »Leksikonu odprte meje« Koliko je Slovencev v Italiji?

Spoštovano uredništvo!

Pred dnevi je bilo objavljeno pismo tov. Stanislava Renka, ki je vsebovalo nekaj pripomb glede »Leksikona odprte meje« od 19. t. m.

Prva od teh pripomb se tiče ocene o številu Slovencev v Italiji, ki je bila vsebovana v geslu »Slovenci v Italiji«, ki sem ga prispeval jaz.

Čeprav rubrika Pisma uredništvu ni najbolj primeren kraj za obravnavo tega argumenta, želim tu vseeno, na kratko, utemeljiti navedeno število. V geslu »Slovenci v Italiji« sem napisal, da v okviru 35 občin živi med 430.000 prebivalci »po slovenskih ocenah približno 90.000 Slovencev; najmanj 10.000 drugih pa se je naselilo v sosednjem nižinskem pasu«.

Iz mojega izvajanja torej sledi, da je Slovencev v Italiji najmanj 100.000; od teh 90.000 na območju tradicionalne poselitve in 10.000 izven nje, in s tem je bila mišljena predvsem cela goriška pokrajina in ves trikotnik med beneškim gričevjem in Vidmom. S tako razčlenitvijo sem hotel poudariti poveljni razvoj slovenskega prebivalstva, zlasti v videmski pokrajini.

Podatke C. Schiffererja in L. Čermelja poznam in iz njih tudi izhajam, vendar ob upoštevanju nadaljnega razvoja. Čermeljeve ocene ne moremo enostavno prenesti na današnji čas, ker je on leta 1947 izhajal iz stanja leta 1910. Vmes sta bili dve svetovni vojni in nekaj močnih selitvenih tokov slovenskega prebivalstva, kar je globoko preobrazilo razporeditev in strukturo slovenskega prebivalstva. Rezultat teh gibanj in asimilacije je, na žalost, določeno zmanjšanje izhodiščnega števila. Samo en primer: za videmsko pokrajino Čermelj v nekem poznejšem delu (Slovenci in Hrvatje pod Italijo, Slovenska matica, Ljubljana, 1965, str. 346) utemeljuje svojo oceno s podatki iz popisa leta 1951, po katerem je bilo v 20 občinah s slovensko zgodovinsko prisotnostjo (iste kot danes, razen Čedad) 58.356 prebivalcev, med njimi, na osnovi prejšnjih štetij, meni, da je najmanj 40.000 Slovencev. (Popis prebivalstva iz leta 1951 sicer navaja za omejnene občine, za prisotno prebivalstvo vrednost 62.423, za rezidenčno pa 5.000 več). Popis iz leta 1981 navaja za istih 20 občin 42.875 prisotnih prebivalcev in od teh jih najmanj 25.000 živi na furlanski strani jezikovne meje, na katero se vedno nanašamo (po publikaciji M. Kosa iz leta 1930). Ob takih dejstvih je težko le ponavljati Čermeljevo oceno in ne upoštevati, da je emigracija v pojavnem obdobju pahnila večino Benečanov od doma: delno v furlansko nižino, delno v tujino. Podobne popravke je treba upoštevati tudi za Tržaško in Goriško.

Verjetno je bilo neprimerno objaviti novo oceno brez ustrezne obrazložitve. To sem sicer itak nameraval, a me je »Leksikon« prehitel.

Zahvaljujem se vsekakor tov. Renku za opozorilo, ki kaže njegovo skrb, da se naše izročilo in dokumenti upoštevajo in razvijajo dalje.

PAVEL STRANJ

Spet težave v postopku glede zakona o obmejnih področjih

RIM — Spet hude težave s parlamentarnim postopkom za odobritev zakona za gospodarski razvoj obmejnih področij Furlanije-Julijske krajine. Na včerajšnji seji ožjega odbora poslanske zbornice, ki se ukvarja s to problematiko, je podtajnik na zakladnem ministrstvu socialist Sacconi povedal, da se kabinet ne strinja z dosedanjim delom ožjega odbora, ter napovedal, da bo vlada predložila svoje zakonsko besedilo. Podtajnik je pred referendumom napovedal, da bo vlada iznesla svoje predloge v obliki popravkov k predloženim zakonskim osnutkom. Včeraj pa je presenetljivo prišel na dan s tem novim predlogom, ki je precej razburil člane ožjega odbora.

Poslanci iz naše dežele se namreč bojijo novih zavlačevanj in ugotavljajo, da vlada pravzaprav nima še jasnih pojmov glede vsebine in realnih smernic novega zakona. Ožji odbor je vsekakor soglasno sklenil nadaljevati z delom in to tudi zato, ker podtajnik Sacconi sploh ni pojasnil, kdaj namerala vlada predložiti svoje morebitno zakonsko besedilo. (st)

Razočaranje diplomacij nad odložitvijo Mikuličevega obiska

RIM — V italijanskih in v jugoslovanskih diplomatskih krogih vlada precejšnje razočaranje nad odložitvijo rimskega obiska jugoslovanskega prvega ministra Branka Mikuliča. Uradni viri sicer podčrtujejo, da je odložitve, ki je bila sklenjena obojestransko, le tehnične in praktične narave ter da bo do Mikuličevega obiska v Italiji prišlo čimprej, morda že v prvi polovici prihodnjega januarja. Nekateri italijanski časopisi pa namigujejo, da je med pripravami na rimske razgovore prišlo do določenih težav in do manjših zapletov, ki naj bi narekovali obema vladama, da je v tem trenutku nujno potrebna krajša odložitve napovedanega obiska. Glasniki obeh diplomacij so odločno zanikali ta namigovanja ter še enkrat potrdili, da so obisk odložili zaradi rimske parlamentarne razprave o izteku vladne krize ter zaradi nujnih obveznosti jugoslovanske zvezne vlade pri izvajanju znanega protinflacijskega plana. To je vsekakor že druga odložitve Mikuličevega potovanja. Predsednik ZIS bi moral namreč dospeti v Rim že letošnjega aprila, njegov obisk pa so zaradi vladne krize in kasnejšega razpusta zbornic odložili na jesen.

Zadnji jugoslovanski premier, ki je obiskal Italijo, je bil pred devetnajstimi leti Mika Špiljak. Ta dolgi presledek predstavlja nedvomno precejšnjo praznino, odnosi med državama pa so se v vseh teh letih vseeno zelo dobro razvijali, kot pričajo osimski sporazumi in vsestransko sodelovanje na vseh področ-

jih. Italija in Jugoslavija vzdržujeta danes, med državami z različnimi družbenimi ureditvami, skoraj zglede odnose, kot jasno potrjuje že samo dejstvo, da deluje trenutno trideset mešanih komisij in odborov, ki imajo nalogo izvajati razne sporazume ter pospešiti sodelovanje, posebno na gospodarskem področju.

In prav gospodarska vprašanja bi morala biti v središču pozornosti napovedanega Mikuličevega obiska. Ministra za zunanjo trgovino Krekić in Ruggero sta pred kratkim v Beogradu pripravila neke vrste platformo, oziroma seznam vseh odprtih in nerešenih problemov v ekonomskih odnosih med sosedama. Italija je trenutno na Zahodu prvi uvoznik, to se pravi prvi kupec jugoslovanskega blaga in izdelkov, v splošni blagovni izmenjavi z Beogradom pa se nahaja na tretjem mestu, za Sovjetsko zvezo in Zvezno republiko Nemčijo.

Gospodarska izmenjava med Italijo in Jugoslavijo je v preteklem letu v obeh smereh znašala več kot dve milijardi dolarjev, v tem polletju pa se je jugoslovanski izvoz na italijanska tržišča povečal za kar 34 odst. v primerjavi s istim obdobjem lani. Razmerje med izvozom in uvozom kaže na precejšnjo ravnotežja, vrednost jugoslovanskega izvoza v Italijo pa je večja od vrednosti celotne blagovne izmenjave med Jugoslavijo in ZDA. Ti spodbudni podatki že sami po sebi kažejo, da je negativna tendenca, ki je

v prejšnjih letih zaznamovala trgovinsko kooperacijo med državama, sedaj mimo in da se tudi na tem področju odpirajo nova obzorja sodelovanja.

Ob pozitivnih trendih pa se pojavljajo tudi negativni. Trgovinske izmenjave med Jugoslavijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo so v zadnjih dveh letih padle za skoraj deset odstotkov, kar pomeni, da predstavlja dobro sodelovanje z Italijo žal izjemno ob splošnem padcu izmenjav z zahodnoevropsko skupnostjo. Italija glasno očita vzhodnemu sosedu, da še vedno ne privablja tujih kapitalov ter da je njegova zakonodaja na tem področju, kljub nekaterim novostim, še vedno preveč zapletena in premalo elastična za tuje operaterje. Ministra Krekić in Ruggero sta se baje okrog tega sporazumela za vrsto stvarnih načrtov, ki bi jih morala Gorja in Mikulić potrditi in uokviriti v posebni sporazum. Italijo vsekakor zelo zanima, kako misli Jugoslavija rešiti kronične probleme v zvezi z zelo visoko inflacijo, Beograd pa hoče preko Rima poslati sporočilo zahodnemu svetu, da predstavljajo komaj sprejeti protinflacijski ukrepi nujni korak za ozdravitev bolnega gospodarstva.

Posebno vlogo v splošnih političnih in ekonomskih odnosih med državama pa igra seveda tako imenovani »osimski paket«. Na tem področju je bilo marsikaj rešenega, nekatera važna vprašanja pa so ostala še odprta.

SANDOR TENCE

Craxi in Natta v naši deželi

VIDEM — Generalna sekretarja PSI Bettino Craxi in KPI Alessandro Natta se bosta v prvi polovici decembra mudila v naši deželi.

Bettino Craxi bo v Vidmu v petek, 11. decembra; govoril bo na manifestaciji, ki jo stranki deželni komite skupno s štirimi pokrajinskimi federacijami prireja v videmski športni palači ob 20. uri. Craxi bo govoril o glavnih vprašanjih vsedržavne-ga pomena.

Generalni sekretar KPI Alessandro Natta pa bo v F-JK 12. in 13. decembra. Udeležil se bo zasedanja strankine deželne programske konference, ki jo bo zaključil v nedeljo, 13. decembra, v kinodvorani Puccini v Vidmu.

Včerajšnje splošne stavke se je udeležila velika množica delavcev

Delavski svet in sindikat soglasna v zahtevi po pravici do dela in odpravi socialnih krivic

Po dobrih treh letih je sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL ponovno oklicala vsedržno splošno stavko, s katero hoče vlado opozoriti na številne krivice in neizpolnjene obveze, ki prizadevajo celoten delavski sektor, še zlasti pa odvisne delavce in upokojenca. V naši deželi sta bili dve veliki protestni manifestaciji v Trstu in Pordenonu. Po ocenah organov javne varnosti se je tržaške manifestacije udeležilo kakih 6-7 tisoč delavcev, kar je sindikat ugodno ocenil.

Na Galdonijemem trgu, kjer je bil osrednji shod, je najprej govoril član delovnega tajništva UIL Gianfranco Trebbi, ki je uvodoma ostro kritiziral anonimnega pisca torkovega uvodnika v nekem krajevem dnevniku. Pisec namreč zelo samozavestno ugotavlja, da je vzrok, ki je sprožil stavko, neznan oziroma neopredeljiv, kajti sindikat želi s to stavko preizkusiti svoj ugled in preveriti, koliko se lahko računa na zaupanje delavskega razreda v svojih socialnih bitkah. "Sindikalna federacija se ne more istovetiti s Cobasi," je poudaril Trebbi, "ki so svoj sindikalni boj preußermerili zgolj v krepitve lastnih interesov in hkrati namerno povzročajo zmedo v delavskih in sindikalnih vrstah. Takim pastem pa ne bomo nasedali." Povedal je tudi, da hoče biti stavka nekakšen odgovor na ukrepe vlade in vsebinsko finančnega zakona ter je izraz nezaupanja do vladnega vodstva.

V slovenščini je govoril sindikalist Kneip, ki se je zaustavil pri vprašanju brezposelnosti in reforme dopolnilne

blagajne, omenil pa je tudi premajhno pozornost pristojnih krajevnih uprav do krajevnih industrije, ki neustavljivo propada. "Medtem ko davčna politika pesti najšibkejšo sloje," je dejal Kneip, "privilegija davčno utajo in omogoča, da se na ta račun iz državnih blagajin iztekajo bajne vsote. Posledice finančnega zakona bomo toliko bolj čutili pri nas, saj smo že na splošno odmaknjeni na rob dogajanja."

Zadnji je na govorniški oder stopil deželni tajnik CISL Giustina. Dejal je, da če si lahko stranka, ki šteje le 2 odstotka volivcev, dovoli spravi vlado iz ravnovesja, lahko tudi sindikat s svojimi 10 milijoni članov še glasneje opozori na krivice. "Vladna kriza, ki jo doživljamo, je po mojem mnenju najbolj ekstravagantna in nepotrebna," je dejal Giustina, "prav zato pa ne smemo dovoliti, da bi nas kdo izigral in dvomil v naše sposobnosti. Res je, da se je med sindikatom in vlado odprla velika vrzel nesoglasij, vendar sindikat ni sestavni del petstranske koalicijske, temveč samostojno telo s svojim razumom." Tudi Giustina je ostro napadel tisti del avtonomnega sindikata, ki izpodkopava ugled delavskega gibanja in ni drugega kot slab privešek nekaterih političnih sil. "Pravico do stavke smo si izposlovali in jo nameravamo tudi ohraniti, vendar v mejah doslednosti in verodostojnosti," je poudaril Giustina. "V Furlaniji-Juljski krajini je 44 tisoč brezposelnih, od teh je kakih 10 tisoč v prisilnem brezdelju zaradi dopolnilne blagajne ali zaprtja

Govorniki na včerajšnji delavski manifestaciji. Pred mikrofonom slovenski sindikalist Kneip

industrijskih obratov. Prav sistem dopolnilne blagajne potrebuje korenito reformo, vse pa kaže, da vladna politika raje računa na glasove davkoutajvalcev kot na poštene glasove delavcev, ki od politikov pričakujejo poštna dejanja in pravico."

Med številnimi transparenti in gesli, ki so spremljali povorko po mestnih ulicah, smo zasledili tudi napise slovenskih višješolcev. Slovensko šolsko osebje je včerajšnja stavka tako rekoč

le mimogrede oplazila, saj je na primer Sindikat slovenske šole prepustil izbiro posameznikom. Na nekaterih šolah zato sploh ni bilo pouka, drugod je potekal v okrnjenih obliki, natančnejših podatkov pa nam ni uspelo dobiti. Sicer pa, če pogledamo tudi drugo plat medalje, ugotovimo, da je bilo na včerajšnjem protestnem shodu tudi pičlo število krajevnih in političnih voditeljev, seveda s častnimi izjemami. (mi)

Spetičeva interpelacija v senatu o preiskavi v Trebčah

Dogodki v zvezi s preiskavo, ki je pred kratkim privedla do zaplembe določene količine orožja v Trebčah, bodo v kratkem odjeknili tudi v rimskem parlamentu. Slovenski komunistični senator Stojan Spetič je s tem v zvezi predložil včeraj notranjemu ministru Fanfaniju interpelacijo, v kateri obnavlja omenjene dogodke, ki niso imeli nobenega političnega ozadja, ter sprašuje ministra, zakaj so sile javnega reda tako grobo postopale proti slovenskemu prebivalstvu Trebč, ki se je izkazalo v odporniškem gibanju ter je daleč naokrog znano po svojih demokratičnih tradicijah.

Način, kako so karabinjerji izvedli nekatere hišne preiskave, celo na domu znanih umetnikov, nadaljuje Spetič, vzbujajo namreč sum, da je šlo za nov poskus ustrahovanja slovenskega prebivalstva na tržaškem Krašu, prebivalstva, ki je angažirano v boju za priznanje ustavnih pravic in ki nima nič skupnega s preiskavo o zaplembi vojaškega orožja. (st)

General Gianfranco Lalli, ki bo v prihodnjih dneh zapustil poveljstvo vojaškega prezidija, se poslavlja od krajevnih upraviteljev. Prejšnji teden je bil na poslovilnem obisku na dolinskem županstvu, te dni pa ga je sprejel župan Staffieri. Včeraj se je od generala Lallija poslovil tudi predsednik deželnega sveta Solimbergo.

Tiskovno sporočilo o okrogli mizi z Enotno delegacijo Slovenska komisija PSI o odnosih s SSK

Slovenska komisija Socialistične stranke nam je poslala v objavo naslednje tiskovno sporočilo:

»Radio Trst A je priredil okroglo mizo z Enotno delegacijo za oddajo Narodnosti trenutke Slovencev v Italiji, ki je bila na sporedu preteklo nedeljo ob 12. uri. Predstavnik Slovenske skupnosti Rafko Dolhar je vzroke krize, v katero je zašla Enotna delegacija pripisal slovenskim socialistom, oziroma socialistični komponenti Enotne delegacije. Dolhar je med drugim rekel: "Slovenska skupnost ni požrla, kar se je zgodilo na zadnjih parlamentarnih volitvah, ko se je ena od komponent Enotne delegacije iz volilnih interesov združila s sovražniki slovenske manjšine. To kar se je zgodilo na zadnjih parlamentarnih volitvah je nekaj takega, kar slovenska skupnost ni in tudi ne bo požrla in je jasno, da je enotnost pod takimi pogoji težko sprejemljiva."

Slovenski socialisti, zbrani na deželnem sestanku v Gorici, smo mnenja, da so take izjave neodgovorne in škodljive za vso slovensko narodnostno skupnost. Neodgovorne zato, ker izkrivljajo resnico in potvarjajo dejstva, saj smo se (kot je znano) slovenski socialisti pred volitvami izjavili proti volilnemu sodelovanju tržaške PSI z Listo za Trst. Po volitvah pa je do te stranke zavzela kritično stališče tudi celotna PSI. Škodljive pa zato,

ker vžigajo jalovo polemiko, vnašajo razdor med Slovenci in spodbujajo temeljne skupnim prizadevanjem v našem boju za zakonsko zaščito. Slovenska skupnost verjetno misli, da si s takim odnosom do političnih partnerjev lahko kuje med Slovenci svoj politični kapital. Že pri zadnjih volitvah pa je bilo jasno, da slovenski volivci v Trstu in Gorici ne cenijo takih stankarskih obračunavanj.

Poleg tega bi radi poudarili, da je za politične lekcije o takem ali drugačnem sodelovanju z Listo za Trst še najmanj poklican, kdor je z njimi dnevno sodeloval v tržaškem občinskem in pokrajinskem odboru in še naprej sodeluje.

Predstavnike Slovenske skupnosti bi radi opozorili tudi na dejstvo, da so se slovenski socialisti vedno zavzema-

li za pozitivne in konstruktivne odnose z ostalimi političnimi predstavniki Slovencev v Italiji in torej tudi s Slovensko skupnostjo, naj je šlo za razširitev upravnega odbora Kraške gorske skupnosti, ali pa za izvolitev slovenskega župana v devinsko-nabrežinski občini.

Če besede predstavnika Slovenske skupnosti Rafka Dolharja prav tolmačimo, ta stranka noče imeti nobenega odnosa s slovenskimi socialisti in zato odklanja tudi vsako sodelovanje s PSI na ravni političnih zavezništev. Kljub neodobranju slovenski socialisti jemljemo na znanje tako stališče in se bomo temu primerno ravnali, dokler Slovenska skupnost ne bo javno pojasnila in z dejanji dokazala, da je pripravljena na drugačen odnos do ostalih slovenskih političnih predstavnikov v korist celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.»

V našo deželo prispela delegacija Gospodarske zbornice Jugoslavije

Delegacija Gospodarske zbornice Jugoslavije, ki se bo danes udeležila goriskega zasedanja gospodarskih zbornic ITAL-JUG, se je včeraj mudila v Trstu kot gost Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Delegacija, ki jo vodi predsednik Milan Pavić, je sprejel predsednik združenja dr. Vito Svetina (na sliki), popoldne pa so jugoslovanski gostje obiskali tovarno »Mipot« v Krmini. Današnji obisk je nadaljevanje vse boljših stikov slovenskega gospodarstva v Italiji z gospodarskimi zbornicami jugoslovanskih republik in osrednjim zborničnim vodstvom v Beogradu. Predsednik Pavić je ob današnjem srečanju poudaril pomembno vlogo slovenskega gospodarstva kot uspešnega posrednika v jugoslovansko-italijanskem gospodarskem sodelovanju, ki se je v prvih devetih mesecih letošnjega leta že približalo dveh milijardam dolarjev blagovne menjave v obeh smereh.

Kako usmeriti delovanje SK tema torkovega razgovora

V Gregorčičevi dvorani se je v torek zvečer razvil razgovor med predsednikom Ravlom Kodričem, odborniki in obiskovalci Slovenskega kluba. V debati so prišli na dan problemi, s katerimi se spopada vsako društvo, ki deluje v mestnem središču.

SK naj bi imel nekakšno nadomestilno vlogo; moral bi biti posrednik med strokovnimi interesi in splošno vedoželjnostjo in torej nuditi svoji publiki pogled na splošnih vprašanj. Predsednik Kodrič je poudaril, da omejuje delovanje kluba že samo pomanjkanje finančnih sredstev in obenem opozoril na neprijetnost prostorov, v katerih potekajo redni torkovi večeri. Glavno vodilo, ki je privedlo do ustanovitve SK, je bilo združevanje, saj je bilo predvsem v centru mesta čutiti naravno potrebo po skupnem prostoru, v katerem bi se lahko sestajali slovenski »meščani«. Polagoma pa je klub postal ustanova za prirejanje torkovih večerov in nič več.

V razgovoru se je neizbežno pojavilo vprašanje, kako v bodoče usmeriti delovanje SK. Do izraza je prišla povsem naravna nujnost — pritegniti k sodelovanju mlajše ljudi, kar bi omogočajo bolj prosto pretakanje mnenj. Predsednik je predlagal, da bi k delovanju kluba pritegnili tudi druge ustanove, kot na primer slavistično društvo, tabornike, časnike, planinsko društvo in druge.

Prof. Dolgan o likih duhovnikov v dramskih delih

O likih duhovnikov v slovenski dramatik je v ponedeljek v Društvu slovenskih izobražencev spregovoril Ivan Dolgan, profesor na pedagoški fakulteti v Ljubljani, ki je v teh dneh gost tržaške univerze. Predavatelj je svojo preprosto razčlenitev pričel s Cankarjevimi deli. Tu vloga duhovnika ni pomembna za zaplet in razplet zgodbe in ima torej le idejni pomen. Vsaka župnikova kretnja in beseda v Cankarjevih dramah je jasen odsev kritičnega realizma. Povsem drugače obravnava vlogo duhovne osebe književnik Kreft v »Veliki puntariji«. Tu se župnik bojevitvo zavzame za pravice kmetov in pride v svoji zagnanosti tako daleč, da se celo sam proglasi za upornika.

Dobršen del predavanja je prof. Dolgan posvetil dramskim delom manj znanega ustvarjalca Jožeta Moškriča. »Njegovi« župniki so slikoviti, zanimivi, prepričljivi, polni človečnosti. Predavatelj je izrazil prepričanje, da predstavlja jo Moškričeva dela odlično nadaljevanje Cankarjeve dramatike, čeprav jim javnost ni namenila zaslužene pozornosti.

Predstavniki šole Glasbene matice obiskali glasbene ustanove v Bocnu

Upravni odbor Glasbene matice, ki se je sestel na svoji redni seji v ponedeljek, 23. t.m., se je seznanil z vsebino obiska, ki so ga v prejšnjih dneh opravili v Bocnu ravnatelj glasbene šole prof. Grčić in člani proforskega zbora oz. upravnega odbora GM, profesorja Ravel Kodrič in Žarko Hrvatič ter dr. Pavel Slamič. Namen njihovega obiska je bil seznaniti se z ustrojem tamkajšnjega glasbenega pouka predvsem pa z zakonskimi normami, ki urejajo glasbeno šolstvo v bocenski pokrajini. Seveda je treba pri tem upoštevati, da imata obe pokrajini dežele Tridentinsko-Gornje Poadižje za razliko od tržaške pokrajine oz. pokrajini v deželi Furlaniji-Juljski krajini, velike avtonomne pristojnosti prav zaradi prisotnosti močne nemške manjšine v bocenski pokrajini.

Predstavniki šole Glasbene matice so obiskali oba ločena Glasbena inštituta, italijanskega in nemškega, kjer so jim predsedniki oz. ravnatelji orisali zakonske pristojnosti pokrajine kar zadeva glasbeno vzgojo oz. ustanove. Bocenska pokrajina je namreč leta 1977 sprejela pokrajinski zakon, na podlagi katerega stabilna ustanovljena oba inštituta s povsem avtonomnim vodstvom in poukom v italijanskem oz. nemškem jeziku. Z istim zakonom se bocenska pokrajina obvezuje finančno podpirati oba inštituta iz svojih sredstev. Leta 1977, ob sprejemu zakona, je bil ta prispevek določen na

280.000 lir za nemški in 140.000 lir za italijanski inštitut, letos pa je prispevek znašal že preko 5 milijard za nemški in eno in pol milijarde lir za italijanski inštitut. Italijanski inštitut ima okrog 600 gojencev, nemški s podružnicami na vsem ozemlju pokrajine, pa preko 6000. Učni programi so precej svobodni in se prilagajajo krajevnim razmeram in potrebam. Oba inštituta delujeta na zasebni osnovi in nimata značaja javnih glasbenih šol. Zato dobijo gojenci po opravljenih petletnih tečajih le potrdilo o obiskovanju tečaja, pri čemer ta potrdila nimajo značaja spričeval za nadaljnji študij.

Javni glasbeni študij pa se od začetka odvija v okviru državnih konservatorijev, ki sta ločena in samostojna tako za bocensko kot za tridentinsko pokrajino. Zato so predstavniki Glasbene matice obiskali tudi konservatorij v Bocnu, kjer jim je ravnatelj pojasnil ustroj in sistem glasbenega pouka, ki poteka po enotnem programu, vendar po katedrah v jeziku gojencev, to je v italijanskem in v nemškem jeziku.

Obisk predstavnikov šole Glasbene matice v Bocnu je bil vsestransko zanimiv in poučen kljub bistveni razliki v značaju glasbene šole GM in obeh glasbenih inštitutov v bocenski pokrajini: poučen predvsem zato, ker je pokazal na skrb bocenske pokrajine za glasbeno vzgojo in na izdatna sredstva, ki jih pokrajina namenja dvema

zasebnima glasbenima zavodoma. Očitno ne gre samo za vprašanje pristojnosti, pač pa tudi za odnos do glasbene vzgoje kot take. Ponuja se ugotovitev, da bi v primeru dežele Furlanije-Juljske krajine, ki ima avtonomni statut prav zaradi prisotnosti slovenske manjšine, morala prav dežele, ali z njenimi pooblastili pokrajina, izpolnjevati finančne pristojnosti tudi do šole Glasbene matice, toliko bolj, ker gre v našem primeru za pravo glasbeno šolo deželnega značaja.

Upravni odbor je po izčrpnih razpravi soglašal, da bi bilo treba pri akciji za publicizacijo šole GM imeti v vidu tudi ustrezno zakonsko ureditev v bocenski pokrajini. Pri tem je soglasno potrdil uместnost dosedanjih stikov na ravni prosvetnega ministrstva, tudi ob dragoceni podpori državnih sindikatov. V tem smislu je v kratkem predviden razgovor s sekcijo, ki specifično obravnava vprašanje zasebnih glasbenih institucij.

V nadaljevanju se je upravni odbor razpravljal še o splošnih aspektih kulturne politike pri nas z ozirom na glasbo ter o nekaterih notranjih organizacijskih vprašanjih. (jk)

Ob državnem prazniku - dnevu republike bo generalni konzulat SFRJ v Trstu zaprt v ponedeljek, 30. t. m., in v torek, 1. decembra.

Deželni svet obravnaval zadevo Aquila Minister Battaglia izsiljuje namestitev tekstilne industrije

Kot smo pred dnevi že napovedali, je deželni svet v torek razpravljal o zapletenem položaju žaveljske naftne čistilnice Aquila. Deželni odbornik za industrijo Carbone je v teku seje prebral brzojavko ministra Battaglia, katere vsebina je nemalo razburila duhovne sindikalistov in delavcev, ki so se udeležili seje.

Minister Battaglia je še poslednjič potrdil, da družba Monteshell ne namerava ponovno usposobiti žaveljskih naprav za rafiniranje, češ da so že dotrajane in za sodobne kriterije dela neuporabne. Pritisk, ki so ga na novo lastnico rafinerije izvajali ministrstvo, Dežela in sindikat, pa je privedel vsaj do dejstva, da je družba Monteshell izdelala nekaj načrtov oziroma predstavila kopico predlogov, kako bi bilo mogoče najustreznejše izkoristiti kompenzatorij bivše čistilnice in seveda njeno dragoceno obalno skladišče. Montedison sedaj predlaga namestitev tekstilne industrije v sklopu podružnice Montefibre, s čimer bi po mnenju ministra Battaglia ohranili, če ne celo povečali, sedanjo zaposlitveno raven. Vendar pa je prvi kamosi spotike pri tem v bolj kot očitnem slepomišljenju finančna plat celotne zadeve. Zasebna, posredna in neposredna finančna udeležba pri 160 dejavnosti znaša namreč dobrih 160 milijard lir, delno pa bi pri naložbah sodelovalo tudi ministrstvo. Predpogoj tega sodelovanja pa je udeležba deželne uprave, ki naj bi vsaj deloma krila izgube, za katere

družba Monteshell trdi, da znašajo 15 milijard lir. Brzojavka se zaključuje z željo, da bi Dežela pretehtala predlog in se o njem čimprej pozitivno izrekla.

Odbornik Carbone in predsednik Biasutti, ki je posegel pred zaključkom obravnave, sta poudarila, da ne nameravata sprejemati tovrstnih izsiljevanj, kajti prav za to gre. Obalno skladišče ne more obstajati brez dejavnosti, ki je nanj neločljivo vezana, se pravi brez rafiniranja. Biasutti je dejal tudi, da se sedaj žal odpira nova faza boja, ki bo vse prej kot enostaven, vendar deželna uprava ne bo na noben način odstopila od stališč in zahtev, ki jih je, skupaj s sindikatom, postavila že ob samem začetku žaveljske afere.

Brzojavka podžupana Segheneja ministru Battaglii o Aquili

Glede na zaskrbljujoč razvoj dogodkov okrog usode žaveljske naftne čistilnice Aquila, ki je bil (kot poročamo na drugem mestu) včeraj predmet tudi poglobljene razprave na izredni seji deželne sveta Furlanije-Juljske krajine, je tržaški podžupan Augusto Seghene odposlal v imenu občinske uprave brzojavko pristojnemu ministru za industrijo, republikancu Adolfo Battaglii, v kateri ga poziva, naj poskrbi za nujno sklicanje skupnega srečanja vseh prizadetih činiteljev, od deželne do pokrajinske in miljske ter tržaške občinske uprave, zastopnikov Monteshella in sindikatov, da najdejo sprejemljiv izhod iz slepe ulice, v katero je zašla zadeva. Seghene pri tem opozarja, da je minister Battaglia tako srečanje obljubil že na prejšnjem rimskem sestanku v septembru, doslej pa ni držal obljube.

Na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta

Bogate nagrade za vinogradnike in vzdrževanje šolskih poslopij

Med vrsto rednih upravnih sklepov, ki jih je tržaški pokrajinski svet sprejel na svoji zadnji seji, je tudi nekaj takih, ki posebno zanimajo naše bralce. Gre za nekaj pobud v korist krajevnih vinogradnikov, ki jih je predlagal slovenski socialistični odbornik za kmetijstvo Marčelo Čok, in za ukrepe za prilagoditev električnih napeljav na šolah s slovenskim učnim jezikom novim varnostnim normam, za katere je pristojna pokrajinska uprava, to je pri znanstvenem liceju France Prešeren in pri strokovnem zavodu Žiga Zois.

Prvi pomembnejši sklep je zadeval povečanje sklada za nagrade domačim vinogradnikom, ki so sodelovali na le-

tožnji selekciji vin v priredbi pokrajinske uprave, od prvotno predvidenih 9 milijonov na kar 23.750.000 lir. Do te spremembe je prišlo, ker se je komisija izvedencev, ki je vina ocenjevala, odpovedala odškodnini, hkrati pa predlagala, da bi vključili v sklad za nagrade tudi zneske, ki so bili v prvotnem sklepu namenjeni izvedbi strokovnega srečanja o vinogradništvu. Komisija, ki jo so sestavljali odbornik Čok, kmetijski izvedenec Marino Faraglia (za Kmečko zvezo), enotehnik Raffaele Vitiello (za Zvezo neposrednih obdelovalcev in Združenje veleposestnikov), dr. Bruno Millo (za Opazovalnico rastlinskih bolezni) in dr. Alessandro Zanella (za Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo), je torej predlagala, da vsa razpoložljiva sredstva razdelijo med nagrajenci v obliki nakupnih bonov, ki jih bodo lahko zamenjali za ustrezno vinogradniško opremo pri Kmetijskem konzorciju ali pri Kmetijskih združenjih.

Nagrajencev je skupaj 16, razdeljenih v tri kategorije, in sicer za belo, za črno vino in za teran. Največ jih je tekmovalo v kategoriji belih vin in sicer Danilo Lupinc, Luigi Bortolin, Stojan Sancin, Silvano Ferluga, Marčelo Doljak, Zoran Parovel, Mirko Guštin in Alojz Debelis, selekcije za črna vina so se udeležili Zoran Parovel, Sergio Starc, Luigi Bortolin, Germano Grahnja in Franc Mlach, medtem ko so

svoji teran predstavili Milan Križman, Boris Škerk in Stojan Stubelj. Pri vseh treh kategorijah bodo prvonagrajenci dobili nakupni bon po 3 milijone lir, drugi za 2 milijona in tretji za milijon, medtem ko bodo vsi ostali iz razpredelnice najboljših prejeli nakupne bone v vrednosti 750.000 lir. Nagrajevanje bo v soboto ob 17. uri v prostorih Kraškega muzeja v Repnu.

Drug sklep, ki ga je na predlog odbornika Čoka pokrajinski svet ratificiral z veliko večino (nasprotni so bili svetovalec MSI in 2 iz vrst Liste za Trst, ker so bila vabila dvojezična), je zadeval prireditev konference grofa Attemsa, predsednika Konzorcija za briška vina, ki jo je Pokrajina priredila 21. t. m. v repenskem Kraškem muzeju v okviru priprav za ustanovitev konzorcija za zaščito vin s kontroliranim poreklom tudi v tržaški pokrajini.

Odbornik za javna dela in podpredsednik Pokrajine Cervesi pa je svetu predložil več sklepov, ki so zadevali vzdrževalna dela v raznih šolah, med katerimi tudi predlog o popolni nadomestitvi električne napeljave v omejenih dveh slovenskih višjih srednjih šolah, za skupni strošek 200 milijonov lir. Pokrajinski svet je tudi odobril najete posojila 5 milijard in 508 milijonov lir pri Blagajni za naložbe in posojila za nakup novega sedeža pokrajinskih upravnih uradov v Ulici Udine.

Jugoslovanska državljana obsojena zaradi trgovanja z romskimi otroki

Porotno sodišče (predsednik Brenci, javni tožilec Coassin) je včeraj obsodilo 27-letnega Alija Nakila in 44-letnega Branka Bartolca, oba jugoslovanska državljana s stalnim bivališčem v Zagrebu, na 4 leta oziroma na 3 leta in 4 mesece zapor. Pred sodniki sta se morala braniti obtožbe, da sta trgovala z romskimi otroki, kakor da bi bili sužnji. Ker suženjstvo v Italiji ni pravni, ampak stvarni pojem, je javno tožilstvo sestavilo obtožnico na osnovi Zenevske konvencije iz leta 1956, v kateri so določeni ukrepi za boj proti suženjstvu v svetu.

Nakil in Bertolc sta v zaporu od 15. septembra lani, torej od dne, ko ju je policija, malo pred polnočjo, prišla med Padričami in Bazovico. V njuni družbi je bilo pet mladih Romov: tri sestre Stojanović (stare med 14. in 17. letom) ter njuna bratranca, 17-letni Zoran ter 8-letni Vlado. Ali Nakil je skupinico privedel v Italijo skozi obmejne gozdove, na italijanski strani pa jih je s svojim taksijem čakal Bertolc. Obtožnica ju je dolžila, da sta v sodelovanju z neznanimi osebami in proti plačilu organizirala prevoz mladoletnih v Italijo, kjer naj bi jih izkoriščali, tako da bi jih prisilili h kraji ali v prostitucijo. Proces se je torej dotaknil sramotnega trgovanja z romskimi otroki, pojava, ki je v Italiji nadvse razširjen. Na podobnem procesu, ki se je odvijal lani v Milanu (glavni obtoženec je bil obsojen na sedem let zapor), so med drugim ugotovili, da lahko spreten romski otrok pokrade tudi do 3 milijone lir na dan. Da gre za kodificirano prakso, pričajo tudi ustaljeni izrazi: lastnik otroka se imenuje »gazdas«, otrokom pa pravijo »argati«, kar dobesedno pomeni delavci. Cena otrok je odvisna od njihove starosti. Po 14. letu, ko postanejo njihova prestopna dejanja kazniva, se znatno zniža. »Idealna« starost je okrog 8 let: šest mesecev je potrebnih, da se »izučijo«, potem pa so »donosni« več let. Za spretnega argatija tudi osem milijonov lir ni preveč.

Ob prvem zaslišanju v Trstu so mladi Romi izjavili javnemu tožilcu, da sta Nakil in Bertolc osebno prišla ponje v rojstni kraj, v Suvo Moravo na Kosovem. Nakil je svojo verzijo nekajkrat spremenil. Ob prvem zaslišanju je trdil, da je taksij najel v Zagrebu in da je Rome pobral v Ljubljani,

ni, kjer so štopali. Pozneje in tudi na procesu je pojasnil, da je živel za dalj časa v nomadskem taborišču pri Turinu, kjer je spoznal očeta in mater treh sester. Onadva sta ga prosila, naj med morebitnim potovanjem v Italijo pripelje s seboj tudi njune hčere. Nakil je res telefoniral v Suvo Moravo in sporočil željo staršev. Po njegovem pripovedovanju so se sestre same pripeljale v Zagreb, vendar ob spremstvu bratrancev. Ali Nakil je vseh pet spravil v taksij. Potrdil je, da je Bertolc dal za prevoz do Trsta 8,5 milijona starih dinarjev (takratnih 300 tisoč lir) in da je vozilo najel na postaji taksijev. Pri Sežani je Bertolc naročil, naj gre sam čez mejo in naj ga počaka pri bazovski cerkvi. Na procesu je Bertolc izjavil, da je prevoz bil zanj le delovnega značaja, da z Nakilom ni imel nobene domembe in da je odklonil nadaljnji prevoz proti Turinu, ko je opazil, da je Nakil še vedno v družbi romskih otrok.

Za namestnika državnega tožilca Coassina je bila njuna krivda nesporna in je za vsakega predlagal 3 leta in 4 mesece zapor. Bertolc odvetnik Giovanni Ghezzi je zahteval oprostitev in še prej predlagal, naj bi sodišče zaslišalo dva Bertolčeva kolega, ki naj bi pričala, da je taksist vedno bil na delu in da torej ni mogel v 720 km oddaljeno Suvo Moravo in nazaj. Toda njegov predlog je sodišče odbilo. Nakila je branil odvetnik Simonati iz Vicenze, ki je zatrjeval, da je njegov varovanec le ustregel prošnji staršev. Ob tem je še ugotavljal, da Zenevska konvencija kaznuje le starše ali skrbnike, ki otroke predajajo tretjim osebam, sploh pa ni dokazov, da bi Nakil res hotel trgovati z mladih Romi. Očitno je bilo sodišče drugačnega mnenja in je Nakilu naložilo še višjo kazen, kot jo je predlagal Coassin.

Branilca bosta verjetno vložila priziv, oba obtoženca pa ostaneta v zaporu. Kako pa je s petimi otroki? Eno od sester Stojanović in bratranca je policija takoj po dogodku izročila jugoslovanskim oblastem, dve sestrini pa sta preživeli mesec dni v Corone, ker so ju med prejšnjim bivanjem v Italiji zasacili med krajo. Pozneje so tudi njiju izročili Jugoslaviji, vendar sedaj so vse tri sestre ponovno v Italiji, in sicer v enem od romskih taborišč v Rimu.

Imenovan nov vodstveni svet Ustanove za industrijsko cono

Deželna vlada je, po dolgem odlašanju, naposled odobrila sklepe o imenovanju novega vodstvenega sveta Ustanove za Tržaško industrijsko cono. Novi člani bodo Mazzureo (vladni komisariat), Ramani, Minniti in Fontanot (deželna uprava), Lombardi (finančna intendantca), De Luca in Giardina (carina), Scuderi (skrbništvo za javna dela), De Meo (železnice), Zulian (državna ustanova za ceste), Laboranti (tržaška Pokrajina), Ulcigrai (miljska Občina), Edvin Švab (dolinska Občina), Pavel Kozlovič (Kraška gorska skupnost), Maurel (Trgovinska zbornica), Ferretti (Zveza industrijev), Pitacco (Zveza malih in srednjih industrijev), Pesamosca (Združenje obrtnikov), Sorrentino (Združenje trgovcev), Sauli (Zveza neposrednih obdelovalcev), Cofone (CGIL), Trebbi in Gasivoda (UIL), Ulcigrai in Tersar (CISL).

V taki sestavi sicer vodstveni svet te pomembne ustanove še ni izpolnjen, ker v njem ni predstavnikov tržaške Občine in Ustanove za tržaško pristanšče, ki še nista določili svojih zastopnikov. Kot je znano, je tržaška Občina določila namesto predvidenih dveh celo štiri svoje zastopnike v ta organ. Že leta 1978 je bila namreč imenovala vanj Uga Polija (pokrajinskega tajnika KPI) in Angela Rocca (Lista za Trst, sedaj Mestna lista), pred nekaj tedni pa nanovo demokristjana Sardosa Albertinija in republikanca Francoseja. Ker pa prvima dvema (ki sicer nista bila nikoli uradno umeščena) ni nikoli preklicala mandata, je pred dnevi Pokrajinski nadzorni odbor

razveljavil tudi imenovanje zadnjih dveh, zaradi česar ostaja vprašanje sedaj povsem odprto. Po drugi strani pa je iz odločitve deželne vlade očitna nesprejemljiva diskriminacija na škodo Kmečke zveze, ki na Tržaškem veliko bolj predstavlja krajevne kmete kot pa Zveza neposrednih obdelovalcev, ki je dobila svojega zastopnika v vodstvenem svetu EZIT.

Izpopolnjevalni tečaj za psihiatrično osebje

Danes se bo v učilnici Medicinske fakultete v Ul. Vasari v Trstu začel izpopolnjevalni tečaj za zdravniško in bolničarsko osebje, ki deluje v centrih za umsko higieno v Furlaniji-Juljski krajini. Tečaj bo obsegal 26 lekcij oziroma seminarjev, ki bodo na sporedu dvakrat mesečno, tako da se bo tečaj zaključil proti koncu prihodnjega leta. Predavatelji bodo večinoma iz Italije, nekaj pa jih bo tudi iz Nizozemske.

Tečaj se bo dotaknil praktično vseh pomembnejših plati umskega zdravljenja in bo nudil pregled najnovejših znanstvenih dosežkov na tem področju. Njegovo organizacijo je deželno odborništvu za zdravstvo zaupalo direktoriji služb za umsko zdravje pri Tržaški krajevni zdravstveni enoti.

† Zapustila nas je naša draga

Marija Sosič vd. Mongrain

Pogreb bo danes, 26. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

† Žalostno vest sporočajo sestre Zorka, Olga, Fani in Iva z družinami ter drugo sorodstvo.

Opčine, Buenos Aires, Trst, 26. novembra 1987

† Po pogrebu naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustil naš

Josip Pavlica

(PEPI)

† Žalujući žena Ivanka, sin z ženo in malim Matteam ter nečakinje z družinami.

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali, ter pevcem za zadnji pozdrav.

Trst, 26. novembra 1987

Na mejnem prehodu pri Škofijah odkrili še en kilogram kokaina

Sum preiskovalcev, da so trije Ekvadorci pretekli petek v zadnjem trenutku pred aretacijo skrili znatno količino kokaina, se je včeraj izkazal kot utemeljen. Karabinerji in finančni stražniki so na kraju aretacije preiskali vsak kotichek in končno našli, kar so iskali. Na stranišču na italijanski strani mejnega prehoda pri Škofijah so za grelcem odkrili še kilogram kokaina.

Ko so finančni stražniki pretekli petek pregledovali enega od trojice razpečevalcev, ki so se na linijskem avtobusu iz Izole peljali proti Trstu, sta se njegova rojaka na videz brezskrbno sprehajala v bližini in nato še nepregledana odšla na stranišče. Stražniki niso potem na njiju seveda našli ničesar, kakor tudi ne na njenem prijatelju. Kljub temu pa so trojico aretirali, saj so na opozorilo šoferja na avtobusu našli 1,7 kilograma kokaina. Aretiranci so 40-letni Romero Jose Orellana, 48-letni Foster Luis Eloy Autheman in 33-letni Gallardo Jorge Onofre Salazar. Vsi trije so ekvadorski državljani in mornarji na tovorni ladji Islas Galapagos, ki je zasedrana v Izoli zaradi popravil.

Jugoslovanski miličniki so v preteklih dneh pod vodstvom podčastnika Darka Duimovića skrbno preiskali ladjo, vendar niso na njej našli ničesar, saj je bil kokain »varno« skrit na italijanski strani meje, kolikor ga niso

že poprej zaplenili njihovi italijanski kolegi. Vrednost približno 3 kilogramov mamil, ki so jih Južnoameričani hoteli pretihotapiti v Italijo, se suče okrog milijarde lir, saj gram kokaina stane kakih 200 tisoč lir.

Nadaljuje se proces proti De Riuju

Predvčerajšnjim se je nadaljeval proces proti tržaškemu industriju in predsedniku Športnega društva Triestina Raffaeleju De Riuju, ki je obtožen nalaganja kapitala v tujini, lažne sestave obračuna, davčne utaje in davčne goljufije. Davke naj bi utajil kar za devet milijard lir.

Med razpravo je De Riu ponovno zavrnil vse obtožbe in skušal pojasniti svoje odnose s švicarskima družbama Audifin in Galapeter ter s tržaškima Fissan in Ledisan. V zvezi z dokumentacijo, ki jo je De Riu izročil sodišču, da bi dokazal, da ni lastnik švicarskih družb, so sodniki bili mnenja, da nima pravne veljave in da jo mora De Riu predložiti v originalu, oziroma v overjenih kopijah. Z zaslišanjem obtoženca se je tako končala prva faza procesa. Naslednja je napovedana za 9. december, ko bodo zaslišali številne priče.

Popadljiv pes ugriznil otroka

Volčjak brez gospodarja je včeraj popoldne popadel otroka in ga z ostrimi zobmi ranil. Mati Gabriella Cernecca iz Ulice del Toro 12 se je z 1 leto in 2 mesecema starim sinom Kailom v naročju sprehajala po Ulici Ginnastica. Otrok je držal v roki piškot in je verjetno prav zaradi tega pritegnil pozornost lačnega psa, ki je nenadoma planil nanj, ga opraskal, ogrizel po obrazu in vratu ter mu skorajda odgriznil levi uhelj.

Mati je prestrašena zakričala, otrok pa je začel jokati od bolečin. To je verjetno preplašilo volčjaka, ki je pobegnil neznanu kam. Cerneccova je s taksijem nemudoma odpeljala sinčka v otroško bolnišnico, mestni redarji pa so omogočili vozilo, da je lahko nemoteno in v najkrajšem času prispelo do cilja.

Zdravniki so malemu Kailu razkužili in obvezali rane ter naposled izrekli k sreči ne posebno hudo prognozo. Predvidoma bo ozdravel v 20 dneh. Za popadljivim volčjakom pa je izginila vsakršna sled. Zdravniki torej ne vedo, če je pes cepljen proti steklini.

Avto v avtobus: štirje ranjeni

V torek popoldne se je v Ul. Ginnastica pripetila prometna nesreča, v kateri so se lažje ranile štiri osebe. Linijski avtobus številka 25, ki ga je upravljal 45-letni Sergio Segafreddo, je vozil proti Katinari, ko je iz nasprotnne smeri s fiatom ovor pripeljal 27-letni Paolo Chiaradia. Ni še znano, če je voznika avtomobila na ostrem ovinku med ulicama Farneto in Ginnastica zaneslo na drugo stran cestišča, dejstvo pa je, da je šofer avtobusa šele v zadnjem trenutku zapazil fiat in ostro zavrl. Kljub temu pa se ni mogel izogniti trčenju.

Posledice nesreče so najhuje občutili potniki, saj jih je zaradi močnega sunka vrglo na tla. Pri tem so se lažje poškodovale štiri osebe, ki jih je rešilec Rdečega križa odpeljal v bolnišnico na Katinari. Zdravniki so po pregledu poslali domov 80-letno Mario Pribaz vd. Borboni iz Ul. Majer 7, ki bo predvidoma okrevala v 10 dneh. Teden dni se bo moral zdraviti na domu 65-letni Eugenio Palcich iz Ul. Marchesetti 43/1, v 5 dneh pa bo ozdravela 57-letna Giuseppina Ghersi iz Ul. Biasoletto 6.

Najhuje se je poškodovala 51-letna Vida Majda Benucic por. Coloni, ki stanuje v Ul. Commerciale 21. Zdravniki sumijo, da si je pri padcu zlomila gleženj, zato so odredili njeno premostitev na ortopedski oddelek glavne bolnišnice. Okrevala bo v 30 dneh. Voznika se v nesreči nista poškodovala.

TK TRŽAŠKA KNJIGARNA **KNJIŽNE IZDAJE ZTT**

vabita danes, 26. t. m., ob 18. uri
v Tržaško knjigarno na predstavitev

pesniške zbirke Irene Žerjal
Let morske lastovice

Uvodno besedo bo podala prof. Marija Cenda-Klinc. Glasbena točka Marko Feri.

gledališča

VERDI
Opera sezona 1987/88. Nocoj ob 20. uri sedma predstava opere P. Mascagnija **PRIJATELJ FRITZ.** Dirigent Evelino Pido, režija Mario Zanotto.

Jutri ob 18.45 bo v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2) milanski kritik Alfredo Mandelli govoril o prihodnji operi na repertoarju in sicer **LA FIGLIA DEL REGGIMENTO G.** Donizettija. Vstop prost.

V soboto ob 20 uri premiera opere G. Donizettija **LA FIGLIA DEL REGGIMENTO.** Dirigent Carlo Rizzi, režija Filippo Crivelli.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1987/88. Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče iz Genove prikazalo Goldonijevo delo **LA PUTTA ONORATA.** Režija Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protii.

V Pasazi Protii je še v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

Od 1. do 6. decembra bo skupina ATER predstavila delo A. Brachettija **IN PRINCIPIO ARTURO CREO IL CIELO E LA TERRA.** Režija Tino Schirizzi. V abonmaju odrezek št. 4. Vstopnice so na prodaj v osrednji blagajni v pasazi Protii.

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Franciška 20, razstavlja svoje grafike Zora Koren-Skerk.

V **restavraciji XX SECOLO** v Vižovljah pri Slesjanu bodo do 29. t. m. razstavljali svoja dela obiskovalci **ATELIERA.** Razstava je odprta vsak dan od 11. do 15. ure in od 17. do 24. ure.

V **kavarni Stella Polare** razstavlja do 7. decembra Ivo PETKOVIŠEK, Sergio CAVALIERI in Silvano ROCCO.

V **galeriji Cartesius** bo do 8. decembra razstavljal svoja dela slikar DOMENICO CANTATORE.

V **Studiju PHI** je odprta fotografska razstava »ARHITEKTURA J. PLEČNIKA«.

razne prireditve

SKD Slavec - Ricmanje obvešča vse vinogradnike, da bo družabni večer jutri, 27. t. m., ob 20. uri v Babni hiši.

UNIFAX obvešča, da bo letošnji UNIFEST - kulturno-zabavni večer akademskih študentov - v soboto, 28. t. m., v goriškem Kulturnem domu. Vstop izključno z vabilii, ki jih lahko dobite pri slovenskih univerzitetnih študentih na tržaškem faksu.

KD Lipa vabi v soboto, 28. t. m., ob 20.30 v Bazoviški dom na predavanje prof. Sama Pahorja: Bitka za Bazovico.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Serenio 27, vabi na uro zabave z dramsko skupino SKD Tabor z Opčin v soboto, 28. t. m., ob 20. uri. Gostje se predstavijo s kabaretom "Beseda-Opereta". Spisal in režiral Drago Gorup.

RMV - Taborniki družine Strmega brega vabijo v nedeljo, 29. t. m., na prireditve ob 15-letnici družine Strmega brega. Ob 16.30 zbirališče pred dolinskimi županstvom, nato polaganje venca ob občinskem spomeniku padlim v NOB in ob 17.30 otvoritev razstave DSB in "Tihi ogenj" v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

TPK Sirena priredi v soboto, 28. t. m., ob 18. uri v klubskih prostorih večer z diaprozičivni o potovanju po Afriki. Predaval bo Franko Regent. Vabljeni člani in nečlani.

V **SKD Barkovlje**, Ul. Cerreto 12, bo v nedeljo, 29. t. m., gostovala seniorska dramska skupina društva Tabor z "Besedo-Opereto". Režija Drago Gorup. Začetek ob 17. uri.

SKGZ vabi, ob 80-letnici slikarja Lojzeta Spacala, na srečanje, ki bo v petek, 4. decembra v Kulturnem domu. Začetek ob 19. uri z nastopom godalnega kvarteta GM. Vabljeni.

KD Kraški dom obvešča, da bo v soboto, 28. t. m., ob 20.30 predvajanje filma o letošnji Kraški ohceti. Večer bo v občinski telovadnici v Repnu. Vabljeni!

Enotna komisija za socialno-zdravstveno vprašanje borcev NOV, aktivistov OF in vojaških invalidov NOV v Trstu, ki jo sestavljajo predstavniki VZPI-ANPI, Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju in Zveze vojnih invalidov NOV obvešča borce NOV in aktiviste OF, da je odprt rok za vlaganje prošnje za zdravljenje v naravnih zdraviliščih v SFRJ za leto 1988 do 20. decembra t. l. Prošnje sprejemajo ANPI-VZPI, Ul. Crispi 3 in vse njene sekcije, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju, Ul. Cicerone 8/B ter ZVI-NOV, Ul. Cicerone 8/B.

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina), Ul. Donizetti 3 vabi v soboto, 28. t. m., na srečanje s predstavniki Radia Opčine, ki bo potekalo v obliki razgovora ter prikazovanje posnetkov o delovanju prej imenovane radijske postaje. Pričetek ob 18.30.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana za italijansko-ameriško združenje.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Le balene d'agosto, dram., ZDA 1987, 90'; r. Lindsay Anderson; i. Bette Davis, Lillian Gish.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.00 Una preghiera per morire, dram., ZDA, r. M. Hodges; i. Mickey Rourke, Bob Hoskins.

FENICE - 16.00, 22.15 I miei primi quarant'anni, kom., It. 1987, 100'; r. Carlo Vanzina; i. Carol Alt, Elliot Gould, □

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Un piedipiatti a Beverly Hills II, kom., ZDA, 1987, 102'; r. Tony Scott; i. Eddie Murphy, Ronny Cox.

MIGNON - 16.00 22.00 L'ultimo imperatore, dram., It.-ZDA, 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Joan Chen.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Il peccato di Lola, por., □□

EDEN - 15.30, 22.00 L'altro vizio della bocca, porn., □□

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Harem, dram., Fr., 1985, 100'; r. A. Joffe, i. Nastassja Kinski, Ben Kingsley.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Full metal jacket, vojni, ZDA 1987; r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Ermey, Vincent D'Onofrio.

EXCELSIOR II - 16.00, 21.45 Le Streghe di Eastwick, fant., ZDA 1987, 118'; r. George Miller; i. Jack Nicholson, Cher, □

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Il calore sotto la pelle, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Salvador, dram., ZDA 1986, 123'; r. Jerry Paris; i. Michael Winslow, Steve Guttenberg.

LUMIERE FICE - 16.00 in 20.00 Il paese incantato, ob 18.00 in 22.00 **La montagna sacra**.

RADIO - 15.30, 21.30 Mia moglie ... e gli altri, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

Sekcija KPI občine Dolina obvešča, da je še nekaj prostih mest za 5-dnevno potovanje na Madžarsko za silvestrovanje v Budimpešti od 30. 12. do 3. 1. 88. Cena 430.000 lir. Vpisovanje do sobote, 28. t. m., od 19. do 20. ure na sedežu KPI v Dolini št. 75/a, tel. 232223.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan ALENKA BANDI iz Doline, 10. decembra pa njena sestra VALENTINA. Iz srca jima želimo obilo zdravja, sreče in uspeha v šoli oče, mama, nona, nono, teta Neva, Loriane ter vsi, ki ju imajo radi iz Koštabone.

S Pierino, Marjanom in Sašo se veselijo prihoda male EVE Jan, Giancarlo in Ingrid.

Pierini in Marjanu čestita ob rojstvu EVE Tržaški partizanski pevski zbor.

Privekala je mala
EVA
in osrečila družino Pierine, Marjčana in Saše.
Da bi zrastle v zdravju in sreči ji želi KD Lipa.

Pierini, Marjanu in Saši se je pridružila mala
EVA
Srečni družini čestita, mali Evi pa želi sreče in zdravja
Sekcija KPI Bazovica

razna obvestila

Športna šola Trst vabi danes, 26. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na svoj redni občni zbor, ki bo potekal z naslednjim dnevnim redom: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, tajniško poročilo, blagajniško poročilo, razprava o poročilih, razrešnica staremu odboru, volitve novega odbora in razno. Občni zbor bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Franciška 20.

Odbor KD Primorsko vabi člane na občni zbor, ki bo danes, 26. t. m., ob 20. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah.

KD Kraški dom obvešča, da poteka tečaj rekreacijske telovadbe za odrasle vsak petek ob 21. uri. Tečaj vodi prof. Franko Drasič.

koncerti

Glasbena matica - Trst, sezona 1987/88, 3. abonmajski koncert v četrtek, 3. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu **TRIO LORENZ:** Primož - klavir, Tomaž - violina in Matija - violončelo. Na sporedu: Brahms, Kantušer in Šostakovič. Prodaja vstopnic od jutri, 27. t. m., v Pasazi Protii.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 14. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist M. DELLI PONTI.

V **soboto, 28. novembra, ob 18. uri** bo koncert v cerkvi sv. Andreja v Trebčah ob praznovanju farnega patrona. Sodelujejo: orgle - Andrej Pegan violina - Aleksandra Pertot čelo - Simona Slokar in Peter Filipčić alt - Marta Valetić

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 26. novembra KONRAD

Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 16.26 - Dolžina dneva 9.07 - Luna vzide ob 12.23 in zatone ob 21.53.

Jutri, PETEK, 27. novembra VIRGIL

PLIMOVANJE DANES: ob 1.40 najvišje je 26 cm, ob 6.44 najnižje 5 cm, ob 11.37 najvišje 23 cm, ob 19.09 nanižja -44 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11 stopinj, zračni tlak 1000,2 mb. narašča, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 73-odstotna, dežja je padlo 4,8 mm, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Valentina Simonovich, Eleonora Germani, Aurora Cavallo, Francesco Buoro.

UMRLI SO: 73-letna Marcella Tommasini por. Valentini, 86-letna Paola Vallich vd. Galassi, 80-letni Salvatore Culeddu, 81-letni Giuseppe Palvica, 92-letna Antonia Maurel por. Martinelli, 67-letna Antonietta Piovesan por. Cečet, 73-letni Angelo Stoppa, 78-letni Raffaele Vito Nuzzi, 69-letni Federico Glesic, 86-letna Amalia Volga, 52-letni Lucio Paoletti, 57-letna Nella Prodan por. Flaminio.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. novembra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) in **NABREŽINA** (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) in **NABREŽINA** (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) in **NABREŽINA** (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure

mali oglasi

OSMICO je odprl Jožko Colja v Samatorci št. 21. Vabljeni!

JAMAHO teneré 600, letnik 1985, v odličnem stanju prodam. Tel. 418315 (urnik trgovine).

VESPO 125 TS, letnik 1978, prodam po ugodni ceni. Tel. 418315 (urnik trgovine).

KD VESNA in ŠD MLADINA - upravitelja Doma A. Sirk v Križu, nujno iščeta zanesljivo osebo za upravljanje društvenih prostorov - bara. Zainteresirani naj pismeno prošnjo pustijo do 31. 12. 1987 pri hišniku doma.

TRI SOBE, kuhinjo, kopalnico, teraso, podstrešje in vrt v dvostanovanjski hiši v Rocolu dajem približno štiri leta v najem zanesljivim odraslim osebam. Ponudbe, z navedbo cene, poslati na Fermo Posta Centrale Trieste - št. 67763440.

ŠTUDENTA iščeta majhno stanovanje ali sobo v Bologni. Kdor lahko nudi informacije, naj telefonira na št. 271862.

KUPIM majhno hišo na Opčinah ali v bližnji okolici. Tel. 827094 ob uri obedov.

PRODAM dovoljenje za prodajo gradbenega materiala in železnine ali pa dajem v najem 120 kv. m skladišča z velikim dvoriščem na Krasu. Tel. na št. 226138 v večernih urah.

PRODAM avto audi 80, turbo, dizel, letnik 1985 v odličnem stanju. Tel. 761819 v jutranjih urah.

GOSTILNA Veto na Opčinah nujno išče usposobljeno natakario za delo v popoldanskem času. Tel. 211629.

USLUŽBENEC Fiata prodaja Uno 45 SL, letnik 1987, prevoženih 16.000 km. Tel. 413337.

IŠČEM sodelavca/ko ali družabnika/co za novo malo vpeljano uvozno-izvozno podjetje. Zazeljeno je poznanje italijanskega tržišča, vseh administrativnih operacij, poslovanja ter znanje enega od jugoslovanskih jezikov. Ma Re - Opčine 1179, 34016 Opčine. Tel. 211805.

DRUŠTVO išče v okolici Trsta hišo, tudi v slabem stanju v najem ali za eventualni nakup. Tel. 271882.

prispevki

Ob 25. obletnici smrti Justa Košute daruje sestra Gizela z družino 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Namesto cvetja na grob Marije Kočvar daruje Dora Ota 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Boruta Kralja darujeta družini Richter in Giudici 100.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Lauro Čok darujeta družini Gombač in Kuret 30.000 lir za cerkev sv. Trojice na Katinari.

Namesto cvetja na grob Boruta Kralja daruje Gigi Purič 50.000 lir za dom-spomenik padlim v NOB v Briščkih.

Namesto cvetja na grob Slavka Kodriča daruje Gigi Purič 50.000 lir za postavitve spomenika padlim v NOB s Kolonkova, iz Škedenja in od Sv. Ane.

Namesto cvetja na grob Boruta Kralja daruje Erika Barbiero 25.000 lir za Sklad M. Čuk in 25.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Anico Terčon roj. Gruđen daruje V. C. 100.000 lir za Dijaško matično.

Ob 40-letnici odkritja spomenika padlim v NOB na Kontovelu in preminulih sovaščanov v taboriščih darujejo za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel: sekcija VZPI-ANPI E. Antončič-Križ 30.000 lir, Angel Gerljanc 20.000 lir, Rozina Gerljanc vd. Corazza 10.000 lir, Slavko Štoka 40.000 lir, Cilni s Kontovela: Pepko, Mara, Draga, Silva in Milko 40.000 lir, Stanko Štoka 10.000 lir, Alfredo Daneučinka 10.000 lir, Albert Starc (št. 499) 36.000 lir ter Josip Danev z grada 20.000 lir.

V spomin na Josipa Bandelja daruje Dario Starc-Čada 15.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

V spomin na Karla Kalca daruje Egidij Tul 30.000 MePZ KD Primorsko-Mačkolje.

V spomin na Boruta Kralja daruje Luciano Milič 20.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Boruta Kralja darujeta Bruna in Pepi Milič 20.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na Marijo Kočvar vd. Jerog daruje Zofka z družino 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Štefko Škerlavaj daruje Gigi Purič 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V zahvalo za voščila daruje Vera Vidmar-Tuk 30.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Karla Kalca darujeta Klara in Angelo Starc 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob drage Marije Kočvar darujeta Darkotova kolega Koren in Starc z družinama 30.000 lir za Skupnost družina Opčine in 30.000 lir za SKD Skala-Gropada.

Ob obletnici očetove smrti daruje Miro Kalc z družino 20.000 lir za KD Lipa.

V spomin na Marijo Blasino darujeta Vanka, Nina in Marjetica 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Marije Kočvar vd. Jerog daruje družina Žerjal (Dolina) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Karla Kalca daruje Lojzka Guštin (Kontovel) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Kočvar vd. Jerog daruje družina Scocchi (Trst) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Karla Kalca darujejo družine Smotlak (Mačkolje) 20.000 lir, družina Scocchi (Trst) 20.000 lir, Zora Kocman (Samatorca št. 25) 20.000 lir, Milka od Ferlugov 10.000 lir ter Beta iz Boljunca 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Kočvar vd. Jerog daruje N. N. 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Karla Kalca darujejo Avguštin, Enza, Nives in Albina 50.000 lir, Stefanija Škabar (Repen 78) 30.000 lir, Egon in Romana Škrk z družino (Repen 126) 30.000 lir, Svetko Gojča z družino (Gropada 9) 10.000 lir, Nada in Marjo Kocjančič (Dolina) 10.000 lir, Romano Grčić z družino (Padriče) 20.000 lir, Graziella Pečar (Gropada 10) 10.000 lir, stric Anton Mežgec z družino (Kozina) 10.000 din, Danica Smotlak (Mačkolje) 10.000 lir ter družina Zonta 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

menjalnica 25.11.1987

Ameriški dolar	1214.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	732,50	Švicarski frank	891.—
Francoski frank	214.—	Avstrijski šiling	103,80
Holandski florint	650,50	Norveška krona	189,30
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	200,20
Funt šterling	2177.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1932.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	187,50	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	8,20	Debeli dinar	0,75
Kanadski dolar	920.—	Drobni dinar	0,75

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Telef.: Sedež 040/67001
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

NEVAR S.r.l.

Ul. Maiolica 15/B — Tel.: 767277
(zraven pokrite tržnice)

VELIKA IZBIRA UR CASIO, SEIKO in NAJBOLJŠIH ŠVICARSKIH ZNAMK

- JAMSTVO IN TEHNIČNI SERVIS ZA VSE NAŠE URE
- VELIKA IZBIRA DIGITALNIH UR PO NEPREKOSLJIVIH CENAH

VELIKA IZBIRA IN DOBAVA ORODJA ZA URARJE IN ZLATARJE

informacije SIP uporabnikom

Plačilo telefonskega računa za 6. dvomesečje 1987

Opozarjamo abonente, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za 6. dvomesečje 1987.

Opozarjamo vse, ki računa še niso poravnali, naj to store čimprej po možnosti pri naših krajevnih sedežih. Na ta način se bodo izognili takojšnji prekinitvi, ki jo predvideva pravilnik.

Važno opozorilo

Na telefonskem računu, na levi strani zgoraj, so razvidni zneski prejšnjih dvomesečij, v katerih ni bil poravnani račun.

GRUPPO IRI STET **SIP**

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

54. skupno zasedanje convegno bicamerale ITALJUG-JUGITAL GORICA GORIZIA 26.-27. nov. 1987

V zbornični dvorani na gospodarskem razstavišču v Gorici se danes, v četrtek, 26. novembra, in jutri, v petek, 27. novembra, vrši že 54. skupno zasedanje mešanih trgovinskih zbornic ITALJUG in JUGITAL. Na njem bodo italijanski ter jugoslovanski gospodarstveniki ter vladni funkcionarji in diplomati preučili številna vprašanja trgovinske menjave med sosednjima državama. To je še predvsem važno v trenutku, ko prihaja do pogostih menjav v zunanjetrgovinski zakonodaji in ko se te menjave, tudi zaradi gospodarskih težav, odražajo tudi v trgovskem poslovanju med Italijo in Jugoslavijo. Lansko, 53. zasedanje, je bilo v Portorožu.

Goriški trgovci že vso povojno dobo poslujejo z jugoslovanskimi partnerji. Dolgo let so nekateri od njih bili vključeni v Italijansko-jugoslovansko trgovinsko zbornico ITALJUG, ki ima sedež v Milanu. Ta ima že dolgo let podružnico v Trstu in Vidmu. Leta 1985 je bila sekcija ustanovljena tudi v Gorici. Za predsednika je bil izvoljen Hadrijan Corsi, slovenski trgovec, ki je precej angažiran v tukajšnjem gospodarskem življenju, saj je član odbora Goriške trgovinske zbornice, član deželne in pokrajinskega odbora Slovenskega deželne gospodarskega združenja in član odbora Goriške zveze trgovcev.

Da se 54. skupno zasedanje vrši v Gorici, je seveda tudi njegova zasluga. Vprašali smo ga o pomenu letošnjega zasedanja v Gorici tudi z vidika uresničenja osimskih sporazumov. Letošnje zasedanje je za Gorico seveda važna priložnost za vzpostavitev novih gospodarskih stikov ter za utrditev dosedanjih. Zasedanje ITALJUG-JUGITAL se letos vrši prvič v Gorici iz enostavnega razloga ker je naša pokrajina ustanovila delegacijo ITALJUG leta 1985. V okviru te smo si vsi člani, katerih je 63, želeli, da bi tudi naša pokrajina imela v gosteh to zasedanje, ki se je pred leti že vršilo

bodisi v Trstu kakor v Vidmu. Za letošnje zasedanje sta se potegovali Gorica in Ancona, kjer se tudi zanimajo za ustanovitev lastne sekcije ITALJUG. Glede osimskih sporazumov ni predvidenih specifičnih posegov, seveda pa se lahko zgodi, da bo kakšen delegat sprožil diskusijo tudi o tej problematiki. Vsekakor so pa med Rimom in Beogradom v teku pogovori, da bi te sporazume osvežili, predvsem kar se tiče gospodarskega dela. Ta ne upošteva samo cestne povezave, ki ostajajo brez dvoma zelo pomembne in docela še ne uresničene točke, pač pa tudi druga področja kakor so finančna kritja in drugo.

V gospodarskih krogih naše dežele vlada precej zanimanja za možnosti skupnih investicij v proizvodne objekte ob naši meji, ki naj bi nastala tudi s pomočjo novega zakona za obmejna področja.

Seveda bo pri novih pogajanjih o osimskih sporazumih precejšnja važnost imel tudi zakon za obmejna področja. Danes pa o tem ni lahko dajati nobenega predvidevanja tudi spriči dejstva, da se je za nekaj časa delovanje vlade ustavilo zaradi krize. Problem pa obstoja tudi s finančnimi sredstvi, ker so nekatera sredstva, že prej zagotovljena, bila tudi črtana iz finančnega zakona. Z manjšimi razpoložljivimi vsotami pa se tudi predvideni programi, hočeš nočeš, okrnejo. Sicer pa se o tem sodelovanju že vrsto let govori, v praksi pa ni bilo izvedenega veliko. Možnosti, da tuji partnerji lahko investirajo na italijanski strani obstajajo tudi s finančnega vidika. Na razpolago so namreč številni ugodni finančni pogoji bodisi za uestalitev podjetja samega kakor tudi za nova delovna mesta. Stvar je za investicije s strani tujih partnerjev nekoliko drugačna na jugoslovanski strani. Stanje se bo nekoliko sprostilo, čim bo jugoslovanska vlada spremenila sedanji zakon o tujih vlaganjih. O tem pa bo tudi precej govora na zasedanju samem, saj bo ena komisija preučevala prav industrijsko in tehnično sodelovanje. Ta delovna skupina bo svoje zasedanje začela v petek zjutraj, o skupnih vlaganjih pa bo govoril dr. Maurizio Galastri, v svojem posegu, ki se nanaša na jugoslovansko zakonodajo o skupnih vlaganjih in njenih razlikah s podobnimi zakoni drugih vzhodnih držav.

Vemo, da bosta na zasedanju delovali tudi dve drugi komisiji. V četrtek popoldne bo govora o trgovski menjavi, v petek pa bo poleg že omenjene delala tudi skupina na temo bančnega in finančnega delovanja. Kaj nam lahko poveste o tem?

Tudi na četrtkovi komisiji bo tekla beseda o zakonu za obmejna področja. Največji problem, ki ga bomo obravnavali, pa bo maloobmejno sodelovanje. Seveda si ne moremo od enega samega zborovanja pričakovati čudežne rešitve, vendar pa, predvsem če bosta prisotna oba ministra za zunanjo trgovino, je brez dvoma to zborovanje pravo mesto, da izrazimo željo za spremembo sedanjega stanja. Rekel bi tudi, da je vsako zborovanje boljše od prejšnjega, ker se vedno več stvari razčisti in se ljudje bolje poznajo. Glede vprašanj povečanja deleža po maloobmejnih računih vemo, da je beogradska vlada postavila kot omejitvev 20. odstotno stopnjo celotnega gospodarskega prometa med obema državama. Mi predlagamo, da bi to kvoto zvišali na 25 ali 30 odstotkov, vendar ne mislim, da bi v sedanjem stanju Jugoslavija privolila povišku te mere. Važno pa bo tudi zasedanje o finančnem sodelovanju, predvsem za kar zadeva plačila s strani jugoslovanskih kupcev. Težave ne obstajajo za plačila izmenjav po avtonomnih računih, pač pa za promet po glavnem računu, kjer prihaja do velikih zamud. Upamo, da bo na zasedanju prišlo do vsaj verbalnih sporazumov kar zadeva skrajne termine plačil.

Vprašali bi Vas še nekaj v zvezi z avtoprevozništvom. Pred kratkim je Italija uvedla davek za prevoznike držav, ki ne sodijo v EGS. To je občutno prizadelo jugoslovanske avtoprevoznike. Pred nekaj tedni so se zastopniki obeh držav v Portorožu domenili, da znižajo to vsoto. Kako bo to uresničeno?

Tako Goriška trgovinska zbornica kot goriška sekcija ITALJUG sta se zavzemali za to občutljivo zadevo, ki zanimala tudi goriške avtoprevoznike. Zadeva se vleče že vrsto let, prišlo je do ukrepov, ki so občutljivo prizadeli menjavo med državama. Upamo v pameten izhod iz te situacije, ki nikomur ne prija. S tem v zvezi pa naši goriški avtoprevozniki ne bi smeli preveč izkoriščati stanje monopola, ki ga v tem trenutku imajo, s tem, da navijajo cene.

SIDERIMPES s n c

Ul. Bellini 4
34170 GORICA — Italija

Tel.: 0481/32750
Telex: 460693 ATLAS I

Banca Agricola c.r.a.g.l.
Kmečka banka r.z.z.o.j.
Gorica

**VAŠ PARTNER V TRGOVINSKI IZMENJAVI
MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO**

GORICA (Italija) — Korzo Verdi 55

Telefon: (0481) 31811

Telex: 461239 - 460412 AGRBAN

NA STIČIŠČU DVEH NARODOV, DVEH KULTUR, DVEH DEŽEL

VIFA

PRIMEX - PRIMORJE EXPORT
nova gorica p.o. jugoslavija

65000 NOVA GORICA
VIPAVSKA CESTA 13

TELEFON: (065) 26411
TELEX: 34324 PREX YU
TELEFAX: (065) 26265

Z NAJŠIRŠO ZUNANJETRGOVINSKO REGISTRACIJO

DELOVNA ORGANIZACIJA ZA ZUNANJO TRGOVINO PRIMEX - PRIMORJE EXPORT S SEDEŽEM V NOVI GORICI, TIK POLEG MEDNARODNEGA MEJNEGA PREHODA ROŽNA DOLINA, JE BILA USTANOVLJENA LETA 1949 KOT IZVOZNO-UVOZNO PODJETJE, KI JE SKRBELO ZA BLAGOVNE TOKOVE MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO PO GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU. PRAV S POMOČJO PRIMORJA EXPORT JE STEKLA PRVA MENJAVA MED DRŽAVAMA. V KASNEJŠIH LETIH SE JE DEJAVNOST PRIMORJA EXPORT RAZŠIRILA NA SVETOVNI TRG, KJER JE DANES Z DOLGOLETNIMI IZKUŠNAMI, DOBRO ORGANIZACIJO, STROKOVNIMI KADRI IN SODOBNO RAČUNALNIŠKO ZASNOVANIM INFORMACIJSKIM SISTEMOM SPOSOBNA TUJIM IN DOMAČIM PARTNERJEM OPRAVITI CELOVITE STORITVE V ZUNANJETRGOVINSKEM PROMETU.

- KOMPLETNE IZVOZNE IN UVOZNE STORITVE V MALOOBMEJNEM IN REDNEM PROMETU
- ZASTOPANJE TUJIH FIRM IN KONSIGNACIJA
- MEDNARODNI TRANSPORT
- SKLADIŠČNO-MANIPULATIVNA DEJAVNOST
- MEDNARODNA ŠPEDICIJA
- PROMETNO-AGENCIJSKI POSLI V MEDNARODNEM CESTNEM PROMETU NA RELACIJI VZHOD-ZAHOD
- KONZULTANTSKE STORITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI VIŠJIH OBLIK GOSPODARSKEGA SODELOVANJA
- INŽENIRING
- RAČUNALNIŠKO ZASNOVANI INFORMACIJSKI SISTEMI
- LASTNA PROIZVODNJA BLAGA ZA IZVOZ
- **PREDSTAVNIŠTVA:** BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, SKOPJE, MARIBOR, TOLMIN, BOLOGNA (Italija), AMAN (Jordanija)

Pogovor z vodjem tržiške podružnice dr. Cavalierijem

Uspešno sodelovanje EniChem z jugoslovansko industrijo

Italijanska družba EniChem skrbi za usklajevanje vseh kemijskih dejavnosti državne ustanove za tekoča goriva ENI, torej ima zelo široko področje delovanja. Izdelki te družbe so uporabni v najrazličnejše namene: od avtomobilske industrije do izdelave električnih gospodinjstev, od obutve do farmacevtske industrije, od plastičnih vrečk do kemičnih preparatov za izdelovanje papirja. Temu primerno je tudi število zaposlenih v Italiji in v Veliki Britaniji (okrog 30.000), od katerih se jih 1.200 ukvarja z raziskovanjem. Že od svoje ustanovitve posveča veliko pozornosti prodoru na svetovna tržišča, v zadnjih desetih letih pa se je odločila tudi za sodelovanje z Jugoslavijo. Razlogov za tako izbiro je seveda več, med najpomembnejšimi pa so gotovo prijateljski odnosi med državama in ogromne možnosti za razvoj, ki jih ima Jugoslavija na tem področju.

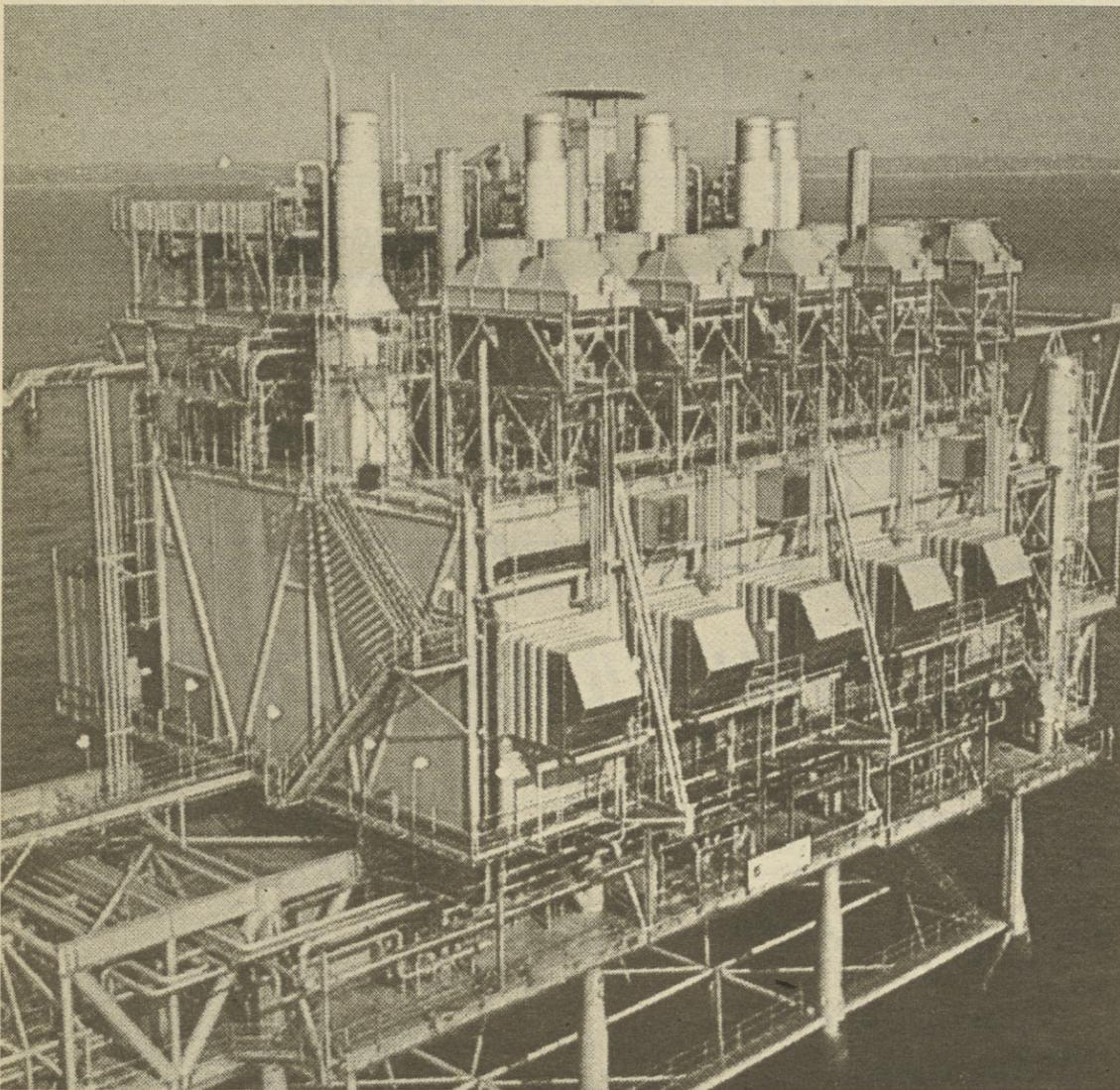
EniChem, ki deluje na mednarodnem tržišču s posredovanjem enajstih operativnih družb, je prisotna že celo desetletje na jugoslovanskem tržišču, kjer je samo v zadnjih treh letih dosegla izmenjavo surovin in repromaterialov v vrednosti 230 milijard lir. Pri tem je vredno omeniti, da se tehnika nagiba v jugoslovansko korist (za celih 16 milijard lir), ker je Jugoslavija veliko več izvozila, kot pa uvozila. Za odnose z Jugoslavijo, kjer si je EniChem pridobila zaupanje odjemalcev z zelo kakovostnimi izdelki in z zanesljivo tehnično-prodajno službo, so leta 1983 ustanovili tržiško podružnico, ki jo vodi dr. Serafino Cavalieri.

EniChem dobavlja gumarske polizdelke in surovine jugoslovanskim družbam, kot so Doki, Rekord, Tigar, Sava in Jugoplastika, medtem ko je njen glavni jugoslovanski dobavitelj Zrenjanin. Na področju trgovine s kemijskimi izdelki pa sodeluje s tvrdkami, kot so Petrol, INA, Iplas, HIP Pančevo, Genex, OHIS in Kemikalija, s katerimi je v zadnjih treh letih izmenjala za 117 milijard lir kemikalij, od katerih znaša pozitivni saldo za Jugoslavijo 33 milijard

lir. S tem v zvezi naj dodamo, da je Ecofuel, ena od zgoraj omenjenih operativnih družb, ki proizvaja ekološke dodatke za bencin, nakupila v Jugoslaviji za 15 milijard lir kemikalij, medtem ko ni v sosednjo državo ničesar izvozila. EniChem je Zastavi, Jugoplastiki, Saturnusu, E.I. in Iskri nadalje prodala 25 milijard lir plastičnih mas (PVC, ABS, PC itd), medtem ko je od samega Iplasa nakupila za 18 milijard lir kemikalij za proizvodnjo izdelkov za plastificiranje.

Seveda pa sodelovanje ne označuje samo uvoza in izvoza teh izdelkov. EniChem npr. izmenjuje tudi tehnične informacije z jugoslovanskimi podjetji. Nasploh pa je treba ušpoštevati dejstvo, da ponudba novega izdelka avtomatično predpostavlja tudi nudenje ustrezne tehnologije in znanja, ki mu s tujim izrazom pravimo know-how, to pa pomeni, da odpira tudi nove možnosti za znanstveno sodelovanje.

Sodelovanje se bo v prihodnje še razširilo in razvejalo v smereh, ki jih zdaj še preučujejo. Tu imamo v mislih predvsem industrijsko sodelovanje, kar pomeni, da bodo EniChem, INA in Iplas skupaj proizvajali izdelke in jih nato tudi skupno pošiljali na tržišča.

Eden od proizvodnih obratov družbe EniChem, ob naslovu pa vodja tržiške podružnice dr. Serafino Cavalieri

FARCO s.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 - TRST

Ulica del Lavatoio 4
Telefon: (040) 65134/5
Telex: 461012

KEMIJA
FARMACEVTIKA

FILIALA GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

VANMAT

IMPORT - EXPORT
specialist

stroji za sladolede
za ledene napitke
in sokove
slašičarska oprema
(enoletno jamstvo, servis v 24 urah)

Ul. Gorizia 3 - Fara (Gorica) - Tel. 0481/888485

FRIULE EXPORT s.r.l.
IMPORT-EXPORT-RAPPRESENTANZE

UVOZ — IZVOZ

VIDEM — TRST

Sedež: 33100 Videm - Ul. Adige 27/7 - tel.: (0432) 282967

Podružnica: 34135 Trst - Scala Belvedere 1
Telef.: (040) 43713 41182 Telex: 460319 - FRIEX
Telefax: 040/43073

Korotan Italiana s.r.l.

Korzo G. Verdi 133 - Gorica
Tel.: 0481/31884 - 30976
Telex: 460895 KIMEX I

Korotan G.M.B.H.

Viktringer Ring 26 - Tel.: 04222/56216
Celovec - Avstrija - Tel.: 422801

IZVOZ - UVOZ PO MALOOBMEJNIH, SEJEMSKIH
IN REDNIH RAČUNIH - ZASTOPSTVA

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

La Goriziana
S.R.L.

GORICA — Ul. D. D'Aosta 180 - Tel. (0481) 520655, 520438, 22351

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

OMNIACOMMERCE

di S. Savarin

IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA

TRST, Ul. F. Severo 21

tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

SIAT SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 62176

FILIALA V GORICI: Korzo Italia 205
Tel. (0481) 87213

EniChem. Boljše izkoriščanje naravnih virov.

Danes so naravni zemeljski viri vse dragocenejši in naša glavna naloga je, da na najboljši način izkoristimo vse, kar nam ponuja narava. Za EniChem je to način življenja.

Iz surove nafte, ki je eno od mnogih naravnih bogastev, EniChem proizvaja številne kemične izdelke in polizdelke, ki zelo vplivajo na naš način življenja. Gre za proizvode, ki jih uporabljajo v številnih sektorjih: v gradbeništvu, poljedelstvu, pri izdelavi opreme, modnih izdelkov, v avtomobilski, tekstilni in čevljarški industriji, v fotografiji, športu in pri rekreaciji.

Seznam je dolg. In prav tako je pomemben delež EniChema pri razvoju novih izdelkov za današnje in prihodnje potrebe.

S približno 6000 milijardami lir dohodka, z 80 proizvodnimi obrati in s 30.000 zaposlenimi je EniChem danes eno največjih in najbolj razčlenjenih kemičnih industrijskih podjetij v Evropi.

Paleta proizvodov sestavljajo osnovne kemikalije, plastične snovi, tehнопolimeri, sintetična guma in lateks, dodatki za detergente, sintetična vlakna, kemični izdelki za poljedelstvo, specialne kemikalije in farmacevtski proizvodi.

Odkriti EniChem pomeni tudi istočasno spoznati, da pri nas na najboljši način izkoriščamo naravne vire za zadovoljitev vaših potreb.

EniChem

Le s sodelovanjem se odpravijo nesoglasja

Tudi v mednarodni trgovini ob meji je treba biti odkriti in pošteni

Čisto razumljivo je, da vlada za skupno zasedanje mešanih trgovinskih zbornic ITALJUG in JUGITAL, ki bo te dni v Gorici, veliko zanimanje med vsemi, ki se ukvarjajo z mednarodno trgovino. To ne velja le za trgovce, ki so direktno in najbolj zainteresirani, marveč tudi za vse tiste javne uravnitelje, ki imajo po svoji dolžnosti nalogo, da skrbijo zato, da se mednarodna trgovina odvija kar se da ugodno, v obojestransko korist.

V Goriski trgovinski zbornici je leto in pol dni predsednik **dr. Enzo Bevilacqua**, ki je dal delu zbornice novega zaleta, tudi na področju zunanje trgovine. Čeprav imajo tudi tukajšnja podjetja precej interesov za trgovanje z drugimi evropskimi ter prekomorskimi deželami, je čisto jasno, da je trgovanje z Jugoslavijo na prvem mestu. To sicer ne zanima samo Goriske, marveč vso deželo Furlanijo-Juljsko Krajino, nam pove predsednik v pogovoru pred zasedanjem, saj tako trgovina kot tudi kooperacija tudi v investiranju v skupne naložbe zanimata vse tukajšnje gospodarstvenike.

Predsednik Bevilacqua nam je povedal, da bosta dva dni zasedanja brez dvoma nudila priložnost, da pride do srečanj med gospodarstveniki in funkcionarji sosednih držav. Na teh srečanjih bodo nakazani problemi, ki jih je treba rešiti. Zaradi tega bo čisto jasno, da so taka srečanja koristna, kajti na njih in po njih se lahko marsikatero še vedno odprto vprašanje lahko reši v obojestransko korist.

Na vprašanja, ki zanimajo obe strani, pa je treba gledati realistično, jasno ter pošteno. Pri tem je Bevilacqua omenil vprašanje cestnih tovornih prevozov. Znana so vprašanja uporabe

dovolilnic za tovornjake, vprašanja plačila v zahodnih valutah ali v dinarjih. Znano je, da se je že zlasti Goriska trgovinska zbornica, ki zastopa interese goriskih avtoprevoznikov, ki jih je veliko, zanimala, da bi se neskladja rešila že pred leti. Na jugoslovanski strani pa smo naleteli na gluha ušesa, pravi predsednik. Potem je prišel znani odlok italijanske vlade o cestnini za jugoslovanske avtoprevoznike. Pa je hitro prišlo do razčiščevalnega sestanka in nakazane so bile rešitve, ki smo jih zahtevali več let. Ko bi bilo že prej prišlo do soočanja in prave razprave ne bi bilo hude krvi, ne na eni ne na drugi strani.

Se je vrsta takih nesporazumov, ki jih je treba rešiti. Ne nazadnje tistega o uvozu cementa v Italijo o katerem je sedaj govora. Pri nas v deželi, je povedal predsednik Goriske zbornice, imamo podjetja in naprave, ki jih je treba izkoristiti v trgovanju med državama. Ne razumemo zakaj pride do preskakovanja tukajšnjih operaterjev, ko bi lahko dobiček ostal pri nas. Vse to pa bi se odražalo tudi v zaposlenosti.

Potrebne pa je več sodelovanja tudi v drugih primerih. Bevilacqua je omenil sedanjo jugoslovansko zakonodajo o vlaganjih tujih partnerjev v jugoslovansko gospodarstvo. Prejšnji zakon je bil hezanimiv, zaradi tega so ga mo rali zamenjati. Kaj pa sedanji? V Furlaniji-Juljski Krajini vlada zanimanje za skupna vlaganja v industrijske in druge objekte v Jugoslaviji. Investicije bi bile obojestransko koristne. Vendar pa ni prišlo do soočanja oziroma predhodnih informacij predno je prišlo do zaključne razprave o sedanjem jugoslovanskem zakonu o vlaganjih. Resnici na ljubo niti sedaj italijanski gospodarstveniki ne vedo veliko o njem. Nujno je večje pretakanje informacij. Nam na Goriskem in v Furlaniji Juljski Krajini pa koristijo še večji gospodarski razvoj Slovenije in Hrvaške, saj sta naši sosedi, je dejal predsednik zbornice. Blagostanje na drugi strani meje se pozitivno odraža tudi pri nas, v obmejnih krajih Italije.

Dr. Bevilacqua je tudi povedal, da ima Goriska zbornica zelo dobre stike s sosedno Gospodarsko zbornico v Novi Gorici. Dobri so tudi odnosi z Gospodarsko zbornico Slovenije in z Gospodarsko zbornico Hrvaške.

Stiki in odnosi pa dobijo pravo podobo, če jih konkretiziramo. Zaradi tega je pred časom pričela delovati v sodelovanju med Gorico in Novo Gorico komisija, ki bi morala preučiti in tudi rešiti vprašanje leasinga italijanskih tovornjakov na sosednem jugoslovanskem območju. Gre za vprašanje, ki v tem trenutku zanima banke in njihovo poslovanje. Ker so podobne pogodbe jugoslovanska podjetja že podpisala z Avstrijo in Nemčijo jih bodo lahko tudi z Italijo. Na našem območju je bila ustanovljena še ena mešana komisija, ki bo vsklajevala vprašanja okrog carinske cone, ki naj bi jo zgradili na goriski meji, nekje pri mejnem prehodu Štandrež-Vrtojba.

Veliko reči je bilo v zadnjem času narejenih v obojestransko korist. Marsikaj pa je še nedorečenega. Zaradi tega bo prav sedanje mešano zasedanje zbornic dalo možnost, da se tudi tu pri nas pričnejo reševati še vedno odprta vprašanja.

UVOZ - IZVOZ
ZASTOPSTVA

34070 Sovodnje (GO)
Case Sparse 76
Tel. (0481) 20181
Telex 460639 IMSAGO I

● **STEKLO ZA GRADBENIŠTVO IN POHIŠTVO:**
float, refleksno, ornamentno, izolacijsko, kaljeno, ogledala itd.

● **STROJI IN ORODJE ZA STEKLARJE**

● **LASTNA PROIZVODNJA:**
izolacijska stekla, silikonska tesnila

GORIZIANA EXPORT S.R.L.

UL. TERZA ARMATA 165 - 34170 GORICA - ITALIJA
Telef. (0481) 20111/20112/20728 Tx. 460694 MIKLUZ I

UVOZ
IZVOZ
LESNA INDUSTRIJA
KEMIJA
METALURGIJA

PUBLIEST

OGLASNI ODDELEK ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA (ZTT)

- Prodaja oglasnega prostora v PRIMORSKEM DNEVNIKU in ostalih izdajah ZTT.
- Posredovanje objav ekonomskopropagandnih sporočil v jugoslovanskih medijih.
- Zastopstvo za Italijo in Jugoslavijo kitajskih časopisov:

国际经贸消息
International Trade News

科技彙报
TECHNOVA

机械制造
CHINAMAC JOURNAL

资讯科技
INFOTEC CHINA

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel.: 040/775275 - Telex: 460270 EST I - Telefax: 040/773715

SAURA

s.r.l.

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

Specializirana v trgovini s papirjem in embalažnim steklom.

GORICA - Ul. Trieste 160
Telefon: 0481/22203 - 22372
Telex: 461248 SAURA I

34170 GORICA
Korzo Verdi 93
Tel.: 0481/32295 - 34155
Teleg.: GOIMPEX GORICA
Telex: 461054 GOIMEX I

Sirion

SIRION s.r.l.
medical supplies

Korzo Italia 112
34170 GORICA
Italija

Tel.: 0481/32073
32074
Telex: 461240 SIRION I

UVOZ — IZVOZ — PREDSTAVNIŠTVA

Pooblaščen izvoznik:

IVECO - FIAT - PIRELLI - COMETTO

Industrijska vozila, originalni rezervni deli in gume za Jugoslavijo

TRST — Ulica Geppa 9
Tel. (040) 68802 - 64489 - 62254

Filiala: GORICA — Korzo Verdi 59
Tel. (0481) 33576
Telex: 460231 ADEX I

Gradijo skladišča in urejajo zaledje

V letu 1988 z novimi kapacitetami več prometa in pridobitev novih klientov

Pristanišče v Tržiču (Monfalcone) deluje že več kot petdeset let. Dolga desetletja je služil predvsem potrebam krajevnih industrijcev. Šele pred kakimi desetimi leti so se za to pristanišče pričeli zanimati tudi gospodarski operaterji iz širšega zaledja. Delo Posebne pristaniške ustanove, ustanovljene konec sedemdesetih let, je šele pred kratkim dobilo novega zaleta. Funkcionarji te ustanove so si zadali več nalog. Povečati kapacitete operativne obale, dobaviti nove stroje, predvsem pa zgraditi skladišča, ki jih doslej ni bilo. Istočasno pa iščejo nove kliente v zaledju, t.j. v Avstriji, na Madžarskem, na Bavarskem in seveda v Severni Italiji. V afriških in ameriških pristaniščih pa iščejo nove poslovne partnerje.

Ravnatelj Pristaniške ustanove **Bruno Podbersig** nam je postregel z zanimivimi podatki. V letu 1986 so v tržiškem pristanišču manipulirali 2.300.000 ton blaga. V primerjavi z letom prej je to bil 20-odstotni povešek. Tudi letos pričakujejo precejšen povešek, saj so že pri tem, da dosežejo lanski promet. Primerjave v posameznih lanskih in letošnjih mesecih kažejo, da so skoro v vseh letos imeli več prometa kot v lani odgovarjajočih časih. Odtod gotovost, da bodo letos spet zabeležili rekord. Povečali so še zlasti promet premoga in nafte za potrebe tržiške termocentrale, kot tudi celuloze in žitaric.

Kar 90 odstotkov prometa v tržiškem pristanišču zadeva raztovorjeno blago. Tržič je prvo pristanišče v Italiji za raztovarjanje lesa. Gre za približno 300.000 ton na leto. V kratkem bodo zgradili »chips terminal«.

Operativna obala je dolga 930 metrov. Na njej imajo precej žerjavov in drugih naprav. Pred kratkim so zgradili dva silosa, v vsakega lahko pnevmatično raztovarjajo in vskladiščijo 1.000 ton razsutega cementa. Za operativno obalo imajo 300.000 kvadratnih metrov razpoložljivih površin. Tu sedaj urejajo ceste ter gradijo prva pokrita skladišča. Z deli bodo končali sredi prihodnjega leta. Za ta prva dela bodo porabili 7,5 milijard lir. V prihodnjih letih pa bodo podaljšali ope-

rativno obalo za nadaljnih 320 metrov, zgradili novo železniško povezavo s kolodvorom v Tržiču, nabavili nove žerjave ter zgradili nova skladišča. Pri nekaterih delih sodelujejo z vlaganji tudi zasebni operaterji. Pristanišče bodo usposobili tudi za Ro-Ro promet. V zvezi s tem imajo že dobre stike z nekaterimi sredozemskimi deželami.

V tržiškem pristanišču je zaposlenih 285 delavcev — članov Pristaniške družbe, nad 50 ljudi v trgovskih in špediterskih podjetjih, ter približno 400 avtoprevoznikov. Sem je treba dodati še osebje Pristaniške ustanove ter carinsko in policijsko osebje. Pristanišče je torej pomembna gospodarska postojanka tudi z vidika zaposlovanja.

Blago raztovorjeno v Tržiču je namenjeno predvsem industrijcem Furlanije-Juljske Krajine ter Veneta, nekaj malega pa tudi tistim iz drugih pokrajin Severne Italije ter Avstrije.

Posebna pristaniška ustanova je sestavni del Goriške trgovinske zbornice. Zaradi tega si prizadeva vsklajevati ponudbo s tistimi obmejnega posta-

jališča-avtoporta v Gorici ter letališča v Ronkah. Skupno so se predstavili v raznih krajih. Brez dvoma najpomembnejša je bila predstavitev v Londonu, ko so to skupno ponudbo označili kot **Multimodal Area of Gorizia**.

V letošnjih prvih desetih mesecih je v tržiškem pristanišču raztovarjalo ali natovarjalo blago 655 ladij. Največ so jih imeli v aprilu, in sicer 81. Prednjačijo ladje z italijansko zastavo. Precej pa je sovjetskih, grških, ciprskih ter jugoslovanskih.

Pristanišče v Tržiču je drugo po pomenu v deželi Furlaniji-Juljski Krajini. Sodelujejo tako s pristaniščem v Trstu kot s tistim v Porto Nogar. Vsako od teh pristanišč se skuša specializirati. Seveda to ni vedno mogoče, zaradi tega pride včasih tudi do podobnih operacij v več pristaniščih.

To pa naj ne bi oviralo razvoja pristanišč v deželi. Še zlasti tržiškega ne, saj je to najsevernejše pristanišče na Jadranu, dobro povezano tako po železnici kot po avtocesti z vso Severno Italijo ter Avstrijo.

AZIENDA SPECIALE PER IL PORTO DI MONFALCONE POSEBNA USTANOVA ZA TRŽIŠKO LUKO

34074 TRŽIČ - UL. DUCA D'AOSTA 97
Tel. (0481) 40045-45025 - Telex 461209 ASPM I

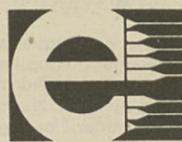
Tržiška luka je na prvem mestu v Italiji pri iztovarjanju lesa. Leta 1986 je znašala manipulacija kar 2.314.000 ton.

Posebna ustanova za Tržiško luko razpolaga sedaj s površino 300.000 kv. m za razmeščanje razsutega tovara, lesa in kontejnerjev in s carinskim ograjenim prostorom za začasno shrambo, ki meri 70.000 kv. m. Tržiška luka kot najsevernejša luka Sredozemskega morja, izvrstno oskrbljena z železniškimi in cestnimi povezavami, predstavlja zaradi svoje ekonomičnost

in sposobnosti ceneno strukturo v službi prometa za Srednjo ter Vzhodno Evropo in iz nje. Goriško postajališče, goriški mejni sistem in Tržiško pristanišče tvorijo med seboj povezano enoto, izvrstno opremljeno za kombinirani prevoz morje-zemlja, iz vzhodnih in obdonavskih držav in narobe. V omrežju pristanišč Zgornjega Jadrana se Tržiška luka s svojimi specializacijami — les, barvne kovine, žito — uvršča med najbolj uspešne in cenene luke.

RAPIDO S.p.A. **ELECTRONICS DEVICES**

34133 Trst, Ul. C. Beccaria 8 - Tel. 040/61831-64444, Tx. 460461

elektronske komponente

ELECTRONIC SHOP SRL

34133 TRST, UL. FABIO SEVERO 22, TEL. 040-62321

Giovanni Lulli

IMPORT - EXPORT

GORICA, Ul. Bellini 4
Tel.: 87555, 31184
Teleks: 460362 Lulli

IMPORT - EXPORT

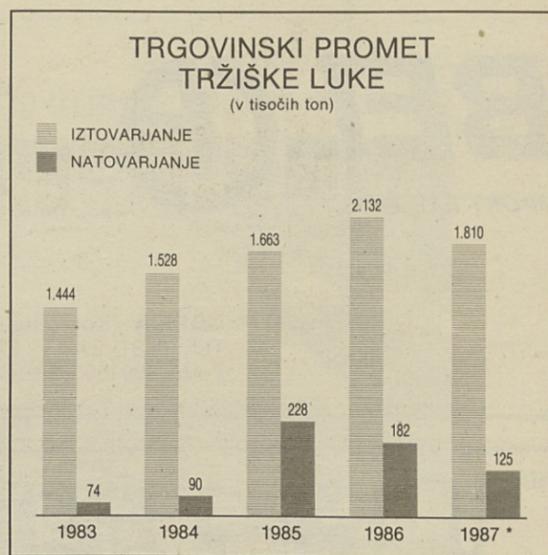
Sedež:

GORICA
Ul. Duca d'Aosta 146
Tel. (0481) 22211
Telex: 460655

Filiala: TRST

ZAŠČITNA SREDSTVA ZA POLJEDELSTVO
KEMIKALIJE IN BAZNA KEMIJA

tekno progres s.r.l.

* prvih 10 mesecev

Sodelovanje ob meji je zelo pomembno

Carinska cona v Novi Gorici ima izredne perspektive razvoja

Vsakoletno zasedanje mešane zbornice JUGITAL - ITALJUG je gotovo izjemno pomemben dogodek, saj gre za neke vrste obračun širokega gospodarskega sodelovanja med državama, istočasno pa tudi pregled vsebinskih in formalnih vzrokov, ovir in spodbud, ki tako sodelovanje pogujejo. Čeprav

je tako sodelovanje bistveno pomembno za obe državi, le gre poudariti, da je za Jugoslavijo Italija partner posebnega pomena tako glede na vrednost in kvaliteto sodelovanja kot tudi za uravnovesenost menjave med državama.

Naš obmejni prostor je zaradi geografske lege, strukture gospodarstva in odprtosti izjemno vezan na mednarodni trg in še posebej na sodelovanje s sosednjo Italijo. Zato še posebej podzavljamo letošnje zasedanje mešane zbornice v Gorici. Gotovo bo že samo dejstvo, da bodo gospodarstveniki širšega prostora obeh držav med nami, pripomoglo, da bodo bolj in globlje spoznali tudi problematiko in perspektive našega območja. Srečanje bo pripomoglo k ustvarjanju novih koristnih poslovnih stikov in poti za uveljavljanje vloge obmejnega prostora.

Tako pravi predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za severno primorsko območje Davorin Škarabot, ki tako nadaljuje:

K dosedanjemu obsegu sodelovanja med obema državama je gotovo pripomogla tudi obmejna blagovna menjava. Ne da bi hoteli zmanjšati njen pomen in uspehe pa vendarle velja poudariti, da sedanji obseg in struktura menjave še zdaleč ne pomeni, da so izkoriščene vse vsebinske prednosti, ki jih ta preferencialna oblika blagovne menjave nudi za obe državi in širši gospodarski prostor. Tudi zaradi objektivnih okoliščin je v njej še vse preveč kratkoročne naravnosti, vpliva dnevnih tržnih gibanj ter teko-

če ekonomske politike, na drugi strani pa premalo upoštevanja dolgoročnih koristi partnerjev ter vpliva trendov v mednarodni blagovni menjavi. Nadaljni razvoj bo gotovo poudaril osnovno vsebino te menjave, zato lahko ponovno pričakujemo njeno kvantitativno in kvalitativno rast. Gotovo mora znotraj nje obdržati posebno mesto menjava proizvodov gospodarskih subjektov na obmejnih območjih, ki ji sedanji pogoji menjave v celoti ne ustrezajo. Veliko bi pomenilo, že enostavnejše in hitrejše spreminjanje brezcarinskih list, v katere bi morali biti močnejše vključeni proizvodi višjih oblik gospodarskega sodelovanja, kooperacij in mešanih podjetij z obeh strani meje. Tak ukrep bi pomenil tudi močno spodbudo za razmah poglobljenih oblik sodelovanja, ki so danes kljub jasnemu interesu partnerjev z obeh strani meje, še vse premalo razvite. Konkreten pritisk za čimprejšnje oblikovanje carinske cone v Novi Gorici, ki bo imela zaradi geografske lege, bližine močnega gospodarskega potenciala, izjemne prometne povezanosti (železniška in pričakovana avtocestna povezava, bližina pristanišča v Trzinu in letališča v Ronkah) ter organske povezanosti z obstoječim cestnim terminalom v Štandrežu, izredno perspektivno, dokazuje, da ne gre za deklarativno pripravljenost na kooperacijo in skupna vlaganja. Kljub temu pa je potrebno znova opozoriti, da je treba čimprej prilagoditi jugoslovansko zakonodajo za tuja vlaganja razmeram in pogojem, ki veljajo v poslovnem svetu, kajti sedanja deluje vse preveč togo in nespodbudno za zainteresirane tuje partnerje. Verjetno je rezultat dolgoletnega poznavanja in zaupanja, ki vlada na obmejnem območju dejstvo, da je med zainteresiranimi partnerji največ tistih iz sosednje Furlanije Julijske krajine.

Gotovo pa mora zasedanje opozoriti tudi na vrsto težav, s katerimi se vsakodnevno srečujejo udeleženci menjave na obeh straneh meje. Ne bo mogoče mimo problemov cestnih prevoznikov, ki vedno znova opozarjajo, da je potrebno tudi na tem področju sodelovanje in dogovarjanje, stalnega vprašanja števila dovolilnic za cestne

prevoze, občasnih omejevanj izvoza, previsokih prelevmanov itd. Prav bi bilo, če bi spregovorili tudi o hitrejšem in predvsem bolj usklajenem delovanju carinskih in drugih spremljajočih služb na obeh straneh meje, ki mnogokrat otežujejo normalen pretok blaga. Morebiti so to na prvi pogled drobni in obrobni problemi, imajo pa še kakšen vpliv pri odločanju in izvedbi konkretnih poslov. Mnoga izmed teh vprašanj so že vse predolgo prisotna na srečanjih gospodarstvenikov obeh držav. Zato menimo, da ustrezni meddržavni organi niso v celoti izpolnili svoje naloge in poskrbeli za sprotno reševanje problemov s pomočjo zainteresiranih strokovnjakov iz gospodarstva.

Prepričani smo, da bodo o večini vprašanj, ki so na dnevnem redu zasedanja, udeleženci lahko oblikovali skupna stališča, ki bodo prispevala k nadaljnemu razvoju gospodarskega sodelovanja med obema državama. Mi, ki živimo in delamo ob meji smo seveda zato še posebej zainteresirani. Tudi zato, ker imamo in želimo imeti posebno vlogo posrednika in usmerjevalca pa tudi pobudnika novih oblik in odnosov ne le med gospodarstvom ob meji, temveč tudi v širšem prostoru.

TEHNIČNI SERVIS

- STROJI ZA PRANJE PODNIH OBLOG
- INDUSTRIJSKE ŠČETKE
- SESALNIKI
- POMIVALNI IN SUŠILNI STROJI
- STROJI ZA ČIŠČENJE IN PRANJE MOQUETTE IN PREPROG
- HIDROČISTILCI
- MOTORNI STROJI ZA POMETANJE
- PROIZVODI IN STROJI ZA INDUSTRIJSKO ČIŠČENJE

Stroj za pometanje

Sedež: TRŽIČ (GO) - Ul. Crociera 35 - Tel.: 0481/480430

GLOBTRADE S.p.a.

Export - Import

Sedež: 34170, Gorica, Korzo Italia 75

Telefon: 0481/33307-33910-34011

Telex: 460555 GLOBTR I

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

ZANESLJIV PARTNER V PROSTORU
ALPE-ADRIA

TRST - Ulica Filzi 10

TRIMAC s. r. l.

IMPORT - EXPORT

TRST - Ul. Nazionale 124 (OPČINE)
Tel. 040/211732 - Telex: 460405 TRIMAC I

Strojna oprema za lesno industrijo

Zastopstva: GMS - ZOGNO
BIESSE
S. CREMONA
OLM
OLIMPIC
GIBIEN IMPIANTI

S. R. L.

IMPORT - EXPORT

TRST
Ulica Ghega 2

Tel.: (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNA I

IMPORT EXPORT s.r.l.

34170 GORICA - Korzo Italia 255/4
Tel. (0481) 21313 - 22035
Telex 460155 ESPEGO

MEBLO ITALIANA d.d.

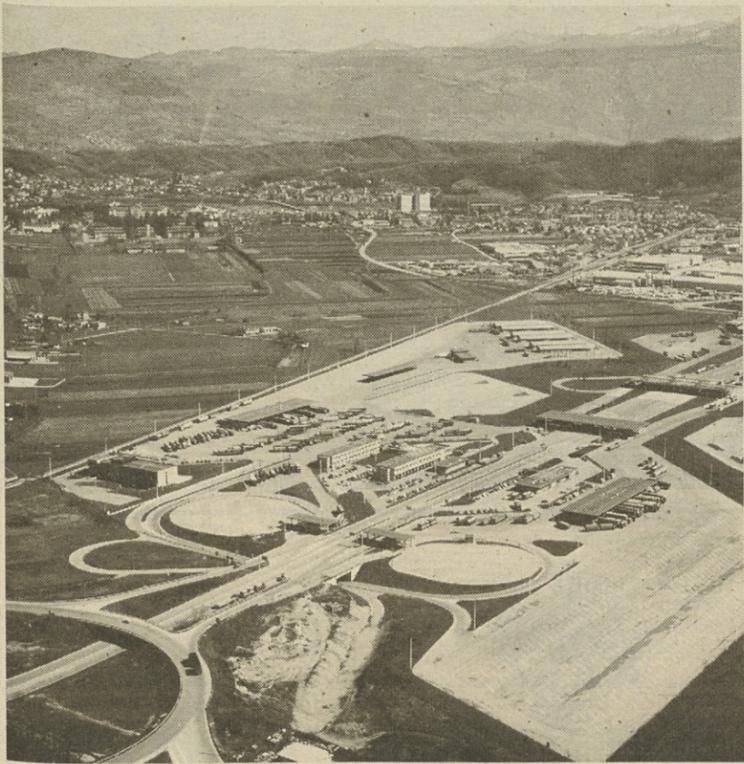
Import-Export
Industrija za proizvodnjo
pohištva in elementov

GORICA Ul. sv. Mihaela (ind. cona)
Tel. (0481) 21281 - Telex 460266 ITAMEB

Kapacitete avtoporta se bodo še povečale

Sodobne naprave na mejnem prehodu omogočajo hiter prevoz blaga s tovornjaki

Iz leta v leto večji tovorni promet kot tudi promet osebnih avtomobilov so že pred leti narekovali nujno, da se pri Gorici zgradi sodobno obmejno postajališče, ki bi nadomestilo ozko grlo mednarodnega prehoda pri Rdeči hiši. Italijanska in jugoslovanska stran sta se domenili, da tako postajališče zgradita z enotnim načrtom južno od mesta, na območjih Standreža in Vrtojbe, tam kjer bi se morala srečati italijanski in jugoslovanski avtocestni sistem.

V gradnjo naprav so bila na obeh straneh vložena velika denarna sredstva, vzeta tudi iz skladov za uresničevanje infrastruktur predvidenih v osimskih sporazumih. Pred nekaj leti je bilo obmejno postajališče svečano izročeno svojem namenu. Pravi poudarek tej skupni pobudi sta na otvoritvi dala zunanja ministra Italije in Jugoslavije, za prebivalce obeh strani meje je to bil pravi ljudski praznik.

Na obeh straneh meje so pričeli graditi tudi dodatne naprave za vskladiščenje in manipulacijo blaga. Na italijanski strani sta obmejno postajališče in tovorno postajališče-avtoport en sam velik objekt, ki ga upravlja družba SDAG, katere pobudnik in glavni delničar je Goriška občinska uprava. Predsednik upravnega odbora SDAG **odv. Cesare Devetag** nam je rade volje posredoval dragocene

podatke o tej veliki infrastrukturi, ki je za Gorico najpomembnejši faktor bodočega gospodarskega razvoja.

Gorica se zemljepisno nahaja na najprimernejšem kraju za prehod iz Padske nižine v Podonavje. To so trgovci upoštevali že v prejšnjih stoletjih. To so pred nekaj desetletji upoštevali tudi načrtovalci avtocestnih povezav med sosednjima državama. Naprave v Gorici so neposredno povezane tudi s pristaniščem v Trziču, ki je oddaljeno komaj 25 km, in letališčem v Ronkah (oddaljenost 20 km). Mejni prehod in avtoport sta neposredno povezana z avtocesto, ki pelje v Benetke, Milan in Bologno, ter tudi s tisto, ki mimo Vidma pelje v Avstrijo in na Bavarsko.

Infrastrukture celotne naprave so na 367.000 kv.metrih. Carinski ter špediterski uradi so tako urejeni, da omogočajo hitro odpremo tovornjakov. Na voljo so parkirišča za 520 tovornjakov. Tu so tudi prostori za živino, carinska skladišča, trgovske pisarne, banke, okrepčevalnice.

Tovorno postajališče-avtoport je šele pred kratkim pričelo poslovati. To bo pravo »mesto avtoprevoznikov«, saj bo, ko bo dograjeno, tu veliko prostorov za skladišča, za delavnice za popravilo in vzdrževanje tovornjakov, še veliko dodatnih parkirišč. V avtoportu je sedaj že 8.400 kv.metrov pokritih skladišč. Že v prihodnjem letu bo na razpolago 17.000 kv.metrov.

Na goriškem mejnem prehodu imajo deset avtomobilskih stez in 4 steze za tovornjake. Povprečno beležijo 60.000 prehodov tovornjakov na leto.

Obmejne naprave, ki jih upravlja družba SDAG, so seveda zanimive za

vse, ki imajo opravka s cestnim tovornim prometom. Tujim poslovezem jih predstavljajo skupno s tem kar lahko nudita pristanišče v Trziču ter letališče v Ronkah. Naprave se izpopolnjujejo in lahko zadovoljijo še tako zahtevnega trgovskega operaterja.

Družba SDAG ima seveda zelo dobre poslovne stike z jugoslovanskimi partnerji, ki upravljajo podobne naprave na jugoslovanski strani mejnega prehoda. Sodelovanje se vsklaja tudi s stalnimi delovnimi skupinami. To je že omogočilo, da so bili konkretno in koristno rešeni številni problemi.

Da bodo vse naprave na goriški meji delovale tako kot so bile načrtovane, tako kot so bile načrtovane, je seveda že kar nujno, da se zgradijo vse avtocestne infrastrukture. S temi bosta Gorica skupno z Novo Gorico zares najboljša in najbolj opremljena vrata med Zahodno in Vzhodno Evropo. Istočasno pa bodo naprave na meji najboljše zagotovilo za skladen gospodarski razvoj sosednjih mest. V Gorici se dobro zavedamo, da je prav od plodnih trgovskih stikov med Italijo in Jugoslavijo, odvisno kako se bo mesto razvijalo. Obmejno postajališče in avtoport pri štandrežu pa sta najbolj konkretna podlaga za tak gospodarski razvoj.

agroforest s.r.l.

IMPORT EXPORT ZASTOPSTVA

TRST

GORICA

Tel.: (040) 631002, 61242, 61060

Ulica Trieste 160

Ulica Geppa 9

Telefon: 0481/20982

Telex: 460134 agrof

SPLOŠNA
IMPORT - EXPORT

ČER - IMPEX

GORICA

Ul. V. Veneto 49 — Tel. 82159, 33524

Telex 461229 ČER-PEX

EDITORIALE STAMPA TRIESTINA s.p.a. ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA d.d.

34137 TRST — UL. DEI MONTECCHI 6

Tel.: (040) 764310 - 726629 — Telex: 460270 EST I

Filiala: GORICA — UL. XXIV MAGGIO 1

Tel.: (0481) 33324 - 32638 — Telex: 460366 EST GO

KOMERCIALNI SEKTOR:

izvoz - uvoz:

- ◆ repromateriala za grafično, kartonažno in papirno industrijo
- ◆ grafičnih strojev, časopisov
- ◆ splošnega blaga v okviru avtonomnih računov TRSTA in GORICE

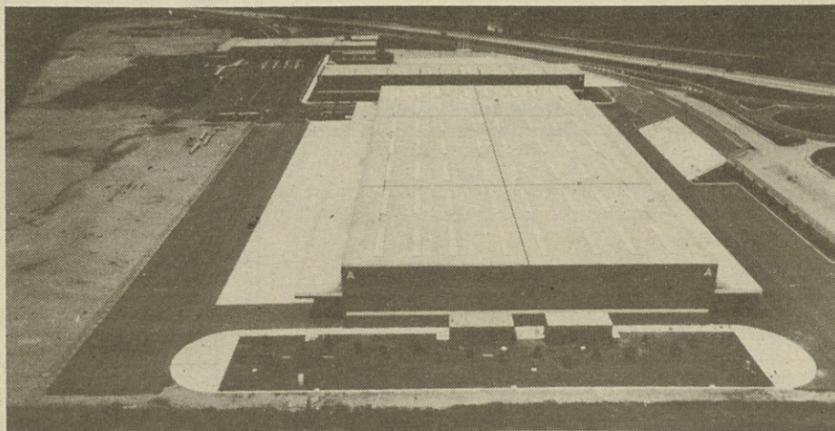
SDAG

S. p. A.

Stazioni Doganali ed Autoportuali di Gorizia
Carinske in tovrne postaje v Gorici

Mejna postaja za tovornjake v Gorici

34170 GORICA - Tel. (0481) 21028, 520344

- ◆ Skladišča za razne tovore
- ◆ Box z 12,50 m² površine za skladiščenje opreme
- ◆ Splošne usluge: restavracija-bar, bančna okenca, Avtomobilski klub (ACI)
- ◆ Pranje tovornjakov
- ◆ Hlevi za veliko in malo živino
- ◆ Začasno skladišče in ograjen prostor
- ◆ Parkirišča

ALPEK s. r. l.

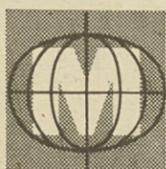
IMPORT — EXPORT

34170 GORICA

Tel.: (0481) 30116 - 31041

Ul. Alviano 56

Telex 460201

mercantile s.r.l.

UVOZ - IZVOZ

TRST - Ul. Torrebianca 18

Tel.: 64744 - 60691 - Telex: 460470

Filiala: GORICA - Ul. Favetti 16

Važna vloga Gorice v mednarodni trgovini Pomembna vloga Slovencev v trgovini in avtoprevozništvu Hitra zaposlitev za slovenske dijake

Že kmalu po vzpostavitvi novih meja med Italijo in Jugoslavijo, v letu 1947, je prišlo do prvih trgovskih stikov med sosednjima državama. To še zlasti na goriškem območju, ki je bilo pred to razmejitvijo ena sama upravna in gospodarska enota. Pri tem so pomembno vlogo igrali trgovci slovenske narodnosti, sicer italijanski državljani, ki so takoj, bodisi zaradi prejšnjega poznanstva kot še posebej zaradi hitrega sporazumevanja v slovenskem jeziku, takoj našli pravi stik z gospodarskimi operaterji v Sloveniji in Jugoslaviji nasploh.

Gorica je kaj kmalu postala središče trgovine med Italijo in Jugoslavijo. K temu so pripomogli tudi goriški avtoprevozniki, tudi ti v velikem številu slovenske narodnosti. Izkoriščajoč tudi ugodnosti zakona o prosti coni se je v Gorici kmalu zelo razvilo avtoprevoznništvo. To še v letih, ko ni bilo v Jugoslaviji avtoprevoznništvo tako razvito kot je danes. Goriški šoferji so s svojimi tovornjaki prepeljali še tako potrebno blago iz uvoza v skladišče še tako oddaljene in težko dosegljive jugoslovanske tovarne. Goriški avtoprevozniki so v tem naredili zares pionirsko delo.

Sočasno se je razvijala in večala tudi trgovinska menjava v obe smeri. Menjava se je večala do take mere, da so bili posli za marsikaterga tukajšnjega trgovca preveliki. Zaradi tega so veliki posli šli nekoč čez glavo tukajšnjih poslovnežev, saj so se velike italijanske ter jugoslovanske tovarne direktno dogovarjale o njihovem poslovanju.

Kljub temu pa so goriški trgovci ohranili svojo specifičnost. Mnogi so

si izbrali take sektorje, ki večjih tovarnih ali trgovskih podjetij ne zanimajo. Ti sektorji pa so za trgovca ali malo podjetje lahko zelo zanimivi in donosni.

Veliko je k razvoju trgovske dejavnosti v Gorici pripomogla obmejna menjava. Goriški ter drugi obmejni sporazumi so nudili in nudijo veliko možnosti za vsestransko gospodarsko menjavo. Poudariti je treba delež, ki ga tu imajo slovenski trgovci, pa naj gre za posameznike ali podjetja. Lahko upravičeno trdimo, da so se Slovenci v Gorici v tem zadnjem desetletju v veliki meri posvetili mednarodni trgovini. Sicer pa je treba reči, da so Slovenci v tem mestu že dobro stoletje priznani trgovci, saj je nekoč večina maloprodajne trgovske mreže v Gorici bila v slovenskih rokah, še danes pa je precejšen del malih trgovcev slovenske narodnosti.

Prav tej veliki trgovinski dejavnosti med Italijo in Jugoslavijo se je treba zahvaliti dejstvu, da slovenska mladina hitro najde zaposlitev v trgovski stroki. Goriška mednarodna trgovina je neločljivo vezana na Jugoslavijo, zaradi tega je nujno znanje slovenskega, srbohrvaškega ter seveda italijanskega jezika. Dve tukajšnji državni trgovski šoli s slovenskim učnim jezikom, Strokovni zavod Ivan Cankar in Tehnični zavod Žiga Zois, nudita številnim slovenskim dijakom prepotrebno znanje v trgovskih veščinah in jezikih, tako da diplomiranci teh dveh šol najdejo kar se da hitro zaposlitev v domačem kraju, ne da bi jim bilo treba iskati kruh v drugih krajih.

BANCA del FRIULI

SEDEŽ IN GLAVNA DIREKCIJA
Ul. Vittorio Veneto 20 - 33100 Videm

Prisotna z bančnimi okenci v naslednjih pokrajinah:

Belluno - Gorica - Padova - Pordenon
Treviso - Trst - Videm - Benetke - Vicenza

Reprezentančni urad v Milanu

Vse bančne in borzne storitve
Lastni leasing servis
in skupni investicijski skladi

Filiala v Gorici - Korzo Verdi 125 - Tel.: 0481/34631 - Telex: 460595 FRIGOR

PROGRAM

54. skupnega zasedanja zbornic ITALJUG - JUGITAL

GORICA, Gospodarsko razstavišče
26. in 27. novembra 1987.

Četrtek, 26. novembra 1987.

8.00: Prihod in vpis udeležencev.

9.00: Začetek zasedanja.

- Pozdravi župana Gorice, predsednika Trgovinske zbornice Gorica, predsednika Goriške delegacije mešane italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice, predsednika Deželne vlade, predsednika Goriške pokrajinske uprave.
- Pozdrav predsednika Zvezne gospodarske zbornice SFRJ Milana Paviča.
- Poročilo predsednika Italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice dr. Alda Romolija.
- Poročilo predsednika Jugoslovansko-italijanske gospodarske zbornice Momira Vickoviča.
- Govor ministra za zunanjo trgovino Republike Italije Renata Ruggiera.
- Govoro zveznega sekretarja za zunanjo trgovino SFR Jugoslavije Nenada Krekiča.
- Pozdrava ambasadorja Republike Italije v Beogradu dr. Massima Castalda in ambasadorja Socialistične federativne republike Italije v Rimu Anteja Skataretika.
- Govori zastopnikov trgovinskih zbornic Italije in Jugoslavije.
- Poročilo zastopnika Komisije EGS o stikih EGS - Jugoslavija J. J. Schweda.

13.00: Odmor. Kosilo v sejmskih prostorih.

15.00: Zasedanje delovne skupine o medsebojni trgovinski menjavi in odnosih čez mejo. Predsedujeta Hadrijan Corsi in Momir Vickovič.

- Poročili predsednikov.
- Poročilo direktorja urada ICE v Zagrebu dr. Gianfranca Tabaja.
- Diskusija.

Petek, 27. novembra 1987.

9.00: Zasedanje delovne skupine o medsebojnem sodelovanju na industrijskem in tehničnem področju. Predsedujeta dr. Adele Fettarappa Sandri in inž. Milorad Bajic.

- Poročili predsednikov.
- Poročilo dr. Riccarda Gallija o politiki tehnoloških inovacij v Jugoslaviji.
- Poročilo dr. Maurizia Galastrija o primerjavi zakonodaje o joint-ventures (skupnih vlaganjih) v Jugoslaviji in drugih socialističnih državah.
- Diskusija.

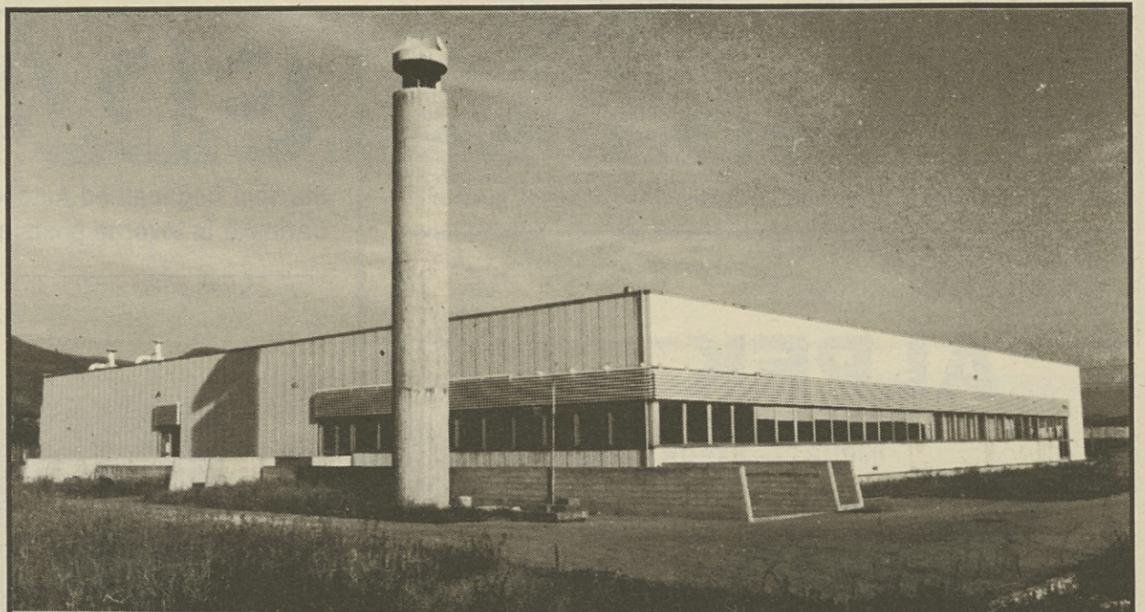
Zasedanje delovne skupine o bankah in finančnih vprašanjih. Predsedujeta Franco Maiocchi in Nenad Bratelj.

- Poročili predsednikov.
- Diskusija.

16.00: Skupščina mešanih zbornic.

- Razprava in sprejem sklepnih resolucij delovnih skupin.

Zaključek zasedanja.

Proizvodni obrat MIPOT S.p.A. v Krminu (Gorica)

ELEKTRONSKI SESTAVNI DELI
ZA PROFESIONALNO UPORABO

- POTENCIOMETRI
- UPORI
- UPOROVNA VEZJA
- HIBRIDNA VEZJA

Tankoslojna in debeloslojna tehnologija

MIPOT S.p.A.

Ul. Corona 5 - KRMIN (GO)
Tel.: 0481/60931 - Telex: 460408
Telefax: 0481/62387

Ul. S. Michele 334 - GORICA
Tel.: 0481/20684 - Telex: 461089
Telefax: 0481/22295

Prizadevanja za odprtje prog s tujino

Letališče v Ronkah - v svet odprta vrata Furlanije-Juljske krajine

Deželno letališče Furlanije-Juljske krajine v Ronkah je opremljeno z najsodobnejšimi napravami, tako da, še zlasti v zimskem času, priskoči na pomoč sosednemu letališču v Benetkah, kjer je večkrat precej gosta megla. Z vsakodnevnimi tremi leti v Rim ter dvema v Milan so potniki iz naše dežele hitro povezani z vsem svetom. Na letališče v Ronke prihajajo tudi številni potniki iz sosednih Slovenije in Hrvaške, saj imajo odtod bolj ugodno zvezo z marsikaterim krajem v Italiji in tudi drugod.

V zadnjem času je nemški letalski prevoznik odprl vsakodnevno progno med Ronkami in Münchnom. Tudi na tak način je moč dobiti hitro povezavo z različnimi kraji v svetu, največ seveda v Zvezni republiki Nemčiji.

Majhno letalo na tej progno bodo že na pomlad zamenjali z večjim, saj za to progno vlada veliko zanimanje med poslovnimi vzhodnimi predeli Italije ter Bavarske.

Na upravi letališča v Ronkah, kot nam je povedal predsednik upravnega sveta letališkega konzorcija **Gino Cocianni**, si prizadevajo dobiti še druge letalske zveze z zunanjim svetom. Že od januarja 1988 bodo dobili nekajtedensko progno Firenze-Ronke-Dunaj. Že več kot leto dni imajo redne dvotedenske čarterske polete z Londonom. Tudi z letališči Sovjetske zveze imajo dokaj redne čarterske zveze. Teh se v glavnem poslužujejo delavci furlanskih podjetij, ki gradijo tovarne v Sovjetski zvezi.

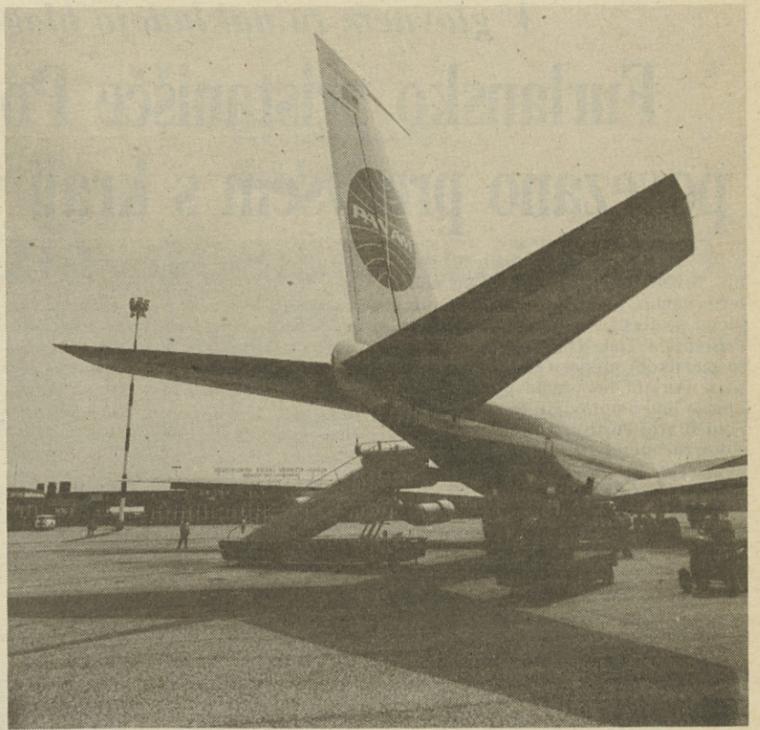
Veliko je prizadevanj za odprtje še novih prog, še zlasti z državami Vzhodne Evrope. Šlo naj bi prvenstveno za proge takoimenovanega tretjega nivoja, ki bi povezovala letališča sosednih dežel. Govora je o povezavah z Madžarsko in Jugoslavijo. Ronke so bile pred leti že povezane z jugoslovanskimi letališči. Nekaj let

je delovala progna Milan-Ronke-Beograd, prav tako pa je zagrebški letalski prevoznik skrbel za progno Ronke-Zagreb.

Precej je tudi čarterskih letal, ki sem pripeljejo potnike iz dežel severne Evrope, ki so poleti namenjeni v obmorske kraje, pozimi pa v gorate predele FJK.

V zadnjem času so povečali tudi trgovske prevoze. Za to gospodarstveniki kažejo precej zanimanja. V prihodnjem nameravajo še bolj razširiti to dejavnost.

Letališke naprave pa bodo še bolj posodobili tudi v vidiku velikega prometa, ki ga bodo imeli čez kako leto ob svetovnem nogometnem prvenstvu, saj bo kar precej tekem v sosednem Vidmu.

**KONZORCIJ ZA LETALIŠČE
FURLANIJE-JULJSKE KRAJINE**
RONKE - RONCHI DEI LEGIONARI - ITALIJA
Tel. (0481) 7731
Telex 460220 CONSAE I

Letališče Ronke sredi prostora Alpe-Jadran in Furlanije-Juljske krajine, obmejne dežele EGS s podonavskimi, balkanskimi in vzhodnimi državami.

KOIMPEX

IMPORT - EXPORT - PREDSTAVNIŠTVA

34016 OPČINE (Trst)
Ul. Nazionale 51

Telefon (040) 211424 - 213992

Telex 460250 KOIMEX I — Telefax (040) 212255

Oprema in stroji za lesno industrijo

34132 TRST

Trg Libertà 3

Tel.: (040) 65577

Telex: 461109 HELTS - I

helvetius

FILIALA:

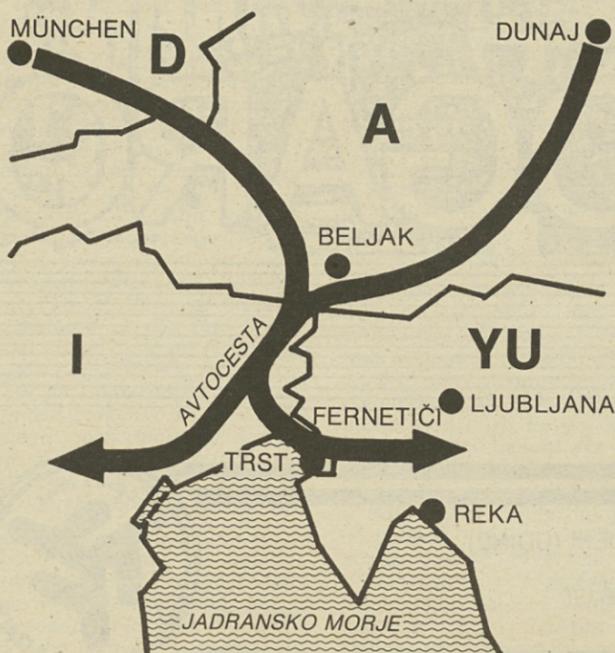
34170 GORICA

Ul. Trieste 160

Tel. (0481) 20982

Gestione Autoporto Ferneti S.p.A.

Sedež: TRST - Ul. Cellini 3 - Tel. 040/213857 - 213766

C. G. R.

D.Z.O.Z.

SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA

UVOZ-IZVOZ

TRST - Ulica Geppa 9

Tel. 69316 - 69558 - 61579 - 69248 - 630089

Telex 460559 - PP 185

Filiala GORICA:

Piazzale Martiri per la Libertà d'Italia 5

V glavnem tu nakladajo blago na ladje

Furlansko pristanišče Porto Nogaro povezano predvsem s kraji v Sredozemlju

V Furlaniji mrgoli manjših ter srednjih tovarniških objektov poleg nekaterih večjih, ki imajo nekako vodilno vlogo, še zlasti v mednarodni trgovini. Pristanišča Trst, Tržič ter Benetke pa so marsikdaj prenasočena. Zaradi tega so si Furlani kar doma poiskali kraj, kjer bi lahko opravljali te posle. Izbrali so si kraj Porto Nogaro, kjer je prostora za operativno veliko, nedaleč od avtoceste, ki povezuje dandanes vse večje kraje v Furlaniji.

Že pred leti je bilo tu pristanišče, ki je služilo tovarnam, ki so zrastle v tamkajšnji industrijski coni. V starem pristanišču imajo 450 metrov operativne obale, v novem pa kar 700. V načrtu imajo, če bo potreba nanesla, gradnjo še novih operativnih obal.

Glavna karakteristika pristanišča Porto Nogaro je v tem, da tu predvsem natovarjajo blago na ladje. V glavnem gre za blago izdelano v furlanskih tovarnah. V letu 1974 so natovorili le 44.342 ton blaga, raztovorili pa 10.213 ton. Višek so dosegli leta 1984, ko so imeli nad pol milijona ton prometa: 381.608 ton blaga so natovorili na ladje, 120.475 ton pa so ga raztovorili na kopno.

V zadnjem času so se številke prometa sicer le približale tistim iz leta 1984, niso jih pa dosegle ali presegle. To tudi zato, ker so v pristanišču gradili nove naprave, ki bodo služile prav blagu, s katerim tu največ manipulirajo. V letošnjem prvem polletju je dospelo 156 ladij, blaga so natovorili ali raztovorili 201.454 ton. V septembru so bila dela za nakladanje ter razkladanje železnih odpadkov končana, zaradi tega že sedaj beležijo porast prometa. Sedaj čutijo izboljšanje tudi zato ker so kar na operativno obalo podaljšali železniško progo. Zaradi tega je možna neposredna operativna vlak-ladja. Poskrbeli so tudi za poglobitev vstopnega kanala v pristanišče od prejšnjih 6,5 na 7,5 metrov.

Za vsa ta dela in za druga, ki so še v teku, je poskrbela Posebna pristaniška agencija, ki jo je ustanovila Videmska trgovinska zbornica. Nakazanega je bilo precej denarja za izgradnjo raznih infrastruktur. Že sedaj beležijo prve pozitivne rezultate.

Furlanski industrijci imajo precej

stikov s trgovci v sredozemskih deželah. Pristanišče Porto Nogaro ima v glavnem poslovne stike prav s pristanišči v Sredozemlju. Na tem področju

se hočejo tudi specializirati. Pomembno je to, da imajo na nekaterih progah redne vožnje, tako da trgovci in špediterji s tem lahko resno računajo.

Izjava inž. Giorgia Tombesija Pomen avtonomnih računov

Zaradi svojega zemljepisnega položaja Trst pozorno sledi sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo in si prizadeva, da bi se to sodelovanje vsestransko razvilo. Nedvomno so v tem okviru izrednega pomena izmenjave po avtonomnih računih. Po Jugoslovanskih restrikcijah prejšnjih dveh let, ki

so bile letos odpravljene, rezultati izmenjav v teh desetih mesecih izkazujejo 80-odstotni poprast v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta.

V absolutnih številkah je bilo uvoženih in izvoženih po avtonomnih računih za 483 milijarde lir blaga. Saldo pa je kljub temu še znatno visok (86 milijard lir lani), kar pomeni, da jugoslovanska podjetja uporabljajo z zamudo v primerjavi z italijanskim uvozom »kredit«, ki ga imajo za uvoz italijanskega blaga.

V tem času so se nadalje spet razširile govornice, da bi jugoslovanska stran želela spet delno zavreti poslovanje po avtonomnih računih, ki naj bi omejeno na 10 odstotkov celotne izmenjave med državama. Te govornice na skrbijo in nas istočasno tudi preseñečajo, saj razvoj uravnoteženih izmenjav koristi obema partnerjema in je v skladu z jugoslovansko težnjo po sa-

naciji gospodarskih težav z uveljavljanjem tržnega gospodarstva. Naj dodam, da se v vsem svetu uveljavljajo tako imenovane izmenjave »counter-trade«. Zdi se mi, da se z avtonomnim računom uresničuje pri nas povsem podoben tok kompenzacijskih poslov, ob tem da je še povsem v skladu z italijansko zakonodajo o trgovanju s tujino.

V odnosih s sosednjima republikama Slovenijo in Hrvaško je vprašanje avtocestnih povezav Razdrtega z Gorico in Trstom zelo aktualno in novice o gradnji teh infrastruktur s pomočjo mešane družbe dokazujejo, da je prevladala logična rešitev, ki je v skladu z interesi obeh držav in ki jo je tržaška trgovinska zbornica nakazala že leta 1985.

Tradicionalno srečanje zbornic Italjug in Jug-Ital je primeren sedež za proučitev problemov in pobud, saj bodo prišla do izraza pričakovanja krajevnih gospodarstvenikov, katerim morata prisluhniti obe vladi. Zdi se mi pa tudi pomembno, da bo letos ob tradicionalnih temah na dnevnem redu tudi sodelovanje v turizmu, kjer se odpirajo znatne perspektive.

Naša trgovinska zbornica bo pozorno sledila delu v Gorici, da se seznanijo s pozitivnimi indikacijami in da nato v okviru svojih pristojnosti podpre ter uresniči tiste pobude, ki so v skladu s harmoničnim razvijanjem tržaškega gospodarstva v okviru obmejnega in mednarodnega sodelovanja ter sodelovanja v sklopu skupnosti Alpe Jadran.

CONTEX s.n.c.

IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

34133 TRST - Ul. del Ronco 3
Tel. (040) 731858 - Tlx 460333

Alpe Adria Alpe Adria Alpe Adria

VECCHIETTI & REVINI srl

Iastnik B. KRAPEŽ & Co.

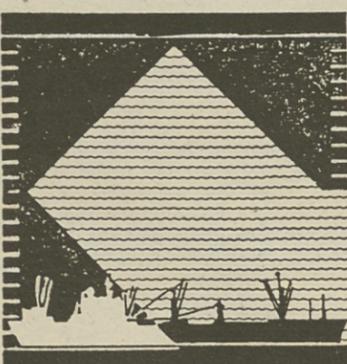
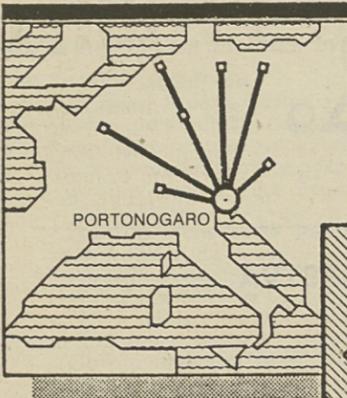
MEDNARODNO ŠPEDITERSKO PODJETJE

VAM NUDI

VSE ŠPEDITERSKE STORITVE - ZAVAROVANJA
SKLADIŠČENJA - PREKOMORSKE POŠILJKE.

ZA TEHNIČNE NASVETE IN NAJBOLJŠO IZBIRO
PREVOZA OBRNITE SE NA NAŠ TARIFNI URAD.

Trst - Ul. Trento 15 - Tel. 68383 - 68386 - Telex 460465

PORTONOGARO

POSEBNA USTANOVA TRGOVINSKE ZBORNICE

Via Pieve 31 - VIDEM (UDINE)
Tel. 0432/25951
Tlx. CFCE UD 450649I
Fax: 503919

Koristno delovanje ob meji

Na goriškem sejmišču
koristni stiki med trgovci

Prireditve zanimajo tudi Jugoslovane

Že od nekdaj so se ljudje srečevali na sejmišču. Največ jih je na sejmu prišlo zato, da bi si tam kupili marsikaj kar v trgovini ni bilo moč kupiti ali je bilo predrago. V starih časih so bili sejmi to kar so danes veleblagovnice, saj si na njih dobil vse kar si si zaželel. Za poslovne ljudi pa je srečanje na sejmu nudilo možnost pridobiti si nova spoznanja, navezati nove trgovske stike, razširiti gospodarsko sodelovanje.

Nekoč so se stiki navezovali kar na ulici ali za gostilniško mizo. Danes se to dela v sejmskih prostorih, v pisarnah, za mizo polno telefonov in kompjuterjev. Tudi dandanes so sejmske prireditve namenjene bodisi širokim plastem prebivalstva kot poslovnim ljudem. Na vsakem sejmu imajo trgovci možnost videti marsikaj novega kar jih bo zanimalo v njihovem poslovanju. Mase kupcev pa na enem samem mestu vidijo to kar bi si sicer ogledali v več specializiranih trgovinah.

V Gorici imamo od nekdaj Andrejev sejmišču, tik pred začetkom zime, prvi ponedeljek v decembru. Pred kakimi dvajsetimi leti je Goriška trgovinska zbornica priredila sejmu Espomego. Nekaj let v zasilnih prostorih v raznih

krajih mesta. Kasneje so zgradili tik ob Soči, v južnem delu mesta, gospodarsko razstavišče. Sejmu Espomego, ki ga prirejajo na pomlad, so v kasnejših letih dodali vrsto specializiranih sejmov. Še zlasti so uspevali sejmi kmetijske mehanizacije, a le dokler je kmetijske stroje bilo lahko uvažati v Jugoslavijo.

Lani je bila ustanovljena Posebna sejmska ustanova, ki skrbi, da so sejmi sedaj bolj urejeni kot v preteklosti. Poleg Espomego imamo na jesen sejma stanovanjske opreme Ambiente ter kmetijski sejmi Agricola. Na pomlad in na jesen prideta na vrsta modna sejma Flashmoda, edina v deželi, ki sta vzbudila izredno zanimanje. Pa še sejmi motorjev in avtomobilov Motor expo racing je tu sredi jeseni. Po novem so sejmi dobro pripravljene, privabljajo desetisoče obiskovalcev (na sejmu avtomobilov jih je letos bilo že sto tisoč).

Precej obiskovalcev prihaja za priložnost v Gorico tudi s sosednega jugoslovanskega območja. Na sejmišču pa sodelujejo tudi jugoslovanski podjetniki, na njih prihaja tudi do koristnih stikov med italijanskimi in jugoslovanskimi poslovnimi.

AZIENDA

ZBORNICA ZA
TRGOVINO
INDUSTRIJO
OBRT
KMETIJSTVOKOLEDAR
SEJMOV

FIERE GORIZIA GORIŠKI SEJMI 1988

Flash MODA

oblačila - obutev - dodatki - modne
revije kolekcij pomlad/poletje 1988
25. - 28. marec

espomego

XVIII. Mednarodni sejem v Gorici
30. april - 8. maj

Flash MODA

Jesen - zima '87
oblačila - obutev - dodatki - modne
revije kolekcij jesen/zima 1988
29. september - 3. oktober

Motor Expó Racing

razstava dirkalnih in turističnih avtomobilov
15. - 23. oktober

Agricola 88

kmetijski in enološki stroji
rastlinjaki - drevesnice - oprema
3. - 8. december

AMB Ambiente

oprema stanovanja in uradov
salon antikvariata
5. - 13. novemberPRIMORJE-EXPORT prednjači pri razvijanju
blagovnih izmenjav in gospodarskega sodelovanja

Gospodarstveniki in poslovni ljudje v Sloveniji in drugod v Jugoslaviji z najrazličnejšimi upi ter predlogi pričakujejo skupno zasedanje Italijansko - jugoslovanske in Jugoslovansko - italijanske trgovinske zbornice, v četrtek 26. in v petek 27. novembra v Gorici. Iz Jugoslavije se bo tega zasedanja udeležilo okrog 300 gospodarstvenikov, zvečine iz podjetij in drugih gospodarskih organizacij, ki trgujejo oziroma sodelujejo z Italijo, ter tistih, ki načrtujejo ali si želijo takšnega sodelovanja. Seveda od tega srečanja, zborovanja gospodarstvenikov iz obeh sosednjih in prijateljskih držav, pričakujejo konkretnih sadov. Takšna pričakovanja so velika predvsem na območjih vzdolž meje.

O tem se pogovarjamo z **Aleksandrom Lovcem**, direktorjem delovne organizacije za zunanjo trgovino PRIMEX v Rožni dolini pri novi Gorici. Zaradi svoje marljivosti in izkušenj ima velik ugled, velja pa tudi za strokovnjaka na področju blagovnih izmenjav oziroma gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo. Ob svojem rednem delu v podjetju upravlja še dolžnosti predsednika Odbora za obmejno gospodarsko sodelovanje pri Medobčinski gospodarski zbornici v Novi Gorici, pa predsednika Interesne skupnosti Slovenije za razvoj obmejnega gospodarskega sodelovanja z Italijo; je pa tudi podpredsednik Sekcije za Italijo pri Gospodarski zbornici Jugoslavije.

Naš sogovornik poudarja, da se blagovne izmenjave ter tudi druge oblike gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo, kljub sedanjim kriznim razmeram in drugim težavam v Jugoslaviji, ugodno razvijajo. Temelj tega sodelovanja je namreč odlična, to

pa so dobri politični odnosi med državama. Vrednost trgovinskih izmenjav med Jugoslavijo in Italijo bo letos dosegla skoraj 2,5 milijard dolarjev, izmenjave pa kažejo težnjo po nadaljnjem porastu oziroma naraščanju. V tem okviru imajo veliko vlogo regionalni sporazumi o blagovnih izmenjavah. Mislimo na tako imenovana tržaški in goriški sporazumi, ki urejata in usmerjata trgovinske izmenjave in gospodarsko sodelovanje med obmejnimi kraji na Primorskem ter posameznimi območji v Furlaniji-Julijski Krajin. Direktor Lovc poudarja, da tudi te izmenjave letos ugodno potekajo in bodo dosegle približno 20 odstotkov od vrednosti celotnih trgovinskih poslov med državama. Takšen obseg in okvir sta določena v resoluciji Jugoslavije za leto 1987. Zaradi ponazoritve navajamo, da je vrednost jugoslovanskega izvoza po Goriškem sporazumu v obdobju od januarja do konca oktobra dosegla 118 milijard lir, uvoza iz Italije pa 91 milijard lir; izvoz po tržaškem sporazumu pa je znašal 280 milijard lir, in uvoz 242 milijard lir.

Blagovne izmenjave ob jugoslovansko-italijanski meji imajo prihodnost, pri čimer spodbujajo tudi gospodarski napredek območij, kjer se trgovanje neposredno izvaja. Pomembno je nadalje razmerje med posli po goriškem in tržaškem sporazumu ter gospodarskimi prizadevanji in uspehi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Zdaj v Jugoslaviji okoli 55 podjetij trguje po obeh sporazumih, v posle pa vključujejo nad 1.500 gospodarskih subjektov oziroma praktično celotno gospodarstvo v državi. Zanimanje za vključevanje v goriški in tržaški sporazum še nadalje narašča, kar je opazno pri sedanjem obnavlja-

nju registracij za izmenjavo ob meji. Toda direktor Lovc opozarja, da je pri dajanju dovoljenj potrebno biti previden in odgovoren. Tisti, ki trguje v okviru goriškega ali tržaškega sporazuma, bi moral imeti ob meji bodisi svojo delovno enoto, ali pa vsaj predstavništvo s tako imenovanimi velikimi pooblastili. Čimveč je namreč podjetij, ki trgujejo, večja je nevarnost neodgovornih posegov in nelojalne konkurence na tržišču. »Že tako opažamo primere nelojalne konkurence in zniževanja prodajnih pogojev na tujih tržiščih,« poudarja naš sogovornik v Rožni dolini pri Novi Gorici.

Na skupnem posvetovanju obeh meddržavnih trgovinskih zbornic v Gorici, bodo predstavniki Primorje-exporta oziroma PRIMEXA dali več predlogov za posodobitev goriškega in tržaškega sporazuma in za odpravo drugih ovir v blagovnih izmenjavah med Jugoslavijo in Italijo. Pri tem bodo izhajali iz jasne poslovne politike in usmeritve ter uspehov,

ki jih dosega ta delovna organizacija. Letošnji rezultati so izjemno ugodni. Tako bo Primorje-export letos doseglo izvoz v vrednosti 110 milijard lir, vrednost uvoza pa bo tudi znašala okrog 110 milijard lir. S tem bo letošnji poslovni načrt presežen za 10 odstotkov, poslovanje pa bo po vrednosti za 40 odstotkov večje od izvoza oziroma uvoza opravljenega v lanskem letu. »Dosegli bomo magično mejo 220 milijard lir in to je zasluga vseh delavcev v PRIMEXU,« izjavlja direktor Aleksander Lovc.

V Primorskem dnevniku sproti in podrobno poročamo o poslovanju in uspehih velike delovne organizacije v Rožni dolini. Tokrat navajamo nekaj novih podatkov in ugotovitev o tem podjetju. PRIMEX sodeluje z nad 2 tisoč podjetij oziroma poslovnimi partnerji v Jugoslaviji in v tujini. Od tega števila je okoli 800 poslovnih partnerjev v Italiji. Upoštevani so seveda tudi slovenski operaterji iz

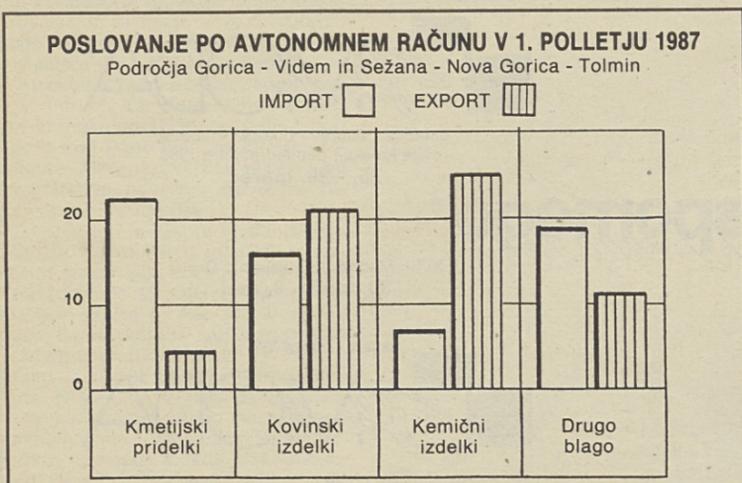
Gorice, Trsta in drugih območij v Furlaniji-Julijski Krajin. PRIMEX je s svojim posredovanjem in delovanjem uspel, da so letos razna podjetja iz Jugoslavije, Italije in iz drugih držav sklenile mnoge kooperacijske pogodbe za proizvodnjo, izvoz in skupne nastope na tržiščih, v skupni vrednosti 75 milijonov dolarjev. To so dolgoročne pogodbe, ki zagotavljajo stabilne in popolne odnose med gospodarskimi operaterji, tako v posameznih primerih tudi skupni inženiring, marketing in podobne oblike skupnega sodelovanja in nastopov na tržiščih.

Na PRIMEX odpade 50 odstotkov prometa po tako imenovanem goriškem avtonomnem računu. Pri izvajanju poslova po tržaškem sporazumu je ta delovna organizacija udeležena v manjšem obsegu; o obsegu in razsežnostih njenega poslovanja pa morda najbolj nazorno in prepričljivo govori podatek, da na Primorje-export v Rožni dolini pri Novi Gorici pride okoli 5 odstotkov od skupne blagovne menjave med Jugoslavijo in Italijo. Posebno skrb v tem podjetju namenja ustanavljanju in razvoju takoimenovanih brezcarinskih trgovin v obmejnih krajih.

Primorje export je v okviru svoje poslovne usmeritve tudi nosilec pripravi in glasnik utemeljenosti ustanovitve carinske cone na Mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba. V Terminalu pri delovni organizaciji na mejnem prehodu so letos pretovorili in pripravili za izvoz nad 100.000 ton blaga in to je občutno več od pričakovanih. Zdej nestrno pričakujejo sklep jugoslovanske vlade o ustanovitvi carinske cone, ki bi prehod v Vrtojbi najbolj ovrednotila.

Podatki o prvem letošnjem polletju

Izreden porast blagovne menjave po avtonomnih računih

Vsa povojna leta se tako na Goriškem kot na drugih obmejnih področjih med Italijo in Jugoslavijo vrši živahna gospodarska dejavnost katere glavni akteriji so trgovska podjetja a sedežem v obmejnem pasu. Ta dejavnost se vrši upoštevajoč zunanjetrgovinske predpise obeh držav, vendar upošteva potrebe obmejne trgovine. Gre za poslovanje v okviru takoi-menovanih avtonomnih kompenzacijskih računov.

Na vsej italijansko-jugoslovanski meji, še posebej pa na področjih, ki sodijo, na italijanski strani v goriško ter videmsko pokrajino, na jugoslovanski pa v občine Nova Gorica, Sežana in Tolmin, se je trgovski promet večal iz leta v leto. Višek je dosegel v letu 1984. Konec tistega leta je jugoslovanska zvezna vlada omejila takšno trgovsko poslovanje. Zaradi tega je bil kasneje tovrsten trgovski promet zmanjšan. Obmejna trgovina na obeh straneh je to zelo občutila. Trgovci v obmejnem pasu pa niso zmogli konkurence večjih zunanjetrgovinskih podjetij iz drugih predelov obeh držav. Kasneje so v Beogradu nekoliko sprostili promet po avtonomnih računih, ukinili nekatere omejitve, pa čeprav ne vseh.

V prvi polovici letošnjega leta je menjava na goriško-videmskem območju spet skokovito narasla, pa čeprav ni še dosegla rekordnih števil zabeleženih v letu 1984.

Po podatkih, ki jih je zbral funkcionar na Goriški trgovinski zbornici Armando Mucchiut, in ki bodo na razpolago udeležencem

skupnega zasedanja mešanih zbornic Italjug in Jugital, je blagovna menjava v prvih šestih mesecih 1987 skupno dosegla 123 milijard lir. Od teh je bilo 64,3 milijard lir v uvozu iz Jugoslavije, 58,7 pa v uvozu v to državo.

Ti podatki so seveda pozitivni in vzpodbudni, vendar pa je treba vedeti, da bo ostalo le pri teh, če ne bo jugoslovanska zvezna vlada spremenila predpisov, ki določajo, da poslovanje po obmejnih sporazumih lahko doseže maksimum 20 odstotkov celotnega italijansko-jugoslovanskega trgovskega poslovanja. Zaradi tega ni upati, da bo trgovsko poslovanje dalo tako ugodne rezultate tudi v drugi polovici leta, kajti v prvem polletju so trgovci izkoristili precejšen del celoletnih možnosti.

V prvem polletju je uvoz v Italijo narasel za 28,4 odstotkov v primerjavi z drugim lanskim polletjem, kar za 49,7 odstotkov v primerjavi s prvo polovico lanskega leta. Izvoz pa je bil v primerjavi z lansko drugo polovico večji za 33,2 odstotka, v primerjavi s prvim lanskim polletjem pa kar za 58,9 odstotkov.

Iz Jugoslavije so uvozili predvsem meso in živino, les, kemične ter kovinske izdelke. V izvoz pa so šli kemični in kovinski izdelki, ki so skupno dosegli kar tri četrtine vsega izvoza.

AVTOPREVOZNIŠTVO

CUNJA R. Eredi s. d. f.

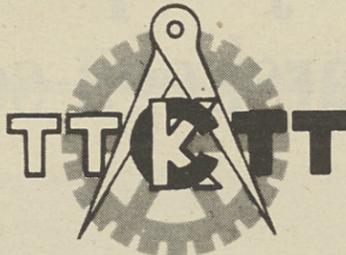
TRST

Prevezemamo vse vrste prevozov za Evropo - Azijo - Severno Afriko

Telex: 460441

Tel. 040/213944

TRŽAŠKI TEHNIČNI KONZORCIJ

Združuje obrtna podjetja - Proizvodnja, uvoz - izvoz izdelkov in polizdelkov kovinomehanike, elektronike, fotolitografije, plastike, navtike in računalništva

POSLUJE PO GENERALNEM IN AVTONOMNEM RAČUNU

TRST - Ulica Machiavelli 14 - Tel. 62736 - Telex 461135

FURLANI trading s. r. l.
UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

EDOARDO FURLANI S. p. a.
KMETIJSKI STROJI VSEH VRST

TRST

Ul. Milano 25 - Tel. 62200-65383/4 - Telex: 460631 FURLAN I

ADRIATRANS

Srl

Zadružna organizacija avtoprevoznikov

KAMIONSKI TERMINAL FERNETIČI
34016 (loc. B23AB23B) Repentabor (Trst)
Tel. (040) 212328 - 213029

ALPEXPORT srl

TRST

Sedež administracije:

Ul. Pindemonte 4
Tel.: (040) 577363 - 575170

Legalni sedež:

Ul. Rossetti 111
Telex: 460371 ALPTS I
Telefax: 577707

Filiala:

Ronke (GO) - Ul. IV. novembra 14

dott. G. d'Onofrio
UNIVERSAL

S.p.A.

IMPORT - EXPORT

Uradi: TRICESIMO (Udine) - Italia
Palazzo Esposizioni Morena - Tel. (0432) 852082
Telex n. 450167 Donofrio - Udine
Telex n. 450862

Filiala: GORIZIA
Via Paternolli, 11 - Tel. (0481) 34157

Filiala: TRIESTE
Via Roma, 15 - Tel. (040) 65633

Filiala: MONTENERO DI BISACCIA (CB)
Via Frentana - Tel. (0875) 96238

Nerjaveča jekla - hladno in toplo valjena jekla
Magnetne pločevine
Kemični in plastični proizvodi

Kmetijski proizvodi
Komponente za elektromehaniko
Naftni proizvodi
Cinkane in inox cevi

OSCAR DELL'EXPORT 1970

- Kvalitetni program vrhunske italijanske tehnologije in opreme ter repromateriali za pohištveno industrijo.
- Specializirana servisna služba.
- Sodelovanje na področju strojegradnje v isti branži.
- Dobava strojne opreme in repromaterialov za industrijo na splošno.

TRAD TRIESTE

Trst - Ul. Cicerone 8 - Tel. 68812 - 69489 - 630336
Telegram: TRAD TRIESTE - Telex: 460187 TRADEX

GRADBENO PODJETJE
IMPORT - EXPORT

SIMEK S. p. A.

GORICA - Ul. Montesanto 105 - Tel. (0481) 32948/49

utrinki iz preteklosti

boris kuret

Tatvina »v imenu zakona«

V II. nadstopju hiše št. 10 v ulici del Farneto stanuje gospa Fanny udova Del Moro. Njeno stanovanje sestoji iz kuhinje in dveh sob. Gospa živi popolnoma sama. Njen pokojni soprog je bil premožen trgovec in je vdovi zapustil ob svoji smrti precejšnje premoženje. Del tega premoženja je v vrednostnih papirjih, katere gospa drži doma v wertliemski blagajni. V tej blagajni je gospa hranila tudi razne druge dragocenosti in denar, kar ga je imela doma.

Predvčerajšnjim v jutro okolu 5. ure, je gospa, ki navadno vstaja jako rano, slišala trkati na vrata svojega stanovanja. Misleča, da se je morda kdo zmotil, ni šla takoj odpirati; ko se je pa trkanje kmalu zopet ponovilo, je šla k vratom ter vprašala kdo da je.

— V imenu zakona, odprite! — se je oglasil nekdo onkraj vrat. Gospa ni hotela takoj odpreti ter je protestovala, da je to najbrž pomota, ker ona da nima ničesar opraviti se — zakonom. Ali oni glas je oblastno ponovil:

— V imenu zakona, odprite! Saj ste vi gospa vdova Del Moro in torej ni nikake pomote. Jaz sem policijski komisar!

In človek, ki je tako govoril, je ob enem zarožljaj se sabljo ob vrata, da gospo s tem še bolj prepriča, da je res policijski komisar. Gospa se, seveda, ni mogla več upirati. Pogledala je najprej pri le priprih vratih in videla je res policijskega komisarja v popolni uniformi, a poleg njega še tri druge osebe.

Komisar je, vstopivši, prosil gospo, naj oprostite, da jo nadlegujejo ob tistih urah. — Oprostite — dejal je — ali mi moramo vršiti našo dolžnost! — Predstavil je na to gospej enega svojih treh spremljevalcev, rekši, da je isti vodja pisarne notarja Piccolija. Povedal jej je še, da je potom tega notarja vložena proti njej neka tožba in da je on — komisar — dobil od svojih viših neljubo povelje izvršiti v njenem stanovanju neko zaplenbo.

Gospa je protestovala, čemu in zakaj da je ta zaplenba, ko pa ona ne dolguje nikomur niti vinarja. — Ali komisar jo je znal pregovoriti. On in še par njegovih spremljevalcev so vstopili v stanovanje; četrtemu je pa komisar velel:

— Vi, Kobau, ostanite tu na vratih in zabranite vsakomur v stanovanje, kakor tudi iz stanovanja. Prišedi do blagajne, ki se nahaja na hodniku, je komisar ukazal gospej, naj isto odpre. Gospa se mu je skušala upreti in je ogorčeno protestirala, da nima ničeve pravice brskati po njeni blagajni. A komisar jo je kmalu potolažil:

— Gospa — jej je dejal — meni je žal, da vas moram nadlegovati. Pomislite: radi te stvari sem moral vstati že ob 4. uri zjutraj. Ali moja dolžnost moram pa vendar vršiti. Vam je tudi gotovo dobro znano, da so vsi prosti proti ukazu, izdanem od oblasti, popolnoma brezvspešni. Torej: v imenu za-

kona, odprite blagajno. Sicer pa bomo vršili preiskavo in eventualno zaplenbo v vaši prisotnosti.

Gospa se je udala in odprla blagajno, a komisar je velel onemu, ki ga je bil predstavil kakor vodjo notarjeve pisarne, naj sede in se pripravi, da bo sestavil zapisnik o najdenih stvareh. On je sedel, vzel iz žepa papir in svinčnik, a komisar je začel jemati iz blagajne razne dragocenosti. Ob enem, kakor je dragocene predmete jemal iz blagajne, je pa pisarju narekoval na zapisnik. Vzel je tako iz blagajne 6 srebrnih žlic, 2 srebrni zajemalki, 6 srebrnih nožev, eno zlato zapestnico z dragimi kamni, en zlat prstan z jako lepimo briljanti (vreden preko 1000 kron) in še dva druga zlata prstana z dragimi kamni. V neki škatli je bilo v blagajni 35 kron denarja. Komisar je stresel denar iz škatlje, ga preštel in dal svoto na zapisnik. V glavnem oddelku blagajne so bili shranjeni razni vrednostni papirji. Komisar jih je pregledal, a potem je izjavil: — To ni za nas! — Žvezel je na to vse najdene reči skupaj ter jih izročil onemu svojih spremljevalcev, ki je do tedaj le nemo gledal vso operacijo.

Na to je komisar preiskal še obe sobi. V eni je našel v nekei omari eno zlato uro in dve zlati vrtalni verižici, katere je dal tudi zabeležiti v zapisnik. Preiskava je nadaljevala še kake pol ure, a ko je komisar uvidel, da ne najde ničesar več, se je pripravil za odhod. Prej pa so še vsi trije spili kozarec neke okrepčevalne »pijave«, katere so našli buteljko na neki mizi.

— No, gospa, mi vas še enkrat prosimo, da nam oprostite, če smo vas nadlegovali, in vas rešimo naše nadležne prisotnosti. Vi Kobau, — je dejal, obrnivši se k onemu, ki je stražil na vratih, — vi pojdite po izvoščeka. Rekel je gospej, naj pride ob 11. uri pred poludne na policijo, kjer da se bo stvar končno rešila. Onemu, ki je pisal zapisnik, je pa velel, naj napiše gospej listek, s katerim se bo lahko predstavila na policiji. In oni je res napisal listek: »Policijsko ravnanje, drugo nadstopje, IV. sekcija« in ga izročil gospej. V tem pa se je vrnil »Kobau« in povedal, da izvošček že čaka.

Bila 6. ura in trideset, ko je ta »komisija« odšla. Ob 11. uri predpoludne točno je bila gospa Del Moro že na policiji, da bi tam izvedela kaj več, čemu so jej zaplenili njene dragocenosti. A na policiji so vedeli še mnogo manje nego ona, kajti niso vedeli sploh ničesar. Telefonirali so pisarni notarja Piccolija, a tudi tam niso vedeli ničesar. Bilo je tedaj jasno, da so bili komisar in njegovi trije spremljevalci štirje prekanjeni tatovi. Gospa Del Moro trpi kajhvi 5000 kron škode. Sicer je ona zavarovana proti tatvini z ulomom, ali kaj jej pomaga, ko pa ni bilo nikakega uloma, marveč je ona sama odprla tatovom stanovanje in blagajno in jim tudi — akoravno proti volji — dovolila, da so odnesli seboj ukradene predmete.

Edinost, z dne 20. 4. 1905

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Ela Zupančič o posvojitvi otrok

Posvojen otrok, zaželen in ljubljen: tak je naslov knjige, ki je ravnokar izšla pri Cankarjevi založbi in jo je napisala upokojena socialna delavka Ela Zupančič.

Delo je izredno dragocen prispevek za strokovne delavce, pa tudi za posvojitelje, saj iz njega vseskozi govori skoraj dvajsetletna osebna izkušnja.

V svojem predgovoru pravi avtorica, da lahko uspešno svojega dela vidiš šele takrat, ko je zrasla ena generacija posvojenih otrok. To je sama doživela in ugotovila, da je posvojitve najpomembnejša in najboljša oblika zaščite otroka, ki iz kakršnihkoli vzrokov ne more živeti s svojimi roditelji.

Od marca do novembra leta 1984 je Ela Zupančič z velikim prizadevanjem, saj se je morala z vsako družino posebej prej dogovoriti za sestanek in obiskom posvetiti tudi sobote in nedelje, obiskala 200 posvojiteljskih družin, ki so imele nad sedem let starega otroka.

Kot sama pravi, izhajajo teoretična načela iz pravice slehernega otroka do družine. »Do sedaj niso šli v posvojitve tisti otroci, pri katerih je bilo ugotovljeno, da se duševno ne bodo normalno razvijali, ali pa so bili huje telesno prizadeti. Dokler je v državi še dovolj zdravih otrok za posvojitve, ni pričakovati, da bi se ljudje odločali za duševno ali telesno prizadete otroke. Ko pa zdravi otrok ne bo več dovolj, se bodo tisti, ki imajo res nepremagljivo željo po starševstvu, odločali tudi za prizadete otroke. Takšne so izkušnje razvitejših zahodnoevropskih držav.«

Čeprav je s stališča posvojitve najprimernejše starosti dojenček ali predšolski otrok, so lahko otroci v Jugoslaviji posvojeni do njihove polnoletnosti.

Avtorica se v tem delu dotakne globokih problemov, ki nastajajo ob posvojitvi. Med njimi tudi problema mater, ki so na začasnem delu v tujini in ki bi rade svoje otroke dale v posvojitve. Ti otroci so sicer Slovenci ali Jugoslavlani, zaradi slabe organizacije in dolgotrajnih postopkov v domovini pa gredo taki otroci v posvojitve tujim družinam in so »za nas izgubljeni«.

Čeprav imajo pri posvojitvah prednost zakonski pari, lahko otroke posvojijo tudi samske ženske. Starost posvojiteljev je pomembna. Praviloma naj bi dojenčka posvojili starši, katerih starost ne presega 40 let. Zakonski pari v starosti okrog 50 let naj bi posvojili predšolskega otroka, starejši pa šolskega. Le izjemoma naj bi otroke posvajevali zakonci, ki so stari nad 55 let.

Vsekakor je osnova za uresničitev posvojitve trdna zakonska zveza. Posvojitve sama ne sme biti tabu. Okolje mora vedeti zanj in otrok tudi. Zanj je najprimernejše, če mu povemo, da je po-

svojen, do tretjega leta starosti. Sicer tedaj še ne razume zapletenih družinskih odnosov, ima pa zelo razvit čut za varnost in ljubljenost. Pomembno je tudi, da sliši to od svojih novih staršev in ne od drugih ljudi. Tako nadaljuje avtorica z opisom vsega, kar je v zvezi s posvojitvijo najpomembnejše. Prepričana je, da je predpogoj za uspešnost zaupanje med posvojitelji in strokovno socialno službo.

Zupančičeva oriše nato rezultate svoje raziskave. Analizira podatke o posvojiteljih, o samskih posvojiteljih, o posvojenih otrocih. Poglobi se v situacije razvezanih posvojiteljskih družin, v razvezo posvojitve, ki je bila v določenih pogojih možna, daje napotke za strokovno delo, za skupinsko obravnavo.

Ob koncu knjige naniza avtorica še vrsto predlogov, ki izhajajo iz njene dolgoletne prakse. Predvsem je otrok za posvojitev zelo malo, želja po posvojitvi pa veliko. Za uspešno delo je zato po njenem mnenju potrebno veliko sodelovanje med strokovnimi službami oziroma ustanovitve enotnega središča za posvojitve, ki bi zbiralo vse podatke o posvojenih in posvojiteljih.

Zupančičeva se zavzema tudi za odpravo člena, ki v jugoslovanski zakonodaji sicer določa, da je potreben rok enega leta pred dokončno odločitvijo o posvojitvi, vendar ne pojasnjuje čemu je potreben ta rok. Avtorica predlaga, da bi se ta člen spremenil. Izjava roditeljev o posvojitvi naj bi bila dokončna in nepreklicna, čas od izjave do odločitve o posvojitvi pa naj bi pristojni organ določil pri vsakem primeru posebej. Za najdenčke in otroke, pri katerih ne vemo za bivaličev njihovih roditeljev, naj bi se rok za posvojitve skrajšal na pol leta.

Razmeram našega časa pa ustreza ugotovitev, da bi lahko otroke posvojili tudi osebi, ki sicer nista zakonca, vendar živita v dalj časa trajajoči zakonski skupnosti.

Se posebej za nas pa je izredno zanimiv predlog, ki pravi, naj bi bili zamejski Slovenci v pravici do posvojitve izenačeni z jugoslovanskimi državljani, kajti to je edina možnost, da dobijo otroka. Zakon namreč za sedaj omejuje pravice tujih državljanov pri posvojitvi jugoslovanskih otrok.

Odborniki Sklada Mitja Čuk se najtopleje zahvaljujejo ansamblu Lojzeta Furlana za nezainteresirani nastop na nedeljskem Zabavnem večeru. Posebna zahvala gre tudi openski Hranilnici in posojilnici ter tržaškimi in openskim gostincem in trgovcem, ki so za to priložnost prispevali nagrade.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina	8.00 Inf. odd.: Prva izdaja	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z umetnostmi	9.25 TV mozaik. Šolska TV: umetnostna zgodovina - Stili in obdobja; glasbena vzgoja - Janez Bitenc	13.30 šport: SP v smučanju, ženski superveleslalom (iz Sestrièresa)
9.35 Nadaljevanka: Cara detective	9.00 Nanizanka: Cuore e batticuore	14.00 Mladinska oddaja: Jeans 2	10.25 Sport: SP v smučanju, ženski superveleslalom (prenos iz Sestrièresa)	14.15 TVD Novice
10.25 Šport: SP v smučanju, ženski superveleslalom (prenos iz Sestrièresa)	10.00 Rubrika: V prijetnem počutju	15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole	11.30 Matineja. Film: Junaki Divjega zahoda (kom., ZDA 1975, r. Howard Zieff, i. Jeff Bridges, Blythe Danner, Andy Griffith)	14.20 Nadaljevanka: Veronica
11.30 Nad.: La valle dei pioppi	11.05 Inf. odd.: Otroški laboratorij	16.00 Športna rubrika: Fuoricampo	15.45 Videostрани	15.15 Nadaljevanka: Jane Eire (3. del)
12.00 Dnevnik - kratke vesti	11.30 Kviz: Paroliamo	17.30 Športni dnevnik: Derby	16.55 Sport: SP v smučanju, ženski superveleslalom (prenos iz Sestrièresa)	16.15 Otroški spored
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?	11.55 Variete: Mezzogiorno è...	17.45 Dokumentarec: Geo	17.25 Mladinska oddaja: Miško poleno	18.00 Nadaljevanka: Mamma Vittoria
13.30 Dnevnik	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	18.30 Nanizanka: La famiglia Brady	18.00 Pisma iz TV klobuka	19.00 Odprta meja
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet	13.40 Nadaljevanka: Quando si ama	19.00 Dnevnik	18.25 Aktualno: Petrošniška porota	
15.00 Kulturni tednik: Primmissima	14.35 Šport: SP v smučanju, ženski superveleslalom (prenos iz Sestrièresa)	20.05 Dokumentarec: Obletnice - Gospod Goethe, pesnik in naturalist, potuje v Messino (1. del)	18.45 Risanka	
15.30 Rubrika: Italijanska kronika	15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.	20.30 Aktualno: Moravia, 79 piů 1	19.00 Obzornik	
16.00 Otr. oddaja: Zecchino d'oro	16.00 Nanizanka: Lassie	21.30 Film: I miei problemi con le donne (kom., ZDA 1984, r. Blake Edwards, i. Burt Reynolds, Julie Andrews, Kim Basinger, 1. del)	19.25 Vreme in dnevnik	
18.00 Dnevnik - kratke vesti	16.30 Kviz: Farfadè	22.25 Dnevnik - nocoj, nato 2. del filma I miei problemi con le donne	20.05 Tednik	
18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani	17.00 Dnevnik - kratke vesti	23.25 Filmske novosti	21.10 Nad.: Gösta Berling (4. del)	
20.00 Dnevnik	17.05 Rubrika: Il piacere di vivere	23.30 Dokumentarec: La macchina del tempo	22.10 Dnevnik	
20.30 Fantastični večer, vmes film L'uomo più forte del mondo (kom., ZDA 1975, r. Vincent McEveety, i. Kurt Russell, Joe Flynn)	18.05 Nanizanka: Lui, lei e gli altri	0.15 Dnevnik - zadnje vesti	22.25 Aktualno: Manjšine - bogastvo Evrope, Dolina mojega (ne)mira (pon. 6. dela)	
22.35 Dnevnik	18.30 Dnevnik - športne vesti	0.30 Deželne vesti		
22.45 Aktualno: Predstavitev filma Tango blu	18.45 Nanizanka: Miami Vice			
23.00 Koncert: Riccardo Muti dirigira Berliozovo Fantastično simfonijo	19.45 Vreme, dnevnik in športne vesti			
24.00 Dnevnik - zadnje vesti	20.30 Nadaljevanka: L'isola del tesoro			
	22.10 Dnevnik - nocoj			
	22.25 Glasbena oddaja: D.O.C.			
	23.25 Športna rubrika: Eurogol			
	23.40 Dnevnik - zadnje vesti			
	23.55 Film: La bionda esplosiva (kom., ZDA 1957, r. Frank Tashlin)			

CANALE 5	TELEFRUOLI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija	13.00 Medicinska rubrika: Zdravstvo danes	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Almanah; 9.00 V znamenju RK; 9.20 Almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Svet, v katerem živimo (1. del); 12.00 Duško Jelinčič: Odhajanja; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Na goriškem valu; 14.50 Skice; 15.00 Bralni roman: Pod svobodnim soncem (44. nad.); 15.10 Zbornik (2. del); 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.10 Komorni zbor Canticum iz Szegeda (Madžarska); 18.00 Četrtekova srečanja: Begunci s soške fronte; 18.30 Glasbene skice.	13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Poročila in pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji, zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Črna na belem; 17.35 Aktualno; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.30 S pesmijo in vižo od pokrajine do pokrajine.
7.22 Risanke	13.30 Nad.: Amor gitano		
8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori	14.30 Risanke		
9.30 Nanizanka: General Hospital	15.30 Drazba		
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito	16.00 Glas. odd.: Music box		
13.30 Nad.: Sentieri	17.45 Italijanske pripovedi		
14.30 Kviz: Fantasia	19.00 Dnevnik		
15.00 Film: Il frutto del peccato (kom., ZDA 1958, r. Helmut Kautner, i. John Saxon)	19.30 Dan za dnem		
17.00 Nanizanka: Alice	20.00 Rubrika: Lepa Italija		
17.30 Kviz: Doppio Slalom	20.30 Variete: Buinessere Friul		
18.00 Variete: Ciao Enrico	22.30 Dnevnik		
18.10 Nanizanka: Il mio amico Webster	23.00 Dan za dnem		
20.00 Kviza: Tra moglie e marito, 20.30 Telemike	23.30 Drazba		
23.15 Variete: Maurizio Costanzo show - Night	0.30 Informativna oddaja: News dal mondo		
0.30 Filmska rubrika: Première			
0.40 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.40 Bonanza			

RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEQUATTRO
8.30 Nanizanka: La grande vallata	8.30 Nan.: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.20	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi
9.15 Film: Spionaggio a Gibilterra (krim., Fr.,-It.		

Množičen odziv na splošno stavko Osrednja manifestacija v Trziču

Delavci in uslužbenci v goriški pokrajini so se v velikem številu odzvali vsedravnim splošni stavki proti krčenju javnih izdatkov in proti nameravanim omejitvam in klesčenju, ki se napoveduje z novim finančnim zakonom. Kljub neusmiljenemu vremenu in gostemu dežju se je na Trgu republike v Trziču, včeraj sredi dopoldneva zbrala velika množica stavkajočih. Na zborovanju je govoril, v imenu vseh treh sindikalnih zvez, Flavio Snidero, pokrajinski tajnik sindikalne zveze UIL. "Stavka ni nepomembna ali brez vsebine, kakor skušajo namenoma prikazati v določenih krogih," je posebej naglasil govornik, ki se je zaustavil predvsem ob vprašanjih splošnega gospodarskega položaja. Gre za načrt vlade, ki povzroča globoko zaskrblje-

nost zlasti pri manj premožnih slojih prebivalstva in ki bo v primeru če bo vlada uveljavila namero, znatno vplival na nadaljnjo rast števila nezaposlenih, na poglobljanje razkoraka med družbenimi sloji itd. Snidero je kritiziral nesmotrno krčenje javnih izdatkov, ki ga namerava izvesti vlada. Tako ukrepanje bo predvsem prizadelo gospodarstvo Furlanije-Juljske krajine in še zlasti Trziško gospodarstvo, oziroma nosilno dejavnost na tem območju, to je ladjedelništvo. Snidero je tudi kritiziral tiste kroge, ki trdijo, da so zahteve po pospešitvi industrializacije nerealne, ker da stopamo že v dobo postindustrialne družbe. Kako si moremo zamišljati, da se bodo težka vprašanja brezposelnosti

(zlasti med mladimi) rešila kaj kmalu, ko sploh nismo uspeli zaključiti postopka industrializacije, ko stopnja brezposelnosti še zmeraj dosega zelo visoko številko 12 odstotkov.

Poleg problemov splošnega pomena, kakor recimo zmanjšanje davčnega bremena, je govornik opozoril na nesprejemljivo zadržanje vlade tudi v odnosu na specifično problematiko Goriške in krajev ob meji nasploh. Tako v finančnem zakonu recimo ni kritja za goriško prosto cono, bila so znižana sredstva za razvoj obmejnih področij itd.

Poseben poudarek je namenil nevarnim družbenim pojavom, usmerjenim v razbijanje za omikano in urejeno družbo prepotrebne solidarnosti. Snidero je govoril tudi o organizacijskih zadevah, o vprašanju reprezentativnosti sindikata in o drugih težavah, ki zavirajo, ne pa onemogočajo, dejavnost sindikalnih zvez. Včerajšnja vsedravnna stavka je bila pomembna preizkušnja tudi glede teh aspektov in je bila nasplošno pozitivna. Delavci in uslužbenci na Goriškem so včeraj, prav glede tega dokazali izredno zrelost in solidarnost.

Stavka je posebej v industrijskem sektorju povsem uspela, nekoliko manj na področju javne uprave in drugih dejavnosti. V zelo velikem številu so se odzvali dijaki višjih srednjih šol, tudi slovenskih, medtem ko so profesorji in učitelji, kot kaže, tokrat zatajili. Dijaki liceja Primož Trubar, (na tej šoli so stavkali vsi dijaki, razen enega) so v zvezi z včerajšnjo manifestacijo izjavili, da stavkajo tudi zaradi tega, ker je vlada črtala postavko v korist slovenske manjšine.

Film Malcom v Kulturnem domu

Nezadržna komedija o iznajdljivem mehaniku

V okviru sezone Gorica kinema bo Kinoateljce nocoj ob 20.30 predvajal film Malcom. Prvotno je bil na sporedu nemški film 40 kv. metrov Nemčije, vendar so ga morali nadomestiti zaradi nepričakovane odpovedi s strani distributerja.

Ni pa rečeno, da je vsak zaplet nujno zlo. Z zamenjavo bodo tako imeli nocoj gledalci možnost vpogleda na avstralsko kinematografijo, ki si je v zadnjih letih izborila svetovni ugled z vrsto res zanimivih filmov. Film Malcom režiserke Nadie Tass so prikazali na Festivalu v Benetkah lani. Gre za prefinjeno komedijo, pri kateri je komičnost osredotočena predvsem na nepredvidljivih situacijah.

Glavni junak je 30-letni izredno nadarjen mehanik, zaposlen pri vzdrževanju tramvajev v Melbournu. Nekoga dne "izumi" enosedezni tramvaj

in se z njim pelje po mestu. S tem se prične njegova nesreča: izgubi službo, prisiljen je vzeti k sebi sestanovaleca, ki pa je nevaren kriminallec. Z njim in njegovo "vročo" prijateljico se vplete v vrsto enkratnih, toda nesrečnih ropov. Tehnika ropov temelji na izkoriščanju neverjetne iznajdljivosti mehanika Malcoma. Komičnost se stopnjuje vse do ropa, ki bi moral biti največji v zadnjem desetletju...

Ob pristni zabavi želi film posredovati tudi sporočilo. »Hotela sem povedati,« pravi režiserka, »da tudi emarginirani lahko dosežejo srečo in dajo svoj prispevek družbi: treba jim je le ponuditi možnost, da se izkažejo.«

V Novi Gorici

Levstikov večer ob 100-letnici

Goriška knjižnica Franceta Bevka prireja nocoj ob 19. uri v oddelku za mladino in odrasle v Ul. Gradnikove brigade v Novi Gorici literarni večer in razstavo knjig v počastitev 100-letnice smrti Frana Levstika. Sodelujeta Dimitrij Rupel, ki bo govoril na temo Levstik in politika, in Aleksander Zorn, ki bo spregovoril o Levstikovem življenju in literarnem programu.

V Solkanu razstava o soški fronti

V razstavnih prostorih v Solkanu, Pod vinogradi 2, bodo danes ob 13. uri odprli razstavo Podobe soške fronte 1915-1917, ki jo je pripravil Goriški muzej. Slavnostni govornik ob odprtju bo predsednik skupščine Kulturne skupnosti Slovenije Sergij Pelhan.

vabi

na gostovanje plesne skupine

KAZINA

iz Ljubljane

Jutri ob 20.30 v telovadnici Kulturnega doma. Prikaz klasičnih in modernih plesov.

Dijaki včeraj stavkali šolniki pa ne

Goriški dijaki, slovenski in italijanski, so se včeraj pridružili delavcem, in sodelovali v vsedravnih stavki, ki jo je oklicala vsedravnna sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL. Na treh slovenskih višjih srednjih šolah so dijaki stavkali skoro stodontno, na eni pa jih je večina ostala v šolskem poslopu. Čisto drugače je bilo z učnim in neučnim osebjem. Razen enega profesorja ni stavkal nihče, neučno osebje pa je vse bilo na svojem mestu. Tak je bil položaj na višjih šolah. Na nižjih in osnovnih pa smo zabeležili še nekaj stavkajočih med učnim in neučnim osebjem.

Slovenski šolski sindikat je namreč prepustil svobodno izbiro članom. Res, da nekaterim iz principa sploh ni bilo do stavke. Drugi pa so se izgovarjali vsak po svoje. Najpogostejši izgovor je bil: saj stavka ne bo pomagala k reševanju vprašanj, zaradi katerih je bila oklicana. Vsak komentar bi bil najbrž odveč, ko ne bi bili vedeli, da so se nekateri slovenski sindikalisti pred kakim mesecem ogrevali za razne Cobase. Med dijaki pa so včeraj že krožile posebne posrečene inačice naslovov nekaterih naših društev.

Predlog KPI na pokrajini

Ustanovitev konzulte za vprašanja slovenske narodnostne skupnosti

Komunistična svetovalska skupina v pokrajinskem svetu ponovno predlaga ustanovitev konzulte za vprašanja slovenske narodnostne skupnosti. Tak predlog, ki ni nov in ki doslej ni naletel na ustrezno razumevanje, je na torkovi seji predstavila svetovalka Aleksandra Devetak, ki je v daljšem posegu opozorila tudi na vrsto drugih vprašanj sožitja in sodelovanja.

Devetakova se je uvodoma zahvalila za solidarnost, ki jo je ob nedavnem dogodku v Podgori izrekel predsednik pokrajine, kakor tudi predstavniki drugih ustanov in organizacij, ki so odločno obsodili izpade nasilja in početje določenih krogov, ki bi radi zaustavili čas.

Ni nam do tega, da bi se posebej zaustavljali pri klavnem dogodku, je pojasnila Devetakova. Vendar je to opozorilo in vzpodbuda, da moramo narediti več, mnogo več, za graditev in utrjevanje kulture sožitja. Ni dovolj, da ob vsaki priložnosti poudarjamo bogastvo in pomen prisotnosti prepletanja različnih kultur in narodnosti, če tega v praksi potem dejansko ne uspejo narediti. Devetakova je omenila ob tem vlogo in pomanjkljivosti šole, oziroma vzgojnega sistema kot takega. Včasih so krive tudi ustanove,

ki zamujajo priložnosti. Tako recimo je Pokrajina v zadnjem času zamudila kar nekaj možnosti: od primerne obeležitve obletnice Trubarja, Gregorčiča, Tume.

Devetakova je na isti, torkovi seji predstavila tudi dokument o potrebi ureditve kopice vprašanj v zvezi z zavodom Einaudi v Starancanu.

Sicer je bila torkova seja bogata na interpelacijah in raznih predlogih. Miševac Cosma je spet opozoril na nujnost da se Pokrajina v prvi vrsti zavzame za obnovitev zakona o prosti coni, komunist Cipolloni je predstavil resolucijo v zvezi z zaskrbljujočim položajem pokrajinskega konzorcija za rehabilitacijo. Jože Cej se je v imenu socialistične skupine zahvalil za solidarnost v zvezi z dogodki v Podgori, nato pa predstavil interpelacijo (podpisala jo je tudi svetovalka Mofferdinova) glede deželnega načrta o upepeljevalnikih in o nujnosti, da Pokrajina spet sprejme pobudo za revizijo tega vprašanja. Komunist Poletto je obširneje govoril o vprašanju proste cone, uvodoma pa se spomnil pred nedavnim umrlega Joža Vilfana.

V razpravo so posegli še nekateri drugi svetovalci.

Tudi letos zabeležen uspeh na zborovski reviji Cecilijanka

Nastopi pevskih zborov vedno vlečejo. To je tudi letos dokazala Cecilijanka, revija pevskih zborov, ki jo vsako leto v tem času prireja Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici. Na odru Katoliškega doma je v soboto zvečer ter nedeljo popoldne nastopilo več zborov iz naše dežele, iz Slovenije ter Koroške. V nedeljo so se zastopni-

ki ZSKP spomnili tudi dan prej umrlega Viktorja Prašnika, ki je dolgo vrsto let bil med najbolj aktivnimi voditelji zveze ter tudi katoliških prosvetnih društev v mestu. Cecilijanka je torej tudi letos imela velik odziv publike, ki je po obeh koncertih iz dvorane odhajala zadovoljna.

Pred preklicem odpustov v Cotonificio Triestino

Upravni svet podgorske tekstilne tovarne — Cotonificio Triestino — je izrazil pripravljenost, da prekliche odšolovna pisma za 250 delavcev, ki so danes na plačilnem spisku in ki bi bili, po 7. februarja prihodnjega leta, dejansko na cesti. Tako stališče se je oblikovalo na sestanku za katerega je dal pobudo deželni odbornik Brancati in ki so se ga udeležili predstavniki tovarne, sindikatov, Trgovinske zbornice, deželne družbe Friulialis. Pogoj za umik odpustov je, da se v zelo kratkem roku najde stvarna rešitev, ki naj po eni strani omogoči podaljšanje dopolnilne blagajne, po drugi strani pa omogoči realizacijo novih gospodarskih pobud in s tem odprtje novih delovnih mest prav na območju bivše tovarne. Tako možnost predstavlja lotizijski poseg goriške občine, finančna sredstva pa naj bi zagotovila Trgovinska zbornica, oziroma Goriški sklad.

Zdi se, da je tak poseg izvedljiv in tudi v zelo kratkem času. Kakor izhaja iz tiskovnega sporočila Dezele, bo v prihodnjih dneh nov sestanek, kjer bodo podrobno preučili predvsem tehnične aspekte zadeve.

Vprašanje financiranja specifičnega posega, ki naj prepreči kolektivni odpust delavcev nekdanje tovarne, je bilo na dnevnem redu sinočne seje razširjenega odbora Trgovinske zbornice, ki, kakor znano, upravlja Goriški sklad. Iz sklada naj bi Goriški občini

nakazali milijardo lir za izvedbo lotizijskega načrta.

Knjiga o Goriški

V goriškem pokrajinskem muzeju v Palači Attems bodo danes ob 17.30 predstavili knjigo o Goriški pokrajini, ki so jo izdali ob razstavi o naših krajih, ki je pred kratkim bila v Švici. Knjigo je pokrajinska uprava izdala v sodelovanju z Ente Friuli nel Mondo in Fogolar Furlan iz St. Gallena.

Precej škode na Goriškem ob valu slabega vremena

Val slabega vremena z obilico padavin v nižini in s sneženjem v višjih predelih, je povzročil tudi na Goriškem precej škode. Zračni vrtnec je v terek zvečer deloma odkril streho hiše v Marianu, v Ulici Dante. Približno ob isti uri so gasilci poohiteli na pomoč tudi v Krmin, kjer je orkanski veter, zrušil železno ogrodje na pročelju neke hiše v Dreveredu Venezia Giulia. Na srečo se je ogrodje zrušilo v trenutku, ko ni bilo nikogar na cesti, ki pa so jo morali za približno eno uro zapreti za promet.

Močno deževje z bliskanjem in gremenjem je v terek zvečer prizadelo tudi obalno območje. V Gradežu in tudi v nekaterih drugih krajih ob morju so imeli precej težav zaradi izredne plime. Voda je zalila zlasti stari del mesta. Zaradi obilice padavin so vodni tokovi na Goriškem včeraj močno narasli, neposredne nevarnosti obsežnejših poplav zaenkrat ni.

Spolzke ceste so povzročile vrsto prometnih nesreč. V terek je bilo sedem ranjenih. V Ul. Aquileia je avto zbil 76-letnega Rodolfa Giulianija iz Trsta, ki je s 34-letno hčerko Liviano šel čez cesto. Upokojenec si je zlomil ramo in se bo zdravil dober mesec dni, hčerka pa bo okrevala v petih dneh.

Trideset dni se bo zdravil 38-letni Franco Terpin iz Morara, ki se je v Ločniku z avtom zaletel v drog električne napeljave.

Štirje ranjeni (okrevali bodo v nekaj dneh) so obračun trčenja dveh avtomobilov v križišču ulic Trieste in Duca d'Aosta. V enem sta se peljali 23-letna Maria Rosa Komic iz Moša in njena 21-letna sestra Manuela, v drugem pa 27-letni Boris Černic iz Ronk in 26-letna Silvia Pierotti iz Rima.

Včeraj popoldne so v splošno bolnišnico sprejeli še 65-letno Lidio Grubissa in 48-letno Lauro Korèn, obe iz Gorice. Dobili sta lažje poškodbe v dveh prometnih nesrečah.

šolske vesti

Državni strokovni zavod za trgovino Ivan Cankar sporoča staršem, da bo roditeljski sestanek danes, 26. t. m., ob 18. uri v šolskih prostorih v Ul. Alviano.

koncerti

V mestnem gledališču v Trziču nocoj ob 20.30 koncert dunajskega tria Jess Trio Wien.

kino

Gorica
KULTURNI DOM 20.30 »Malcom«. R. Nadia Tass.

CORSO 17.30-22.00 »Soldati 365 all'alba«. VERDI 17.30-22.00 »Le streghe di Eastwick«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Carcere femminile speciale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Fantastica Moana«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica
SOČA 18.00-20.00 »Silkwood«. DESKLE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti, Travnik 34, tel. 84972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI
Danes v Gorici ob 11.30 Livio Fornasir v stolnici (prihod iz Modene) in nato na glavno pokopališče.

28. 11. '87

UNIFEST

GORICA

UNIFEST

V TK Galeriji razstava Zore Koren

Misli minevanja, misli intimnih čustev

V Galeriji Tržaške knjigarne razstavlja svoje grafične liste znana tržaška umetnica Zora Koren-Skerk. Otvoritev razstave je bila priložnost za ljubitelje likovne umetnosti, da si ogledajo njena dela, da se seznanijo z njenim umetniškim razvojem, da se pogovorijo z umetnico samo in da ji izrazijo tudi svoje čestitke. Med udeleženci otvoritve je bil tudi ravnatelj ljubljanskega Mednarodnega centra za grafiko Zoran Kržišnik, ki je ob tej priložnosti tudi spregovoril in ki je o Zori Koren ter o njeni dejavnosti zapisal oceno v deplianu ob tem pomembnem kulturnem dogodku.

Ker smo Zorana Kržišnika srečali na številnih razstavah naših likovnih umetnikov, ter smo ga že srečali ob otvoritvi razstave Zore Korenove v Trstu, se nam je zdelo prav, da ga še sami povprašamo, kako gleda na to široko paleto ustvarjanja tržaške umetnice, ki pomeni prav gotovo pomemben sestavni del likovne podobe ne samo ozkega tržaškega območja, temveč celotne dežele, ali dežel, ki jih pojmuje pod imenom dežele Alpe-Jadran.

Naše prvo vprašanje je bilo seveda povezano z umetnico, njenim razvojem in sedanjim prikazom del, ki si jih lahko še ogledajo naši meščani.

»Pojavnost Zore Koren-Skerkove je izredno zanimiva, ker prikazuje paleto grafičnega ustvarjanja prav tu v Trstu; predvsem je zanimiv tisti del, ki se vrača, oziroma zateka k intimnosti. In ta del prevladuje v delih umetnice Korenove. Vemo, da je grafika doživljala najrazličnejše spremembe, da se je poskušala izviti iz težav, ki so ji jih postajali kritiki, ko so govorili in pisali, da je le-ta v krizi. Ko gledam tu razstavljenega dela, mislim, da ni mogoče govoriti o nobeni krizi, ker je grafika v svetu prevzela mesto, ki ji je tudi vedno pripadalo. Gre za plemenito obrt, v kateri se lahko umetniki izražajo z vsjo svojo kontemplacijo, kjer poskušajo najti sami sebe in preko tega podati s svojimi slikami svojo notranjost, svoje občutke drugim. Poznamo poleg Korenove vrsto umetnikov, ki se poleg slikarstva in kiparstva izražajo tudi v grafiki. In prav razstava, ki smo jo sedaj odprli, kaže na tak pogluben odnos do te, tako imenovane intimne gra-

fike, ki je skozi in skozi navzoča pri tej tržaški umetnici.

Vi spremljate naše umetnike na njihovih razstavah. Spremljate tudi delo Zore Koren-Skerkove. Kako imenujete vi te njene grafične liste, ki dopolnjujejo široko paleto ustvarjanja tržaških umetnikov in kako ocenjujete njen razvoj od slikanja ur pa vse do sedanjih morskih fosilov?

»Mislim, da sem imenoval njeno ustvarjanje in to sedaj tudi ponavljam, neko posebno nagnjenje k minevanju. To je, mislim, dobra interpretacija njenih grafik, kajti prav ura in fosili so v njenih grafičnih listih elementi, ki jih umetnica uporablja kot izraz svojega odnosa do časa, do vsega, kar odмира, do preteklosti, do vsega, kar izgubljamo, kar je torej odmrlo. Mislim, da gre za zelo poglobljen odnos do tega in da prav ta njena razstava kaže, da sežejo misli naše tržaške umetnice še globlje v to grafično obdelavo. Tako postajajo te njene stvaritve skladnejše tudi z njeno osnovno mislijo, mislijo minevanja, mislijo intimnih čustev.

Tako prodira ta misel minevanja v njene grafične liste kot nek poseben odnos skladnosti med obliko in formo.

O umetnosti Zore Koren-Skerkove je možno govoriti iz različnih vidikov, analizirati njeno ustvarjanje z najrazličnejših strani. Toda tisto, kar je v njem najbolj očitno, kar se tako rekoč otipno ponuja opazovalcu, je trpkost in prefinjena občutljivost njenega spoznanja, podana z redko intenzivnostjo.

Tako je prof. Zoran Kržišnik zapisal v listu ob otvoritvi razstave Zore Koren. Nam pa je povedal še naslednje.

»Gre za izrazito tržaško obliko mediteransko-severnjaškega človeka, kjer odigravata voda in kamen, morje in Kras posebno vlogo. Zdi se mi, kot da so vsi tukajšnji umetniki izredno zvesti svojemu okolju, da ga nosijo v svoji podzavesti, da je to "piedestal" njihovega ustvarjanja. To je avtentičnost njihovega izražanja, to je avtentičnost izražanja tudi Zore Koren-Skerkove.

Zanima nas, če ženske tudi v svetu prodirajo na področju grafike in se v njej tudi uveljavljajo.

»Dobro poznam vrednote grafike v svetu. V zadnjem času zasledimo velik prodor prav žensk umetnic na tem področju. Prav ženske posegajo tudi po velikih rezultatih v svoji dejavnosti in tudi po najvišjih nagradah. To se pravi, da ta plemenitost, ta obrt, ta nežnost do same materije dobiva v ženskah umetnicah najboljše rešitve. Zato sem prepričan, da predstavljajo te umetnice v takšnem kontekstu zelo zanimiv pojav. Če ga pa prestavimo v naš slovenski likovni prostor, pa predstavljajo veliko obogatitev, ki je ni mogoče prezreti in ki jo je treba pravilno ovrednotiti.

Z vprašanjem, kako se počuti med nami, na naših razstavah in kulturnih prireditvah, nam je Zoran Kržišnik dejal, da se počuti tu, kot bi prišel domov. »Mislim, da se ne smemo le obiskovati, temveč moramo tudi skupno delati,« je dejal in tako zaključil naš razgovor.

NEVA LUKES

Glavni odbor ZSKD o ljubiteljstvu in znanju

V ponedeljek se je v Gregorčičevi dvorani v Trstu sestal Glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev. Polnoštevilna udeležba je dokazala, da je bila obravnavana tematika čutena, saj je šlo za razpravo o ljubiteljski kulturi in izobraževanju.

Uvodno poročilo je imel predsednik ZSKD Ace Mermolja, ki je podal nekaj glavnih iztočnic, predvsem kar zadeva kulturno politiko, kjer je modernizacija kulturno-organizacijskega aparata in naše kulturne proizvodnje ena izmed osnovnih postavk. V nadaljevanju je Mermolja analiziral najrazličnejše pojave v ljubiteljskem kulturnem udejstvovanju, katerega probleme naj bi pripomogla reševati izobrazbena rast naših ljudi: »Brez vlaganja v znanje ni niti dobrega ljubiteljstva.« Mermolja je še opozoril, da vsa naša manjšina boleha za premajhno pripravljeno ljude, na površinskem aktivizmu, na pomanjkanju programov in seveda ni ustreznih dobrih kadrov. V sivem povprečju, je zaključil predsednik, ni rasti, ne kulturne, ne gospodarske in narodne.

V nadaljevanju razprave so se zvrstili še posamezni referati članov Zveze slovenskih kulturnih društev. O celotnem poteku zasedanja Glavnega odbora ZSKD bomo obširneje poročali v naslednjih številkah našega dnevnika.

Spomin na Ivana Trinka Zamejskega

Ivan Trinka Zamejski je simbol preporoda, klenosti in moči Slovencev v Nadiških dolinah. Na posnetkih Marjota Magajne vidimo Trinkovo rojstno hišo v Trčmunu in nagrobni spomenik na trčmumskem pokopališču

V Cantatorejevih delih podobe skrajnega Juga

»Vedno sem bil uverjen, da more in mora umetnik svojo resničnost ustvarjati le iz stvarnosti, iz dejanskega stanja v okolju, v katerem živi,« je že pred davnimi leti zapisal znani italijanski likovni mojster Domenico Cantatore, s katerega ustvarjalnostjo se moremo te dni spoznati v tržaškem razstavišču Cartesius, kjer je na ogled 26 njegovih del.

Ko stopi obiskovalec v galerijo in se površno ozre naokrog, bo imel vtis, da visijo na stenah slike, najverjetneje olja, v resnici pa ima pred seboj grafiko, v glavnem litografije in nekaj ksitotiskov. Toda Domenico Cantatore je v bistvu slikar in to prihaja do izraza tudi v njegovih odlični barvni grafiki.

Cantatore spada v starejšo generacijo in ima za seboj zelo plodno in dolgo življenje. Rodil se je leta 1906 v nekem naselju v Apuliji, od koder se je še razmeroma mlad preselil v Milano. Toda tu mu v dobi fašizma ni bilo obstanka, preselil se je v Pariz, kjer je prišel v stik s tedaj še mladim impresionizmom, osebno pa celo s samim velikim Picassom. Samo ob sebi se razume, da se je v takšni družbi v svojem slikarstvu navzel pariških novosti, in vendar je ostal zvest svojemu načelu, ki smo ga navedli v začetku in torej tudi svojemu italijanskemu Jugu. Glede tega je med drugim še zapisal: »Ženski liki, kmetje italijanskega Juga so še vedno predmet moje vneme, pripadajo pač stvarnosti, ki jo podrobno poznam, stvarnosti, ki se mi je globoko vtisnila v spomin, zato je razumljivo, da v svojem likovnem raziskovalnem delu izhajam vedno od tod.«

In res, Domenico Cantatore, ki se je že pred padcem fašizma vrnil v domovino in se ustalil v Milanu, torej daleč od svoje Apulije, se tudi v severni, rekli bi hladni Lombardiji, drži svojega vročega Juga. Slika v glavnem ali skoraj izključno južnjaške motive, o čemer govore že naslovi njegovih v galeriji Cartesius razstavljenih grafičnih listov, kot na primer »Ljudje Juga«, »Ženska Juga«, »Človek Juga« in podobno. Toda tudi dela, ki nimajo tako izrazitega južnjaškega naslova, odražajo okolje italijanskega skrajnega Juga in to tako v upodobitvi človeka kot tudi pri upodabljanju pokrajin, na primer list z naslovom »Sončni zaton« ali pa »Pokrajina«, končno »Oljka«, kjer so barve izredno močne. Sicer pa tudi v svojih drugih delih, ki niso južnjaškega značaja, na primer v »Sedeči ženski«, »Zleknjeni ženski« ali »Ženski na diyanu« Cantatore pozna izredno bogato barvno paleto. In prav s tem si moremo razlagati to, kar smo rekli v začetku, da obiskovalec galerije v prvem trenutku meni, da visijo na steni olja in ne grafični odtisi. Menimo hkrati, da je tudi v tem ena izmed značilnosti tega zelo veljavnega italijanskega likovnega mojstra starejše generacije. Razstava bo trajala do 8. decembra. (Fre)

Zbor Obala slavi jubilej

Mešani pevski zbor Obala iz Kopra je v teh dneh z vrsto koncertov počastil 10-letnico svojega obstoja. Zadnji v vrsti je bil torkov koncert v telovadnici osnovne šole Antona Ukmarja na Smedeli.

Zbor Obala je pred desetimi leti ustanovil in ga vseskozi vodi Mirko Slosar. V razmeroma kratkem času si je pridobil ugled enega najboljših ne le slovenskih, pač pa tudi jugoslovanskih zborov. Razen doma je doslej nastopal z velikim uspehom po Italiji, Avstriji, Nemčiji, Belgiji, Grčiji, Madžarski, leta 1982 pa je bil na turneji v ZDA, kamor je ponese slovensko pevsko kulturo v Chicago in v New York.

Za zaključni jubilejni koncert na Smedeli si je izbral silno zahteven program kot potrdilo svoje vrhunske zmogljivosti, kar zadeva interpretiranje sodobnih del. Takoj je v prvem delu sporeda imel na programu tudi tri prazgodbe: Alda Kumarja »Moja ljubezen je položila« na besedilo Paula Eluarda, Janija Goloba »Ljubi kruhek« na pesem Janeza Menarta ter Giampaola Corala »Uvod« na besedilo Simona Gregorčiča, poleg teh pa še Luigija Dallapiccole skladbi »Il coro delle malmaritate« in »Il coro delle malmogliate«, Goffreda Petrassija »Nonsense I, III. in V.«, Murrayja Schafferja »Epitaph for moonlight« in Folkeja Rabe »Rondes«.

V vseh je zbor pod Slosarjevim vodstvom izpričal ne le vzorno intonan-

čno čistost pač pa tudi skrbno tehnično in glasovno izpeljavo, kar pri tako zahtevnih skladbah prav gotovo ni preprosto.

V drugem delu je zbor Obala, vedno pod Slosarjevim vodstvom in skupno s komornim orkestrom RTV Ljubljana ter solistkama sopranistko Olgo Gracelj in altistko Evo Novšak-Houško izvedel Vivaldijevo Glorio v D-duru za solo, zbor in orkester v 12 stavkih in se tudi v tej zvrsti predstavil kot virtuozno suveren izvajalec, kar velja seveda tudi za obe priznani slovenski solistki in orkester.

Poleg dolgotrajnih aplavzov ni manjkalo cvetja in številnih čestitk. Zboru je s kratkim nagovorom čestital koprski župan Janko Kosmina, v imenu Zveze slovenskih kulturnih društev iz Trsta pa Ignacij Ota. (jk)

V Studiu PHI zanimiv fotografski pristop k delu arhitekta Plečnika

Predstavitev del velikega mojstra svetovnega Jožeta Plečnika pomena skozi medija fotografije in filma v galeriji Studiu PHI v Ul. S. Michele 8/I je do Novega leta na ogled razstava 63 fotografij arhitekturnih stvaritev Jožeta Plečnika v obdobju od leta 1900 do 1935. Fotografije so nastajale sočasno z arhitekturnimi deli ter se jih torej drži privlačna patina časa. Ker originalne plošče, po katerih so bile fotografije narejene več ne obstajajo, so te podobe tudi nenadomestljive redkosti slovenske in svetovne kulturne dediščine. Vendar predstavljajo le polovico širše zastavljenega projekta, ki vključuje tudi fotografsko videnje Plečnikovih ljubljanskih stvaritev treh odličnih in uveljavljenih avtorjev: Galeta, Kališnika in Primožiča. Do zdaj celoten projekt še ni bil uresničljiv, ker pač ni denarja in če Studiu PHI ter Arhitekturnemu muzeju iz Ljubljane, ki je soavtor razstave in lastnik dragocenih fotografij, ne bi v zadnjem trenutku (bližal se je namreč že najavljeni datum otvoritve, razstava pa še vedno ni bilo mogoče realizirati) razumevajoče priskočila na pomoč tovarna STOL iz Kamnika, ki tudi »polo-

vične« razstave ne bilo. Tovarna Stol namreč po naročilu izdeluje stole, ki jih je bil zasnoval Plečnik ter jih je nekaj ponudila na ogled tudi ob priložnosti te razstave. Razstava potrebuje seveda tudi popoln in ličen katalog preden se odpravi na pot po Zahodni Evropi in Ameriki, ki ga bova skušala avtorja razstave Milan Stepanovič in dr. Peter Krečič vsekakor na nek način realizirati.

Pomen prvega, zgodovinskega dela razstave se nahaja razen v njegovi dokumentarni vrednosti tudi v zasnovi določenega fotografskega gledanja Plečnikove arhitekture, ki se formira okoli spoznanja, da je ni mogoče fotografsko brati v sintetični obliki t.j. s pomočjo enega samega posnetka, ampak da za dojetje celotnega vtisa izrazito zahteva sekvenčen način z občuteno preiščenjem zaporedjem. Plečnikovo delo se torej po sovji naravi sami naravnost ponuja filmskemu mediju.

Uspešno je to delo opravil režiser Pavel Grzinič v skoraj enournem koprodukcijskem filmu ljubljanske, dunajske in praške televizije »Kamnit Pigmalion«. Film je za interne projekte mogoče dobiti na video kaseti VHS pri Studiu PHI brez vsake odškodnine (za najem se zainteresirani dogovorijo lahko tudi po telefonu 040/631131). Zahvala za to ugodnost gre ljubljanski televiziji ter predvsem tov. Dragu Pečku, uredniku dokumentarne redakcije.

Za zaključek lahko samo izrazim upanje, da bomo lahko prej kot v enem letu — toliko časa je namreč trajalo, da nam je uspelo materialno realizirati obstoječo razstavo — v Studiu PHI lahko pokazali tudi zelo »močne« fotografije treh slovenskih fotografov, ki sestavljajo drugi del razstave in ki bodo fotografskemu pristopu Plečnikovemu delu dale primerajno vrednost.

MILAN STEPANOVIČ

SKGZ pripravlja posvet o kulturi

V soboto, 28. novembra, bo v prostorih Dijskega doma v Trstu 5. razširjena seja Glavnega odbora SKGZ, na kateri bodo obravnavali vprašanja kulturne politike v stvarnosti današnjega narodnega trenutka. Posvet v Dijskem domu se bo začel ob 10. uri.

Uvodno poročilo bo v soboto imel predsednik Odbora za kulturo Filibert Benedetič, na-

kar se bodo zvrstili še drugi posegi predstavnikov članic SKGZ — predsednika ZSKD Aceta Mermolja, ravnatelja Slorija Darka Bratine, poročili Darija Cupina in Mirka Primožiča, področno poročilo Jole Namor za Benečijo in prispevki za videmsko pokrajino, prispevki za Goriško in Tržaško. Prostora bo tudi za druge misli in diskusije.

Smučanje: danes pričetek nove sezone

Švicarke glavne favoritkinje

SESTRIERES — Današnji ženski slalom v Sestrieresu bo uvod v tekmovalno sezono za svetovni pokal in nasploh v novo smučarsko sezono nasploh, ki bo imela svoj višek februarja, na olimpijskih igrah v Calgaryju. Jutri bo v Sestrieresu na vrsti moški slalom, v soboto bodo ženske izvedle superveleslalom, v nedeljo pa se bodo moški pomerili v veleslalomu.

Vse sicer ni šlo povsem gladko, saj so se v Sestrieresu morali poslužiti umetnega snega. Na srečo pa je zadnje dni pritisnil mraz, sicer bi si tudi s snežnimi topovi ne pomagali veliko. Na koncu je začelo se snežiti, tako da s snežno odejo res ne bi smeli imeti težav.

Izvedenci domnevaajo, da bodo prav olimpijske igre pogojevale začetek sezone (povejmo, da letos vsakdo lahko izkoristi vse točke, ki jih bo med sezono sovojil). »Velika imena« naj bi se namreč pripravljala za Calgary in ko

bodo najboljši prišli v optimalno formo, naj bi steklo vse po starem. Glavna favorita naj bi bila še vedno Švicarja Pirmin Zurbriggen in Maria Walliser. Zurbriggnov najnevarnejši tekmeč naj bi bil Girardelli, vendar so tu še Zahodni Nemci Wasmeier, Bittner in Woernld, Jugoslovani Križaj, Petrovič, Benedik, Robič, Avstrijci Berthold, Mäder, Gstrein in Strolz, Švicarji Gaspoz in Mueller ter Šved Stenmark. V jugoslovanski vrsti bodo poleg omenjene četverice v Sestrieresu nastopili še Čizman, Bergant, Žan in Planinšek. Tudi Italijani si med moškimi precej obetajo. Lani so namreč odlično pričeli, a zatem so dobesedno izginili, zato so letos pripravam posvetili veliko pažnjo (poklicali so tudi izvedenca, prof. Conconija). Največ upanja polagajo v Richarda Pramottona, za njim so še Tomba, Erlacher, Edalini, Toetsch, Robert Pramotton, v smuku pa Michael Mair.

V ženski vrsti je premoč Švice še bolj očitna. Poleg Walliserjeve so tu še Figinijeva, Schneiderjeva, in Schmidhauserjeva. Ena njihovih najnevarnejših tekmeč bi morala biti Jugoslovanka Mateja Svet (poleg Svetove bodo v Sestrieresu še Katra Zajc, Veronika Šarec, Katja Lesjak, Mojca Dežman in Katjuša Pušnik). Premoči Švicark naj bi skušale zoperstavljati še Francozinja Quittetova, Avstrijka Steinerjeva, Španka Ochoa ter Zahodni Nemki Kielo in Gergova. »Italijanski plaz« se je praktično stalil, saj ni niti ena tekmovalka v prvi skupini. Kaj malega si obetajo od Magoni-Sforzove, Marzolive in Luccove.

Današnje tekmo bosta prenašali tudi italijanska in jugoslovanska televizija, in sicer: po TV1 ob 10.25, TV2 ob 14.35 TVLJ ob 10.25 in 16.55 ter TVKP ob 13.30.

Šah: Kasparov - Karpov za SP

Izzivalec izenačil

SEVILLA — V prekinjeni 16. partiji za naslov svetovnega prvaka med Kasparovom in izzivalcem Karpovom je prvak predal brez nadaljevanja. Vsekakor je ta partija dokazala, da je nova (in čudna) prvakova strategija (remizirati z belimi in se braniti s črnimi) preoptimistična, saj jo je izzivalec ovrgel že na prvem koraku. Kasparov je z belimi pač igral miroljubno na remi, Karpov pa ga je mojstrsko kaznoval.

V naslednji, 17. partiji je prvak spet presenetil vse. Če je prej igral na remi z belimi, je tu začel igrati na zmago s črnimi. Prvič v njunih skupnih 116 (!) partijah je zaigral Kraljevo indijsko obrambo ter začel s precej energičnim napadom, katerega je izzivalec z lahkoto odbil. Po vrsti menjav je ob prekinitvi nastala še precej izenačena pozicija.

KARPOV - KASPAROV (Kraljeva indijska obramba): 1. Sf3 Sf6; 2. c4 g6; 3.Sc3 Lg7; 4. e4 d6; 5. d4 0-0; 6. Le2 e5; 7. 0-0 Sc6; 8. d5 Se7; 9. Sd2 a5; 10. b3 c5; 11. a3 Se8; 12. Tb1 f5; 13. b4 ab4;

14. ab4 b6; 15. Db3 Sf6; 16. Ld3 Lh6; 17. Tb2 Ta1; 18. Dc2 Lf4; 19. Sf3 fe4; 20. Se4 Se4; 21. Le4 Tc1; 22. Tc1 Lc1; 23. Dc1 Sf5; 24. Dg5 Sd4; 25. Dd8: Sf3+; 26. Lf3: Td8; 27. bc5 bc5; 28. Tb8 Tf8; 29. Tb6 Tf6; 30. Tb8 Tf8; 31. Tb6 Tf6; 32. Le4 Lf5; 33. Lf5: Tf5; 34. g3 Tf6; 35. h4 h6; 36. Kg2 Kg7; 37. f3 Kg8; 38. Kf2 g5; 39. hg5 hg5; 40. Ke3 Kg7; 41. Tb8 Kh7; 42. Td8 prekinjena.

Šah: tromeč v Havani Nikolić zmagovalac

HAVANA — Jugoslovanski vele-mojster Predrag Nikolić je zmagal na tromeču v Havani, katerega sta se udeležila še Granda (peru) in Nogueiras (Kuba). Nikolić si je tako priboril status prve rezerve na kandidatskih dvobojih za naslednji cikelus za dodelitev naslova svetovnega šahovskega prvaka ter uvrstitev med najboljših 24 šahistov na svetu, ki se bodo prihodnje leto udeležili svetovnega pokala. Nikolić je tromeč osvojil premočno (4 zmage in 4 remiji).

Nogomet: prve tekme osmine finala pokala UEFA

Verona zadovoljila, Inter povprečen

Verona - Sportul

3:1 (2:0)

STRELCI: v 25. min. Fontolan, v 28. min. Pacione, v 62. min. Coras, v 82. min. Elkjaer. VERONA: Giuliani, Volpati (v 60. min. Terracciano), Volpecina (v 75. min. Centofanti), Sacchetti, Fontolan, Soldà, Verza, Galia, Pacione, Di Geñnaro, Elkjaer.

SPORTUL: Cristian, Mihail, Ciuca, Popa, Pana, Cristea, Ticlieanu, Bosezan (v 58. min. Stanici), Tirlea (v 80. min. Burchel), Coras, Pologea.

VERONA — Verona v pokalnih srečanjih vse bolj preseneča. Sinočnji izid bi lahko bil dosti bolj gladek v korist domačinov, vendar pa so bili slednji preveč netočni in ključnih trenutkih. Domačini so že po pol ure igre

vodili z dvema zadetkoma, vendar pa se trdživi Romuni niso dali kar tako ter so s krasnim strelom celo zmanjšali zaostanek. Elkjaer je prav na koncu srečanja povečal izid iz dvomljljive enajstmetrovke.

Inter - Espanol

1:1 (1:0)

STRELCA: v 31. min. Serena, v 79. min. Lauridsen

INTER: Zenga, Bergomi, Nobile, Baresi, Ferri, Passarella, Fanna, Scifo, Altobelli, Mandorlini, Serena.

ESPANOL BARCELONA: N'Kono, Urkiaga, Soler, Gallart, Francis, Zuniga (v 62. min. Job), Valverde, Inaky, Pichi, Alonso, Zubilaga, Oreuela (v 69. min. Lauridsen).

MILAN — Vse je že kazalo dobro za Inter, ko je srednji napadalec Serena dosegel lep zadetek z volejem, vendar pa so Španci, ki so v prejšnjem kolu izločili nič manj kot Milan, dokazali, da imajo devet življenj in proti koncu tekme so celo izenačili. Na povratnem srečanju v Barceloni Interju prav gotovo ne bo lahko.

Nogomet: »modri« sklicani za tekmo proti Belgiji

BEOGRAD — Za tekmo proti Belgiji (2. decembra) v okviru kvalifikacij za nastop na olimpijskem nogometnem turnirju so bili Fifi prijavljeni naslednji jugoslovanski igralci: Radača (Rad), Stojanović, Marović, Krivokapić, Prošinecki (C. zvezda), Petranović, Kaj-taz, P. Jurić (Velež), Vulić (Hajduk), D. Brnović, Savičević (Budučnost), Jozić (Cesena), Kasalo, Boban (Dinamo Zagreb), Janevski, Saveljski (Vardar), Katanec, Smajić (Partizan), Asanović (Hajduk), Jakovljević.

Havelange: »Brazilija, ZDA in Maroko imajo iste možnosti«

SAO PAOLO — Predsednik mednarodne nogometne zveze Havelange je dejal, da izbira sedeža za mundial leta 1994 ni odvisna od njega. Rad bi, da bi bila to Brazilija, je še dodal, vendar imata ZDA in Maroko iste možnosti. O izbiri bo odločala posebna komisija. Havelange je še poudaril, da je zavrnil pookuse Henryja Kissingerja, da bi favoriziral ZDA.

kratke vesti

Nogomet: Portugalcem prvo srečanje

AMSTERDAM — V prvi tekmi nogometnega superpokala (pomerita se zmagovalc pokala prvakov, ki so bili Portugalci, in pokala pokalnih prvakov) je Porto z 1:0 (1:0) premagal nizozemski Ajax. Zadetek je dosegel Barros v 5. minuti. Povratna tekma bo 13. januarja.

Nogomet: Hajduku in Vardarju nove točke

SPLIT — V zaostalih srečanjih 1. jugoslovanske nogometne lige je Hajduk s 3:1 (2:1) premagal Prištino, Vardar pa z 1:0 (1:0) Crveno zvezdo.

Lestvica po 15 kolih: Velež 21, Vardar 19, Dinamo, C. zvezda, Sloboda 18, Rijeka 17, Partizan in Radnički 16, Vojvodina in Budućnost 15, Rad 14, Željezničar in Osijek 13, Sarajevo, Priština in Hajduk 12, Sutjeska 11, Čelik 10.

Najhujša kazen tokrat doletela Sereno

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je za 3 kola izključila Sereno (Inter), za eno Collovati-ja (Roma) in Faccendo (Pisa), do 9. 12. pa bo počival Berlin-gheri (Pescara). V B ligi bodo eno kolo sedeli na tribuni: Argentesi (Brescia), Cascione (Catanzaro), Loseto (Bari), Pradella (Bologna), Russo (Padova), Turrini (Parma) in Venturi (Piacenza).

Riva spet v krogu državne reprezentance

RIM — Gigi Riva, 43 let, bivši državni reprezentant in bivši predsednik Cagliarija, je novi spremljevalec italijanske nogometne reprezentance. Skrbel bo za stike med reprezentanco in zveznim predsedstvom.

Košarka: prvo kolo pokala prvakov

Tracer in Partizan pred lahko nalogo

Danes bo na sporedu prvo kolo evropskega košarkarskega pokala prvakov, v katerem so letos spremenili tekmovalno formulo. Nastopajoče ekipe so sledeče: Tracer Milan (It.), Barcelona (Šp.), Nashua Den Bosch (Niz.), Aris Solun (Gr.), Elan Bearnais Orthez (Fr.), Partizan Beograd (Jug.), Saturn Köln (ZRN), Makabi Tel Aviv (Izr.). Vse ekipe bodo igrale dvakrat med sabo, prve štiri uvrščene pa bodo igrale polfinalna in finalna srečanja.

DANAŠNJE KOLO: Makabi - Barcelona, Partizan - Nashua, Aris - Orthez, Saturn - Tracer.

Drugo kolo bo 3. decembra, prvi del pa se bo zaključil 21. januarja prihodnjega leta. Izločilni del se bo nato končal 24. marca, finalni del pa bo v Gandu (Belgija) od 5. do 7. aprila.

Lanski zmagovalc, milanski Tracer, spet računata na najvišje uvrstitev, česar nikakor ne moremo trditi o beograjski ekipi. Sicer pa lahko pride še do mnogih presenečenj, saj ni izrazitih favori-

tov. Vsaj danes ne bi smeli imeti na domačih tleh Milančani oz. Beograjčani težke naloge proti Zahodnim Nemcem in Nizozemcem.

Košarka: Alpe - Jadran Zmaga Cibone

TREVISO — Zagrebška Cibona je po torkovi zmagi v Trevisu nad domačim Benettonom osvojila turnir Alpe - Jadran. Končni izid 95:87 (48:40) ne kaže povsem pravega razmerja sil na igrišču, saj so Zagrebčani stalno vodili in tudi zaslužen zmagali. Le v 27. min., ko je z igrišča zaradi petih osebnih napak odšel Cvjetičanin, so se domačini približali na dve točki (60:58), to pa je bilo tudi vse. Med zmagovalci so bili najbolj uspešni Dražen Petrović (31 točk), Arapović (19) in Pavličević (13), med poraženci pa Davis (22), Olberding (21) in Casarin (11).

Kankkunen svetovni prvak

CHESTER (Anglija) — Z zmago na rallyju v Angliji, zadnji letošnji dirki za svetovno prvenstvo, je Juha Kankkunen skupaj s kopilotom Juho Piironenom (lancia) tudi osvojil svetovni naslov. S tem uspehom je Lancia, ki si je itak predčasno priborila svetovni naslov med avtomobilskimi hišami, tudi izborila letošnje deveto zmago, kar doslej ni uspelo še nobeni hiši. Poleg tega je Lancia s Fioriom osvojila tudi svetovni naslov pilotov skupine N (serijska proizvodnja), vsemu temu pa treba še dodati evropski naslov in razne zmage na drugih evropskih rallyjih.

Skupna lestvica: 1. Kankkunen (lancia) 5.26'36"; 2. Eklund (audi quattro) po 3'12"; 3. Blomquist (ford sierra) 3'40"; 4. Mcrae (ford) 6'39"; 5. Ericsson (lancia) 8'35"; 6. Alen (lancia) 8'50"; 7. Ellewellin (audi quattro) 19'05"; 8. Eriksson (golf GTI) 24'44".

šport na primorskem

Jesenski boji na višku

Odbojkarji in odbojkarice v drugih zveznih ligah so približno sredi jesenskega dela prvenstva. Kanalski Salonit je dosegel svojo tretjo zmago na domačem igrišču - boljši je bil od Bleda, kar kaže tudi rezultat 3:0. Tretji par točk so dosegle tudi Novogoričanke, ki so z enakim izidom premagale ekipo Progresa. Koprčanke pa so bile v slovenskem derbiju proti Bledu nemočne in so izgubile z 0:3. Enak poraz so doživeli tudi odbojkarji iz Izole v slovenski ligi.

Novogoriški košarkarji dokaj uspešno igrajo v domači dvorani. Tokrat so premagali Maribor 87, medtem ko je Postojna na gostovanju pri drugem mariborskem moštvu ostala praznih rok. V slovenskih rokometnih ligah sta bila uspešna moška ekipa Jadrana in dekleta iz Cerkna.

Končano je tudi tekmovanje v primorskem nogometni ligi (jesenski del). Jesenski prvak je mirenska Adria, ki je v zadnjem kolu visoko, s 6:0 premagala Gazon. Drugouvrščena Brda zasostajajo za točko. Nadaljevalo se je tek-

movanje za pokal nogometne zveze Slovenije. Zmagovalca skupin sta Koper in Vozila, ki sta se tako uvrstila naprej.

V Lipici je bilo republiško in državno prvenstvo v desurnem jahanju, na katerem so po pričakovanju vse naslove osvojili domači jahači. (dk)

obvestila

SK DEVIN IN ŠD SOKOL obveščata, da se je na sejmu nove in rabljene smučarske opreme v organizaciji omenjenih društev sreča nasmehnila imetnikom naslednjih števil: oranžna št. 14, roza št. 83 in svetlomodra št. 21.

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK priredi prodajo rabljene smučarske opreme v telovadnici v Dolini. Sprejem opreme danes, 26., in jutri, 27. t. m. od 19. do 21. ure. Prodaja opreme bo v soboto, 28. t. m., od 14. do 21. ure, v nedeljo, 29. t. m., od 9. do 13. ure in v ponedeljek, 30. t. m., od 19. do 21. ure.

Na šahovskem turnirju Športne šole Trst

Krog kandidatov za 1. mesto vse ožji

Šahovski turnir športne šole Trst, ki poteka v okviru letošnje osnovnošolske olimpiade, postaja že po drugem zavrtljaju res zanimiv. Vse kaže, da se je krog kandidatov za končno prvo mesto zožil na štiri ali morda največ sedem imen. Možnosti ostalih so za osvojitve mesta na vrhu lestvice dokaj skromne in zgolj teoretične.

Trenutno vodi Tjaša Gruden (Ribičič), ki ima 5,5 točke in s tem pol točke več od svojih najbližjih nasledovalcev Marte Mamolo, Petra Rasmana (oba Bazoviški junaki) in Igorja Rolicha (Gregorič-Stepančič). Po 44,5 točke pa imajo Sergij Požar (Bazoviški junaki), Iztok Furlanič (Gregorič-Stepančič) in Tanja Pitacco (Ribičič).

Trenutno torej nima več noben igralec polnega števila točk, najbližje pa mu je Grudnova, ki je že v prvem kolu delila izid s Furlaničem. Ta ji je doslej edini uspeš odvezeti pol točke. Grudnova je tudi edina premagala Mamolovo, svojo najnevarnejšo tekmo med dekleti. Rasman je doslej podlegel le Rolichu, ta pa je edino točko oddal Požarju.

Skratka, zadnje kolo, ki bo 5. decembra, bo kot vse kaže na vrhu lestvice res napeto in zanimivo, pa tudi boj za ostala mesta bo prav gotovo potekal »do zadnje kaplje krvi«. (boj)

V soboto se je na stadionu »1. maj« v okviru turnirja Športne šole Trst, ki poteka v okviru osnovnošolske olimpiade, zbralo res nepričakovano dosti »malih šahistov«, saj smo jih našli več kot 60

Občni zbor Atletskega društva Bor Infordata

Ob sončnih tudi senčne strani

Člani Atletskega društva Bor Infordata so v soboto na svojem rednem občnem zboru podali obračun minule sezone, ki se je, kar se tiče tekmovalj, prvak iztekla. Delovanje edinega našega atletskega društva označujejo senčne in sončne strani, ki jih je predsednik Peter Zupan v svojem uvodnem poročilu primerno osvetlil članstvu, ki se je v zadovoljivem številu udeležilo skupščine. Predvsem so Borovi atleti v minuli sezoni proslavljali in s posebnim prireditvijo tudi obeležili 25-letnico svojega neprekinjenega delovanja. Kar se tiče rezultatov, je bila minula sezona ena najuspešnejših v zadnjih letih. Društvo se namreč lahko ponaša s 4 naslovi pokrajinskega in 5 naslovi deželnega prvaka, kar 6 atletov pa si je priborilo pravico do sodelovanja na državnem prvenstvu. Po dolgih letih so znova sestavili moško ekipo, ki se je solidno odrezala na deželnem prvenstvu, Annalisa Baučar pa je kot članica deželne reprezentance nastopila na mednarodnem tekmovalju v Brúxnu. Poletne priprave v Ljubljani so lepo uspeli.

Med negativne postavke sezonskega obračuna lahko prištevamo osip tekmovalcev in trenerkega kadra ter pomanjkanje pokritega vadbenega prostora. Obeti pa niso rožnati, saj se je zmanjša-

lo tudi število obiskovalcev Atletske šole, to je društvenega odseka za novačenje novih sil med osnovnošolsko in nižjesrednješolsko populacijo. Iz kasnejše razprave je izšlo celo, da so letos v Atletsko šolo na novo vpisani samo fantje. Če vemo, da je društvo v to pobudo vložilo dosti naporov, je razočaranje odbornikov povsem razumljivo, čeprav veljajo kot olajševalna okoliščina padec natalitete in povečana konkurenčnost ostalih starih in novih panog pri ŠZ Bor. Zupan je tudi poudaril, da bo treba društveni statut čimprej prilagoditi novim fiskalnim zahtevam.

V razpravi je bilo največ govora o pomanjkljivih stikih društva s šolsko stvarnostjo, za kar pa naj bi bili delno krivi tudi sami profesorji telesne vzgoje. Sledilo je nagrajevanje društvenih rekorderjev. Pokal so prejeli: Annalisa Baučar, Robert Pavlica, Igor Stopar, Igor Sedmak, Gabrijel Sedmak, Aljoša Škabar in Alan Oberdan.

Na vrsti je bila še izvolitev upravnega in nadzornega odbora. Upravni odbor sestavljajo: David Blažina, Tiziana Natural, Pavel Mohorčič, Anica Oberdan, Neva Kozlovič, Peter Zupan in Darjo Pavlica. V nadzornem odboru pa so: Mira Kermec, Pavel Kozlovič in Emil Sedmak.

Namizni tenis: na mladinskem turnirju

Naši spremenljivo

Na četrtem mladinskem državnem namiznoteniškem turnirju, ki je bil v soboto in nedeljo v Veroni, igralke Krasa Globtrade niso znale izkoristiti odsotnosti nekaterih igralk - Kristine Semenze, Valentine Bennachini in Monice Degli Esposti - favoritin na lestvici za uvrstitev na državno prvenstvo.

Naše so zaigrale slabo in raztreseno. Po dobri igri Alenke Obad v Terniju smo takšno pričakovali tudi v Veroni, a je izpadla že v prvem kolu, ko jo je premagala S. Ariatti, nižje klasificirana od nje. Martina Raubar je v osmini finala izgubila s tretjo igralko z rang lestvice, B. Semenzo, (2:1) in si pridobila točko. Ksenija Marušič se je srečala z isto igralko v četrtini finala, izgubila z 2:0, a pridobila dragoceno točko za društvo. Mladinke Elena Colja, Katja Čok in Tanja Ravbar so izpadle v prvem kolu tekmovalja.

V igri ženskih dvojic se naša parnista izkazala. Par A. Obad - T. Ravbar je izpadel v prvem kolu, par E. Colja - K. Marušič pa v drugem kolu. Mladinec Igor Milič je sicer izpadel v prvem kolu, a je pokazal dobro igro proti Fabriziu Campioniju, ki zaseda 18. mesto na državni lestvici. V dvojicah sta z L. Buttellijem zasedla odlično 3. mesto.

V številni konkurenci so tekmovali starejši in mlajši pionirji. Starejši pionir Marjan Milič je izgubil v prvem kolu z 2:1 proti domačinu Favi. Pionirka Biserka Simoneta je prišla med 16 najboljših. Klonila je pred A. Bosi, ki je pred njo na rang lestvici. Na turnirju sta sodelovala tudi dva naša mlajša pionirja, A. Milič in M. Zaccaria, ki jima je bil ta turnir prva tovrstna izkušnja.

Mladincem bo dana še ena možnost, da se izkažejo na zadnjem turnirju v Arcu, ki bo 13. in 14. decembra. (J. J.)

naše šesterke v pokrajinskih ligah

NA TRŽAŠKEM

UNDER 18 MOŠKI

SLOGA - BOR 1:3

(15:11, 7:15, 14:16, 13:15)
SLOGA: Cač, Daneu, Kralj, Križman, Malalan, Marc, Maver, Radetti, Renčelj, Susič.

BOR: Marega, Jercog, Biber, Kocman, Blasi, Sivic, Starc, Lippolis, Švab, Hmeljak.

V prvem povratnem kolu so se borovci oddolžili slogašem za poraz iz prvega dela prvenstva. Tekma sama je bila nezanimiva. Zmaga borovcev je vsekakor zaslužena, saj so grešili manj od slogašev. (INKA)

UNDER 18 ŽENSKE

VIRTUS - SLOGA KOIMPEX 0:3

(8:15, 3:15, 5:15)
SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Drnovšek, Fabrizi, Križmančič, Lara in Neva Lupinc, Marucelli, Milkovič, Mijot, Sardo, Sosič, Škerk.

Tudi zadnje kolo prvega dela prvenstva je bilo za Slogo Koimpex zgolj formalnega značaja. Domačinke so sicer zaigrale sila borbeno, vendar je razlika med ekipama zaenkrat še prevelika, da bi lahko Virtus ogrožal naše igralko. (INKA)

BOR FRIULEXPOR - CUS Trst 3:0

(15:5, 15:12, 15:13)
BOR FRIULEXPOR: Vidali, Vitez, Fučka, Sancin, Pahor, Visentin, Brazzani, Grbec, Gulič, Mauri, Milanič in Bandi.

Čeprav so igrale slabše kot v večini prejšnjih nastopih, so borovke tokrat dosegle svojo prvo zmago. Naše odbojkarice so bolje servirale in sprejemale, a v napadu so bile dokaj neučinkovite, v polju pa nenatančne. Vsekar tudi v težkih trenutkih niso zgubile glave in zaslužno zmagale.

NA GORIŠKEM

UNDER 18 MOŠKI

OLYMPIA - NAŠ PRAPOR IMSA 0:3

(7:15, 9:15, 10:15)
NAŠ PRAPOR IMSA: Korsič, Petijan, Bensa, Ferri, Tomsic, Superga, Vogrič, Quel, Zavadal, Puzzinelli.

OLYMPIA: Sfiligoj, Lutman, Spacapan, Dorni, Cotič, Bresciani, Corsi, Terpin.

V slovenskem derbiju so ponovno slavili odbojkarji združene ekipe, ki so si tako zagotovili nov par točk. Čeprav so zmagali v treh setih, je bila tekma izenačena in je trajala več kot uro. Mladi Brici pa so bili skozi vso tekmo prisrebnejši in so z vrsto učinkovitih

servisov večkrat onemogočili nasprotnikov napad. (M. V.)

UNDER 16 MOŠKI

VAL BELKA - FUTURA TORRIANA 3:2

(15:12, 14:16, 12:15, 15:9, 15:10)

VAL BELKA: Sošol, Makuc, Suligoj, Volčič, Komic, Juretič, Uršič, Braini.

Mošvi sta si bili precej izenačeni, zato je bila tekma borbeno. V prvem setu so naši fantje pokazali boljšo igro. V drugem nizu so ravno tako začeli dobro in povedli 13:9. Tedaj so nenadoma popustili, nasprotnik je to izkoristil in osvojil set. Našim igralcem ni uspelo se zbrati in so zato izgubili tudi tretji niz. (M. R.)

UNDER 16 ŽENSKE

AGOREST - VILLESSE 3:0

(15:12, 15:13, 15:11)

SAGRADO - AGOREST 1:3

(12:15, 15:8, 9:15, 9:15)

AGOREST: Maša in Magda Braini, T. in A. Kuzmin, Grillo, Florenin, Azorri, Oretti, Krašček, Fajt, Gaeta in Ceselli.

Mladinke Agoresta so prejšnji teden uspešno odigrale dve prvenstveni tekmi in dokazale, da sodijo v zgornji vrh razpredelnice. Nekoliko več težav so imele v tekmi z igralkami iz Zagraja. (jo)

Drevi občni zbor Športne šole Trst

Drevisnji redni občni zbor Športne šole Trst (ob 19.30 v prvem in 20. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani Ul. sv. Frančiška 20) bo vsekakor potekal v znamenju desetletnice te naše ustanove, ki se v mestnem središču posveča zgodnjemu vzpostavljanju stikov naših najmlajših s telesno kulturo. ŠST deluje danes na področju vseh 9 osnovnih šol in 8 vrtecev v Trstu, v svojih vrstah ima tudi učence iz Milj, lani pa so se začeli udeleževati njenih manifestacij tudi otroci slovenskega šolskega centra iz Špetra v Benški Sloveniji. Desetletno neprekinjeno delovanje take ustanove je vsekakor priložnost za podrobnejši pregled preko vse njene dejavnosti v tem obdobju, saj je ta izredno razvejana in bogata. Prav v zadnjem obdobju je prišlo v zelo dobro vzpostavljenem sodelovanju z uradnimi šolskimi strukturami do določenih sprememb, glede na to, da ima danes vrsta osnovnih šol celodnevni, oz. podaljšani pouk, kar vse usvarja nove pogoje za delovanje ŠST. (boj-)

naša košarkarska moštva v mladinskih ligah - naša košarkarska moštva v mladinskih ligah

KADETI

JADRAN FARCO - SEGAFREDO 85:101 (44:49)

JADRAN FARCO: Prelec 10 (0:2), Danieli 23 (4:5), Pizziga, David Bogatec, Sterni 8 (3:4), Stanissa 9 (1:2), Paulina 8 (1:1), Pertot 6, Lesizza 11. TRI TOČKE: Danieli 1, Paulina 1, Lesizza 3.

Jadranovci kadeti so tokrat imeli lepo priložnost za zmago, toda je niso izkoristili. Pupisovi varovanci so takoj na začetku povedli s 14:3 in so vodstvo držali do 10. minute, ko so gostje izenačili in povedli predvsem zaradi nekaterih neorganiziranih napadov in nekaterih naivnih napak v obrambi domačinov. V drugem polčasu je bila igra izenačena do 15. minute, ko so jadranovci popustili predvsem zaradi osebnih napak visokih igralcev. (I. L.)

LESTVICA: Fantoni 8; Don Bosco, Airone in Stefanel 6; Castor in Segafredo 4; Soteco in Saba 2; Bor, Jadran Farco in Tecnoluce 0.

NARAŠČAJNIKI

KONTOVEL KRONOS - LIBERTAS 91:90 (42:47)

KONTOVEL KRONOS: Emili 2 (2:2), Kralj 15 (3:7), Briščik 5 (1:2), Rebuta 30 (2:5), Gregori 9 (1:4), Gulič 26 (5:13), Ban, Pečar 4 (0:2), Bizjak (0:1). PON: Gregori (35), Pečar (38), Kralj (39). TRI TOČKE: Gulič 1.

Kontovel je ponovno potrdil, da spada med kakovostnejše postave letošnjega prvenstva. Tokrat je na domačih tleh tesno premagal kvalitetno ekipo Libertasa, ki je bila še nepremagana in predstavlja trd oreh za vsakogar. Igra je bila napeta in izenačena. Med glavne protagoniste tekme spadata tudi Gulič in Kralj, pohvale pa so vredni tudi ostali.

DON BOSCO - BOR INDULES 52:80 (22:36)

BOR: Schiulaz 4, Korošič 1 (1:2), Debeljuh 9 (1:2), Starc 7 (1:4), Barini 17, Pavlica 4, Rudež 19 (1:3), Špical 14, Uršič 3 (1:2), Škrlič 2. TRI TOČKE: Barini 1.

Proti drugi postavi Don Bošča so borovci imeli lahko delo. Priložnost za več igranja so imeli vsi prisotni, ki so se tudi vpisali med strelce. Najuspešnejši so bili Barini, Špical in Rudež, v obrambi pa sta se izkazala le že omenjeni Barini in v drugem polčasu Starc. (V. Jogan)

SERVOLANA - BREG 115:89 (62:39)

BREG: Punis 3 (1:2), Corbatti 4 (2:2), Virno 4, Mocer, Rosso, M. Gombač 15 (5:14), R. Gombač 17 (3:6), Kralj, Škabar 21 (3:8), Bandi 25 (3:4). TRI TOČKE: R. Gombač 2.

Brežani so v uvodnih minutah igrali negotovo in tako so nasprotniki dosegli odločilno prednost. Po prvih začetnih minutah so si »plavi« opomogli ter so se s poštvrtovalnostjo in zagrizenostjo upirali boljšemu nasprotniku. Veliko bolje so naši zaigrali v drugem polčasu. Tedaj sta se izkazala predvsem Ravel Gombač in vlogi režiserja ter Škabar kot center. (Stojan)

IZIDI 4. KOLA: Kontovel - Libertas 91:90, Saba - SGT 72:99, Don Bosco -

Bor 52:80, Servolana - Breg 115:89, Ricreatori - Stefanel 66:82, DLF - Sokol 114:45, Santos - Polet 145:32.

LESTVICA: Stefanel 8; SGT, Libertas, Kontovel, Bor 6; DLF, Saba, Santos, Servolana, Don Bosco, Ricreatori 4, Breg, Sokol, Polet 0.

DEČKI

KONTOVEL KRONOS - SERVOLANA A 60:81 (29:34)

KONTOVEL KRONOS: Cingerla, Križman 1 (1:2), I. Emili 28 (4:5), M. Emili, Spadoni 2, Budin 23 (1:3), Daneu 4 (0:6), Milič, Vodopivec 2 (0:6).

Kontovelci so se dolgo upirali vrstnikom Servolane, ki sodijo med favorite. Tekma je bila izenačena vse do 27. min., ko so »plavi« zaostajali le za 4 točke (42:46). Odtlej so naši popustili. (V. Jogan)

IZIDI 2. KOLA: Inter 1904 - Libertas 58:63, Kontovel - Servolana A 60:81, San Marco - Ricreatori 98:106, Bor - Poggi Paese 89:74, SGT - Don Bosco 70:97.

naša nogometna moštva v mladinskih ligah - naša nogometna moštva v mladinskih ligah

UNDER 18

VESNA - COSTALUNGA 1:2 (0:0)

STRELEC ZA VESNO: v 88. min. Vlah

VESNA: Saverino, M. Sedmak, Sulčić, Paladini, Vlah, Kuzma, Šuc, Tavčer, D. Sedmak, Kavalič, Stefančić.

Vesna je tokrat nastopila brez štirih standardnih igralcev in to se je zelo poznalo. Čeprav se je tekma odločila v drugem polčasu, so domačini in tudi gostje ustvarili nekaj lepih priložnosti. V drugem polčasu je prišlo do razpleta: režiser vrste in pa srednji napadalec gostov sta dobesedno zagospodovala med kriškimi branilci in tako jima je uspelo doseči dva lepa zadetka. Priložnosti pa sta imela še več. Častni zadetek je dosegel Lah dve minuti pred koncem srečanja. Pri Vesni je nekoliko izstopal Tavčar. (A. Kostnapfel)

BREG - CHIARBOLA 1:1 (0:0)

STRELEC ZA BREG: Kerstich
BREG: Giorio, Pitacco, Kerstich, Sancin, Salvi (Pečar), Diminich, Tamaro, Slavec, Turco (Bandi), Giuressi, De Franceschi.

Proti močnemu nasprotniku so Brežani po izenačeni tekmi osvojili točko. Takoj v začetku drugega polčasa je Chiarboli uspelo povedi, a Brežani so zelo dobro reagirali in deset minut pred koncem tekme tudi izenačili. Tokrat je treba pohvaliti vso ekipo. (E. B.)

LESTVICA: Edile Adriatica 14, V. Busa 12, Opicina in CGS 10, S. Sergio in Muggesana 9, Costalunga, Chiarbola in S. Andrea 8, Vesna in Supercaffè 7, Montebello in S. Vito 6, S. Marco, Fortitudo in Breg 4.

NARAŠČAJNIKI

CAMPI ELISI - VESNA 1:3 (1:1)

STRELEC ZA VESNO: v 28. min. Cah, v 56. in 73. min. Baselice.

VESNA: Delisi, Saba, Esposito, Maddotto, Mahorčič, Košuta, Tence, P. Sedmak, Baselice, Visentih, Cah.

Kriški naraščajniki so štirikrat zaporedoma zmagali. V nedeljo so v dobri tekmi brez težav premagali ekipo Campi Elisi, ki ni pričakovala tolike borbenosti in poštvrtovalnosti Križanov. Domačini do povedli že v uvodnih minutah srečanja in upali so, da bodo vsaj do konca prvega polčasa ohranili prednost, toda Cah jim je prekrizal račune, potem ko je žogo z glavo preusmeril v mrežo. V prvem polčasu so bili nekoliko boljši Tržačani, v nadaljevanju srečanja pa so se »plavi« predramili in v dvema lepima zadetkoma Baseliceja tudi zaslužno zmagali. (A. Kostnapfel)

CGS - PRIMORJE 1:1 (1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Tomasetig.

PRIMORJE: Blason, Škabar, Princival, Luksa, Praselli (Gerbassi), M. Štorka, Žagar, P. Štorka, Tence, Trampuž, Tomasetig.

V prvem polčasu so bili Prosečani nekoliko boljši in so že po nekaj minutah povedli z lepim strelom Tomasetiga, ki je dobil žogo pred vratarjem po hitri akciji. Gostje so imeli v tem delu terensko premoč. Domačini so preko levega krila in v dvomljivem »offsidu« izenačili. (Š. M.)

S. VITO - BREG BEST 1:0 (1:0)

BREG BEST: Giacobbe, Stefančić, Ota, Zupin, Pečar, Rochetti, Grillanc (Guštin), Degrassi (Crisani), Pelizzeri (Menegon), Majevski, Buzzi, Manguso.

Tokrat so Brežani pripravili lepo priložnost za prvo prvenstveno zmago. Že od samega začetka so Brežani potisnili nasprotnike v svojo polovico igrišča. Ta slika se je ponavljala celo tekmo. Brežani so po prejetem голу še siloviteje napadali, toda brez sreče, saj so prešli kar dve prečki in bili nevarni z Oto in s Pečarjem. Dodamo še dve nedosojeni 11-metrovki in poraz je bil neizbežen. Pohvalo zasluži vsa ekipa, ki napreduje v igri, posebno pa se je izkazal vezni igralec Majevski. (Buzzi)

LESTVICA: Olimpia 16, Montebello 14, Zaula Rab., S. Sergio in Portuale 13, Giarizzole in Fortitudo 12, Domio 11, CGS 10, Muggesana 9, Primorje 8, Campi Elisi in Opicina 7, Vesna 6, S. Vito 4, Breg 1, Campanelle 0.

NAJMLAJŠI

PRIMORJE - CGS 2:1 (1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Savi in Zaccigna

PRIMORJE: Franza, Pahor, Osi (Gruden), Štolfa, Puntar, Savi, Vodopivec, Trampuž, Batigelli, Sarđoć, Zaccigna.

Prosečani so zmagali predvsem zaradi poštvrtovalnosti vseh igralcev. Tekma je bila do konca lepa in zanimiva. Prvi zadetek je dosegel Savi z močnim strelom iz 30 metrov. Gostje so zatem izenačili. Domačini pa so podvojili z Zaccigno, ki je poslal v mrežo odbito žogo vratarja na močan strel Savija. (Š. M.)

LESTVICA: Olimpia 18, Triestina 16, Portuale 13, S. Giovanni 12, CGS 11, S. Andrea in Don Bosco 10, Campanelle, Breg, Primorje in Montebello 8, Giarizzole 7, Fortitudo 6, Zaula Rab. 3, Esperia 0.

NAJMLAJŠI

NA GORIŠKEM

JUVENTINA ASS. CARNICA - SEVEGLIANO 4:0 (0:0)

STRELEC: Marko Devetak 3 in Marino Petean.

JUVENTINA: Ferfolja, Petean, Marvin, Di Bert (M. Petean), Peršolja, Ma-

rušič, Narduzzi (Koršič), Lomuscio, Devetak, Dario, Kobal (Peric).

Srečanje med Juventino in Sevegljanom se ni pričelo najbolje za domačine, ki so v prvem polčasu igrali precej nepovezano in napravili vrsto napak. V drugem polčasu pa je na igrišču stopil Marino Petean, ki je zagospodaril na sredini polja. To se je kaj kmalu poznalo, saj so domačini dosegli prednost, predvsem po zaslugi Marka Devetaka, ki se je povsem razigral in dosegel kar tri zadetke. (M. P.)

PRVENSTVO CSI

ZARJA ADRIAIMPEX - SERVOLA 1:4

STRELEC ZA ZARJO: Urdih.
ZARJA ADRIAIMPEX: Poropat, Urdih, Crali, Jerman, Settimi, Ražem, Balbi.

Zarja je proti Servoli igrala zelo poštvrtovalno in borbeno. Posebno v prvem polčasu si je ustvarila nekaj st odstotnih priložnosti za gol, predvsem zato, ker je vsa ekipa igrala napadalno. Z druge strani pa je ta poteza dala možnost nasprotniku, da je v protinapadu kar štirikrat zatresel Zarjino mrežo. (M. Ž.)

ZAČETNIKI

SKUPINA A

CGS - PRIMORJE 1:1 (1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Vodopivec

PRIMORJE: Sandri, Rebuta, Purič, Guštin, Gerbassi, Trampuž, Vodopivec, Emili, Širca, Nadlišček, Husu.

»Rdeče-rumeni« so na tej tekmi zelo borbeno igrali. Domačini so povedli že v prvih minutah po avtogolu, ko je branilec podal žogo vratarju, ki pa je ni zaustavil. Vedno v prvem polčasu je Vodopivec po osebni akciji izenačil. (Š. M.)

ZARJA ADRIAIMPEX - S. GIOVANNI 0:1

ZARJA ADRIAIMPEX: Bellafontana, Poropat, Tence, Pussini, Maks in Devan Grgič, Umek, Dojak, Jurinčič, Ražem, Possega, Vremec.

Tudi Zarjini začetniki so igrali v gosteh s prvo na lestvici. Zarja je morda igrala svojo najlepšo tekmo v letošnjem prvenstvu. Bila je povsem enakovredna gostom in nekajkrat za las zgrešila gol. Čeprav je izgubila, pa je v tej tekmi pokazala veliko poštvrtovalnost in na trenutke tudi nekaj zelo lepih tehničnih potez. (M. Ž.)

SONCINI - BREG BEST 5:0 (4:0)

BREG: I. Rapotec, Č. Rapotec, Corbatti, Klabjan, Argenti, Paoletti, Delise, Novato, Bossi, Kermac, Gropazzi, K. Argenti, Viola.

Proti zares močni ekipi Brežanom ni uspelo ustaviti nasprotnikovih napa-

dalcev, ki so z veliko lahkoto prišli do strela in torej tudi do zadetka. V drugi polovici igre so Brežani prešli le en gol. Vsekar je Breg s prikazano igro zadovoljil. Od posameznikov bi pohvalili Črtomira Rapotca za poštvrtovalnost. (Buzzi)

PRIMORJE - CGS A 1:6 (1:3)

PRIMORJE: Švara (Emili), Braini (Šemec), Princival, Carli, Lovrečič (Starc), Širca, Kuk.

Kot sam izid kaže, je bila premoč gostov očitna. Naši so igrali neorganizirano in so bili nemočni proti zbranim in telesno boljše pripravljenim. Naši so edini zadetek dosegli s Širco in prešli večino golov po nespornemu obrambe. (Maxi)

LESTVICA: S. Giovanni 20, Soncini A 15, Chiarbola 14, Giarizzole 13, Primorje in Ponziana 12, CGS 10, Zarja in Vivai Busa B 8, Muggesana 7, Opicina 6, Breg 5, Fortitudo 4, Esperia in Campanelle 2.

NA GORIŠKEM

CORNO - JUVENTINA EDILCASA 0:4 (0:2)

STRELCI: David in Peter Gergolet, A. Ferfolja in Češut.

JUVENTINA: Florenin, D. Ferfolja, Trampuž, Lakovič (A. Ferfolja), A. Florenin, Češut, P. Gergolet, Pahor, Devetak, D. Gergolet, Zampar (Menis).

Združena ekipa Juventine je v Cornu di Rosazzu spet zmagala in s tem potrdila, da sodi med najboljše ekipe v prvenstvu. Kar zadeva igro, ki so jo mladi nogometaši prikazali, velja povedati, da je tehnično dovršena in iznajdljiva. Naj omenimo, da je bil Češut gotovo najboljši na igrišču. (M. P.)

CICIBANI

SKUPINA B

S. ANDREA - BREG 4:0 (4:0)

BREG: Argenti, Lauriha, Čuk, Sancin, I. Šik, Živec, D. Šik, Vetrani.

Brežani so stopili na igrišče v okrnjeni postavi, a vseeno so se enakovredno borili proti močnemu nasprotniku, predvsem v drugem polčasu. Nasprotniki so v prvem polčasu izkoristili nekatere naivne napake Brežanov in tako z lahkoto realizirali štiri gole. Naj omenimo krstni nastop Daniela Šika, ki je bil z Lovriho najboljši v Bregovih vrstah. (E. B.)

LESTVICA: Fulgor in S. Giovanni 16, Soncini B in Domio 13, Don Bosco in S. Sergio 7, Chiarbola 6, CGS B, Breg, Muggesana in S. Andrea B 3.

SKUPINA C

CAMPANELLE - ZARJA ADRIAIMPEX 2:0

ZARJA: Družina, Ban, Umek, Marc, Križmančič, Metlika, Pussini, Sancin, Hočevar.

Zarja je drugič zaporedoma izgubila in tokrat proti prouvrščeni na lestvici. Naši fantje so stopili na igrišče v zelo okrnjeni postavi. Razen dveh golov pa niso gostitelji pokazali nič posebnega in so jim bili zarjani skozi vso tekmo povsem enakovredni. (M. Ž.)

LESTVICA: Campanelle 17, Primorje 13, CGS A in Zarja 12, S. Andrea 9, Esperia in Opicina 7, vivai Busa B 6, Altura 4, Costalunga 1.

NA GORIŠKEM

SOVODNJE - MOSSA 3:0 (0:0)

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

26. novembra 1987

V zimskošportnih središčih se veselijo skorajšnjega odprtja smučarske sezone

Dež in sneženje bosta zamenjala mraz in led Narasla reka Arno povzroča še vedno veliko skrbi

RIM — Slabo vreme, ki se je predstavilo v znamenju dvodnevni padavin, bo najbrž že danes zapustilo območje Apeninskega polotoka in se premaknilo proti Grčiji. Vseeno pa je bolje, da ne odložimo dežnih plaščev in dežnikov, saj bi se moralo nestanovitno vreme z občasnimi padavinami nadaljevati vse do sobote. Meteorologi nam tudi svetujejo, naj si čimprej priskrbimo tople nogavice, volnene rokavice in kučme, saj nam bo zima menda že konec tega tedna trkala na vrata.

Morda bosta mraz in suho vreme bolj priljubljena kot dež, sorazmerno visoka temperatura in veter, ki so označili začetek tedna. Slabo vreme je prizadelo vse italijanske dežele. V primorskih krajih so močni sunki južnega vetra povzročili precejšnjo škodo na plažah, predvsem v Emiliji-Romagni. Zaradi razburkanega morja so morali neapeljski hidrogliserji ostati v pristanu, prav tako nemočni pa so bili tudi trajekti, ki plujejo po Mesinski ožini.

Srednjo in severno Italijo je obiskal sneg, ki je prekril dobršen del Apeninov in Alp. V Dolini Aoste je nepretrgano snežilo dvajset ur, snežinke pa so plesale tudi v Trentu in Bocnu. Gostinci in turistični operaterji si srečni manejo roke, saj bodo letos predčasno odprli smučarsko sezono. Snežna odeja je ponekod debela tudi več kot meter, sonce pa je že včeraj zasijalo, v veliko veselje smučarjev.

Manj zadovoljni so v Firencah, kjer je reka Arno narasla in preseгла varnostno mejo treh metrov in 75 centimetrov in dosegla višino petih

metrov. Ko bi reka v noči narasla še za meter, bi se ponovila katastrofalna povodenj, ki je Firence prizadela pred dvema desetletjema. Občinske oblasti so oklicale izjemno stanje, prebivalcem pa so svetovale, naj se izogibajo mestnega središča, nekatere sindikalne shode so morali zato preklicati, oziroma so jih premestili na varnejša mesta. Vreme se je včeraj sicer znatno izboljšalo, Arno pa še vedno skrbi izvedence. Pri Pizi je reka celo prestopila bregove in se razlila po širšem območju. Zaradi nepretrganega deževja je narasla tudi reka Tibera, ki je prav tako preplavalila širša območja.

Zaradi južnega vetra je bila plima na Jadranu še višja kot ponavadi. V Benetkah se je gladina morja zvišala za 1,37 metra. Ker pa je jugo ponehal, se je včeraj morská gladina zvišala le za 70 centimetrov. Izredna plima je bila tudi v naši deželi. V Trstu je morje prodrlo do občinske palače, v Miljah je prišlo do središča starega mesta, podoben pojav pa so zabeležili tudi v Gradežu.

Italiji je ponagajal tudi močan veter. Ponekod je prišlo do takih temperaturnih in baričnih sprememb, da so nastali zračni vrtinci. To se je zgodilo v Venetu pri Vittoriju Venetu in v Umbrii, pri Todiju. V Perugiji je pihal močan veter s sunki do 80 kilometrov na uro. Rušil je drevje, električno napeljavo in televizijske antene. Gasilci so se morali namučiti, da so pomagali vsem, ki jih je veter kakorkoli presenetil.

Na sliki (telefoto AP): Florentinci zaskrbljejo opazujejo blatno vodo narasle reke Arno

Po 58 letih iz norišnice

NEW YORK — Šele po 58 letih so spoznali, da ni duševno prizadeta in bo zato čimprej zapustila bolnišnico za umsko prizadete, kamor so jo zaprli, ko je bila stara komaj 24 let. Neverjetna usoda je v ameriški zvezni državi Virginia doletela 82-letno Blanche Moore; bivša »bolnica« sedaj čaka, da jo bodo preselili v dom za ostarele.

Pozornost na osebno tragedijo Blanche Moore je priklical ugledni ameriški dnevnik Washington Post, ki je v istem članku tudi ostro kritiziral večkrat zastarele metode dela v ameriških psihiatričnih bolnišnicah. Blanche Moore so leta 1929 zdravili zaradi hude epilepsije, ker pa je bilo zdravljenje neuspešno, so zdravniki na žensko enostavno pozabili.

Zaradi slabega delovanja čistilnih naprav Ekološka katastrofa v Kazahstanu

MOSKVA — Včeraj je moskovska radijska postaja med drugimi oddajami poročala o pravi ekološki katastrofi, ki bo v kratkem popolnoma uničila naravo v širokem predelu zvezne republike Kazahstan ter v južnih pokrajinah Sibirije. V Ekibastuzu in v Ermakovu delujeta dve termoelektrarni na premog. Slabo napravljene čistilne naprave, če jih sploh lahko tako imenujemo, nemoteno odpošiljajo v ozračje vsak dan na kvintale pepela in kopico strupenih oblakov.

Novinar Anatolij Černikevič je v intervjuju za moskovski radio med drugim povedal, da iz dimnikov obeh termocentral gre v zrak vsako leto kar poldrugi milijon ton pepela. To pomeni, da pride na vsakega prebivalca v povprečju 12 ton raznih škodljivih snovi. Dodal je še drugi zaskrbjujoči podatek, in sicer ta, da se je v letoš-

njem letu izločen pepel kar podvojil. Po mnenju moskovskega novinarja ekološko katastrofo lahko opazimo že v polmilijskem mestu Barnaul, ki leži celih 600 kilometrov vzhodno od termocentral.

Član kazahstanskega vrhovnega sovjeta in istočasno član komisije za energetska vprašanja, Daulen Siregbajevič Tursenbajev, je pripisal vso krivdo površnemu projektiranju čistilnih naprav ter neodgovornemu vzdrževanju. Dejal je, da je treba čimprej ustaviti ti dve termoelektrarni, ker je to onesnaževanje pravi zločin.

V oddajo moskovskega radia je posegel tudi direktor ekibastuške termocentrale, dejal je namreč, da bi nove čistilne naprave stale okroglih 50 milijonov rubljev (110 milijard lir).

V mislih ima poletje

V Londonu so kljub dežju predstavili kopalke za naslednje poletje; kopalke in majico na naši sliki bodo prodajali za 27 tisoč lir (Telefoto AP)

Leta 1989 bo s sovjetsko nosilno raketo poletel v vesolje avstrijski kozmonavt

DUNAJ — Avstrijska agencija za sončno energijo in vesolje (ASSA — Austrian solar and space agency) je javila, da se je za polet s sovjetsko vesoljsko raketo v okviru sovjetsko-avstrijskega vesoljskega načrta prijavilo 27 avstrijskih kandidatov obeh spolov.

O sovjetsko-avstrijskem vesoljskem projektu, ali bolje o avstrijskem sodelovanju pri enem od sovjetskih vesoljskih poletov, je bilo prvič slišati julija letos ob obisku predsednika sovjetskega ministrskega sveta Nikolaja Riškova na Dunaju. Sovjetski minister je tedaj ponudil, da pri enem od naslednjih sovjetskih poletov lahko sodeluje tudi Av-

strijec. Avstrijska stran (Avstrija je sicer članica Evropske vesoljske organizacije — ESA) je tedaj ponudbo takoj sprejela. Vsi avstrijski prijavitelji (ke) za kozmonavtsko pot bi morali zadostiti osnovnim pogojem, in sicer morajo imeti visokošolsko izobrazbo po možnosti tehnične smeri, pilotski izpit in psihofizično vzdržljivost primerljivo z vzdržljivostjo pilota reakcijskega letala. Do dokončne izbire avstrijskega kozmonavta pa naj bi prišlo v prvih mesecih naslednjega leta, potem ko bodo opravljene konzultacije med predstavniki sovjetskih ustanov za raziskavo vesolja na eni ter predstavniki avstrijskega ministr-

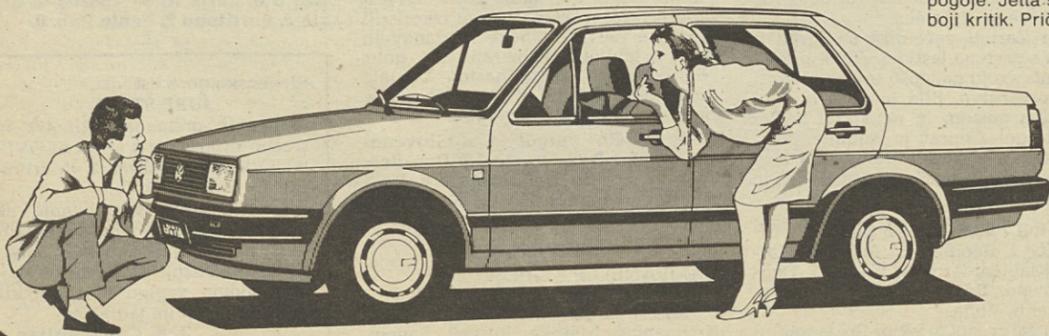
stva za znanost in Avstrijske agencije za sončno energijo in vesolje na drugi strani.

Na avstrijskega izbranca(ko) za kozmonavtski let v sovjetski raketi čakajo v drugi polovici prihodnjega leta intenzivne priprave v mestu Zvezdni, severovzhodno od Moskve. Do poleta rakete, v kateri bo eden od članov posadke iz Avstrije, pa naj bi prišlo v začetku 1989. Avstrijski znanstveniki menijo, da bo avstrijski kozmonavt približno teden dni ostal v sovjetski vesoljski postaji Mir in da bo v njej sodeloval pri vrsti poizkusov.

BOJAN GROBOVŠEK

Pridite kritizirat naš model Jetta.

Tokrat ne pričakujemo vaših komplimentov temveč vaše kritike. Oglejte si model Jetta: bodite natančni in nepopustljivi. Preverite prostornost prtljažnika in pogledite, če gredo vanj tudi vaše smuči. Ocenite njeno udobnost, zmogljivost in porabo. Potem se pozanimajte za ceno in prodajne pogoje: Jetta se niti na tem področju ne boji kritik. Pričakujemo vas!

ČLAN
ZDRUŽENJA

CONCESSIONARI AUTO
DI TRIESTE

DINCONTI

Trst - Str. della Rosandra 2
Tel. 2811444

VOLKSWAGEN
je vreden zaupanja.